DÖNEM : 5 CİLT : 12 TOPLANTI : 2

MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

102 nci Birleşim

12 . 6 . 1979 Salı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ 621:622

II. — GELEN KÂĞITLAR 622:623

III. — YOKLAMA 624

IV. — BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI 624,642

A) Tezkereler ve Önergeler *624*

1. — Konya Milletvekili M. Kubilay İmer'in, vefatına dair Başkanlık tezkeresi. 624

B) Gündem Dışı Konuşmalar *624*

1. — Ordu Milletvekili Kemal Şensoy'un, fındık mevsiminin yaklaşması nedeniyle, fındık fiyatlarının tespitine dair gündem dışı konuşması. 624:625

2. — Manisa Milletvekili Sümer Oral'ın, devalüasyon hakkında gündem dışı konuşması. 625:627

C) Gensoru, Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Önergeleri *627*

1. — İstanbul Milletvekili Turan Koçal ve 11 arkadaşının; Bakanlığına ait inşaat ihalelerinde yakınlarına menfaat sağladığı ve gümrüklerde yapılan yolsuzluklara göz yumduğu iddiasıyla Gümrük ve Tekel Bakanı Tuncay Mataracı hakkında Anayasanın 89 ncu, Millet Meclisi İçtüzüğünün 107 nci maddeleri uyarınca bir Gensoru açılmasına ilişkin önergesi. (11/58) 627:628

2. — Denizli Milletvekili Emin Atıf Şohoğlu, ve 9 arkadaşının; gümrüklerdeki yolsuzluklara göz yumduğu, tekel maddeleri ile bayiliklerin dağıtımında keyfi davrandığı ve Bakanlığa ait inşaat ihalelerinde yakınlarına menfaat sağladığı iddialarıyla Gümrük ve Tekel Bakanı Tuncay Mataracı hakkında Anayasanın 89 ncu, Millet Meclisi İçtüzüğünün 107 nci maddeleri uyarınca bir Gensoru açılmasına ilişkin önergesi. (11/59) 628:630

D) Danışma Kurulu Teklifleri *642*

1. — 131'e 1 nci ek, 344, 114'e 2 nci ek, 250'ye 2 nci ek ve 345 S. Sayılı kanun tasarılarının, gündemin kanun tasarı ve teklifleriyle komisyonlardan gelen diğer işler kısmının ilk sıralarında yer almasına dair Danışma Kurulu önerisi. 642

V. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER 630,642

1. — Sıvas Milletvekili Azimet Köylüoğlu ile Ankara Milletvekili Semih Eryıldız'ın, 5 . 1 . 1961 tarihli ve 222 sayılı İlköğretim ve

Sayfa

Eğitim Kanununun 5 nci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında Kanun Teklifi ve Dışişleri ve Milli Eğitim komisyonları raporları. (2/394) (S. Sayısı : 105) 630

2. — İstanbul Milletvekili Nilüfer Gürsoy'un, 2527 sayılı Basmayazı ve Resimleri Derleme Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Milli Eğitim Komisyonu Raporu. (2/672) (S. Sayısı : 350) 630

3. — Konya Milletvekili Şener Battal'ın, 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkilerin İnhisarı Kanununun 19 ncu Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi. (2/5) (İçtüzüğün 38 nci maddesi uyarınca Gündeme alınmıştır.) (S. Sayısı : 276) 630:637

4. — 6132 sayılı Yasanın 7 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Yasa Tasarısı ve İzmir Milletvekili Ali Naili Erdem ile 2 arkadaşının, 6132 sayılı At Yarışları Hakkındaki Kanun Uyarınca Verilen Disiplin Cezalarının Affına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu. (1/169, 2/553) (S. Sayısı : 324) 637: 638

5. — İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun 16 . 7 . 1965 gün ve 671 sayılı Kanunla değişik 116 ncı Maddesiyle 140 ncı Maddesinin Birinci Fıkrasının değiştirilmesine ilişkin Kanun Teklifi hakkında Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişikliğe dair Millet Meclisi İçişleri Komisyonu Raporu. (M. Meclisi : 2/112, 2/491, 2/583, 2/665; C. Senatosu : 2/143) (M. Meclisi S. Sayısı : 271'e 1 nci ek; C. Senatosu S. Sayısı : 909) 638:640

6. — Adana Milletvekili Cevdet Akçalı ve 17 arkadaşının, 1425 sayılı Kanunun Ek 1 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Plan Komisyonu Raporu. (2/614) (S. Sayısı : 349) 640:641

7. — Millet Meclisi İdareci Üyelerinin, TBMM Eski Üyeleri Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa ve Plan komisyonları raporları. (2/657) (S. Sayısı : 351) 641

8. — Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkındaki Kanun Tasarısının Millet Meclisince kabul edilen metnine dair Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişikliğe ilişkin Millet Meclisi Adalet Komisyonu Raporu. (M. Meclisi : 1/108; C. Senatosu : 1/628) (M. Meclisi S. Sayısı : 131'e 1 nci ek; C. Senatosu S. Sayısı : 913) 642:649

9. — 1765 sayılı Üniversite Personel Kanununun 7 nci maddesinin 1991 sayılı Kanunla değişik 3 ncü fıkrasının değiştirilmesine ilişkin Kanun Tasarısı ve Milli Eğitim ve Plan komisyonları raporları. (1/268) (S. Sayısı : 344) 649

10. — 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Bazı Maddelerine Fıkra Eklenmesi; 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 427 nci Maddesinin 2 nci Fıkrasının Değiştirilmesi ve 443 ncü Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi; 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, 765 sayılı Türk Ceza Kanununun Bazı Maddelerinin ve 5435 sayılı Kanunun 2 nci Maddesinin Değiştirilmesi; 825 sayılı Ceza Kanununun Mevkii Meriyete Vazına Müteallik Kanunun 29 ncu Maddesinin 2 nci ve Son Fıkrasının Değiştirilmesi; 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, 33 ncü Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi ve 58 nci Maddesinin 2 nci Fıkrasının Yürürlükten Kaldırılması ile Bu Kanuna 3 Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısının Millet Meclisince kabul edilen metni ile Cumhuriyet Senatosunca değiştirilen ve Millet Meclisince benimsenmeyen metnine ilişkin Karma Komisyon Raporu ve Millet Meclisi, Cumhuriyet Senatosu ve Karma Komisyon metinleri. (Millet Meclisi : 1/130; C. Senatosu : 1/615) (M. Meclisi S. Sayısı : 114'e 2 nci ek; C. Senatosu S. Sayısı : 911) 649:651

11. — 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar Hakkında Kanunun Başlığı ile 1, 2, 3, 4, 5, 12, 13, 14, 15, 16 ncı Maddelerinin ve Ek Maddesinin Değiştirilmesine ve İki Ek Madde ve Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısının Millet Meclisince kabul edilen metni ile Cumhuriyet Senatosunca değiştirilen ve Millet Meclisince benimsenme-

Sayfa

yen metnine ilişkin Karma Komisyon Raporu ve Millet Meclisi, C. Senatosu ve Karma Komisyon metinleri. (Millet Meclisi : 1/160; C. Senatosu : 1/614) (M. Meclisi S. Sayısı : 250' ye 2 nci ek; C. Senatosu S. Sayısı : 875) 651:652

12. — Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanunu Tasarısı ve Milli Eğitim ve Plan komisyonları raporları. (1/177) (S. Sayısı : 345) 652:654

VI. — SORULAR VE CEVAPLAR 654

A) Yazılı Sorular ve Cevapları *654*

Sayfa

1. — Erzincan Milletvekili Timuçin Turan'ın, Erzincan - Kemaliye ilçesinin içme suyu ihtiyacına ilişkin sorusu ve Yerel Yönetim Bakanı Mahmut Özdemir'in yazılı cevabı. (7/531) 654:655

2. — Antalya Milletvekili Kaya Çakmakçı'nın, Bursa - YSE Müdürü hakkındaki Danıştay kararına ilişkin sorusu ve Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanı Ali Topuz'un yazılı cevabı. (7/563) 655:657

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Antalya Milletvekili Galip Kaya, akaryakıt buhranı ve buğday taban fiyatlarında Hükümetin hatalı tutumu,

Hatay Milletvekili M. Sait Reşa da, çiftçilerimizin içinde bulunduğu zor şartlar hakkında gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Bitlis Milletvekili Abidin İnan Gaydalı'nın, 1978 üretimi Bitlis tütün piyasası hakkındaki gündem dışı konuşmasına Gümrük ve Tekel Bakanı Tuncay Mataracı cevap verdi.

Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehmet Yüceler de, akaryakıt buhranı ve buğday taban fiyatları konusunda gündem dışı konuşan Antalya Milletvekili Galip Kaya'ya cevap veren bir konuşma yaptı.

Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar'ın istifa ettiğine dair Başbakanlık tezkeresi okundu.

Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar'ın istifa etmesi nedeniyle, bugünkü birleşimde görüşülmesi kararlaştırılan 11/54 esas numaralı Gensoru önergesinin görüşülmesine mahal kalmadığı ve aynı nedenle 11/55, 11/56 ve 11/57 esas numaralı Gensoru önergelerinin de işlemden kaldırılacağı açıklandı.

CHP Grubunun :

Millet Meclisinin, 3 Temmuz 1979 Salı gününden başlamak ve 14 Ekim 1979 tarihinde yapılacak olan seçimlerin kesin sonuçlarının Yüksek Seçim Kurulunca Türkiye radyolarından ilanını takip eden 5 nci gün saat 15.00'te toplanılmak üzere tatile girmesine dair önerisi kabul edildi.

Sısas Milletvekili Azimet Köylüoğlu ile Ankara Milletvekili Semih Eryıldız'ın, 5 . 1 . 1961 tarihli ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 5 nci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında (2/394) (S. Sayısı : 105),

İstanbul Milletvekili Nilüfer Gürsoy'un, 2527 sayılı Basmayazı ve Resimler Derleme Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair. (2/672) (S. Sayısı : 350),

İdarei Umumiyei Vilayat Kanununun 16.7.1965 gün ve 671 sayılı Kanunla değişik 116 ncı maddesiyle 140 ncı maddesinin birinci fıkrasının değiştirilmesine ilişkin. (M. Meclisi : 2/112, 2/491, 2/583, 2/665; C. Senatosu : 2/143) (M. Meclisi S. Sayısı : 271'e 1 nci ek, C. Senatosu S. Sayısı : 909) kanun teklifleri ilgili komisyon yetkililerinin;

Konya Milletvekili Şener Battal'ın, 4250 soyılı İspirto ve İspirtolu İçkilerin İnhisarı Kanununun 19 ncu maddesinin değiştirilmesine ilişkin. (2/5) (S. Sayısı : 276),

6132 sayılı Yasanın 7 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Yasa Tasarısı ve İzmir Millekvekili Ali Naili Erdem ile 2 Arkadaşının, 6132 sayılı At Yarışları Hakkındaki Kanun uyarınca verilen disiplin cezalarının affına dair. (1/169, 2/553) (S. Sayısı : 324) ve

Millet Meclisi İdareci Üyelerinin, TBMM eski Üyeleri Hakkında (2/657) (S. Sayısı : 351) kanun teklifleri ilgili bakanların;

Adana Milletvekili Cedet Akçalı ve 17 arkadaşının, 1425 sayılı Kanunun ek 1 nci maddesine bir

fıkra eklenmesine dair Kanun Teklifi. (2/614) (S. Sayısı : 349) ile

Bazı vergi kanunlarında değişiklik yapılmasına ilişkin Kanun Tasarısı, (1/126) (S. Sayısı : 111) da ilgili bakan ve komisyon yetkililerinin Genel Kurulda hazır bulunmamaları nedeniyle ertelendiler.

Isparta ili Yayla Mahallesi, Hane 131, Cilt 7/2, Sayfa 38'de kayıtlı Osman oğlu Zeliha'dan olma 21 . 3 . 1942 doğumlu Ahmet Mehmet Uluğbay (Ulubay)'ın ölüm cezasının yerine getirilmesine dair Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporunun (3/86) (S. Sayısı : 12) tümü üzerindeki görüşmeler tamamlandı; maddelerine geçilmesinin oylanması sırasında, çoğunluğun bulunmadığının ileri sürülmesi üzerine, yapılan yoklama sonucunda Genel Kurulda çoğunluğun kalmadığı anlaşıldığından :

12 Haziran 1979 Salı günü saat 15.00'te toplanılmak üzere Birleşime saat 18.10'da son verildi.

Başkan	Divan Üyesi
Başkanvekili	Adana
Ali Fuat Eyüboğlu	*İsmail Hakkı Öztorun*

Divan Üyesi
Bursa
Halil Karaatlı

No. : 89

II. — GELEN KÂĞITLAR

8 . 6 . 1979 Cuma

Teklifler

1. — Ankara Milletvekili Mustafa Kemal Erkovan ile Artvin Milletvekili Hasan Ekinci'nin, Hamit Koçaklı'nın, Özel Affına dair Kanun Teklifi. (2/782) (Adalet Komisyonuna)

2. — Balıkesir Milletvekili Cihat Bilgehan ve 4 arkadaşının, 4081 sayılı Çiftçi Mallarını Koruma Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesi hakkında Kanun Teklifi. (2/783) (Plan ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonlarına)

Raporlar

1. — 5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve bu Kanuna Ek ve Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısının Millet Meclisince kabul edilen metni hakkında Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişikliklere ilişkin Millet Meclisi Plan Komisyonu Raporu. (M. Meclisi : 1/153; C. Senatosu : 1/624) (M. Meclisi S. Sayısı : 143'e 1 nci ek; C. Senatosu S. Sayısı : 908) (Dağıtma tarihi : 7 . 6 . 1979) (GÜNDEME)

2. — Tekirdağ Milletvekili Yılmaz Alpaslan'ın, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa 3 Geçici Madde ile 1 Ek Madde Eklenmesi Hakkındaki 2012 sayılı Kanunun Geçici Maddelerinin Ek Maddeler Olarak ve Bu Maddelerde Değişiklik Yapılmasına Dair 2161 sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Plan Komisyonu Raporu. (2/654) (S. Sayısı : 363) (Dağıtma tarihi : 7 . 6 . 1979) (GÜNDEME)

3. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa 1 Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan Komisyonu Raporu. (1/275) (S. Sayısı : 364) (Dağıtma tarihi : 7 . 6 . 1979) (GÜNDEME)

No. : 90

11 . 6 . 1979 Pazartesi

Tasarı

1. — Bazı Hudut Birliklerinde Görevli Subay, Astsubay, Uzman Jandarma Çavuş, Uzman Çavuş, Sivil Personel ile Ailelerine Yiyecek ve Yakacak Sağlanmasına İlişkin Kanun Tasarısı. (1/295) (İçişleri, Milli Savunma ve Plan komisyonlarına)

Teklif

1. — Sıvas Milletvekili Azimet Köylüoğlu'nun, 2182 sayılı Yasaya Bir Ek Madde Eklenmesine Ait Yasa Önerisi. (2/784) (Plan Komisyonuna)

Tezkereler

1. — Adana Milletvekili Alparslan Türkeş'in yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına ilişkin Başbakanlık Tezkeresi. (3/592) (Anayasa ve Adalet Komisyonlarından kurulu Karma Komisyona)

2. — Artvin Milletvekili Hasan Ekinci'nin yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına ilişkin Başbakanlık Tezkeresi. (3/593) (Anayasa ve Adalet komisyonlarından kurulu Karma Komisyona)

3. — Kırklareli Milletvekili Gündüz Onat'ın, Yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına ilişkin Başbakanlık Tezkeresi. (3/594) (Anayasa ve Adalet komisyonlarından kurulu Karma Komisyona)

Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun

1. — Dilaver Göçemen (Göçmen)'in Özel Affı Hakkında Kanun ve Cumhurbaşkanınca bir daha görüşülmek üzere geri gönderme tezkeresi. (1/296) (Adalet Komisyonuna)

Gensoru Önergesi

1. — İstanbul Milletvekili Turan Koçal ve 11 arkadaşının; Bakanlığına ait inşaat ihalelerinde yakınlarına menfaat sağladığı ve gümrüklerde yapılan yolsuzluklara göz yumduğu iddiasıyla Gümrük ve Tekel Bakanı Tuncay Mataracı Hakkında Anayasanın 89 ncu, Millet Meclisi İçtüzüğünün 107 nci maddeleri uyarınca bir Gensoru açılmasına ilişkin önergesi. (11/58)

No. : 91

12 . 6 . 1979 Salı

Raporlar

1. — Zonguldak Milletvekili Abdulmuttalip Gül ve 2 arkadaşının, İbrahimoğlu Cemal Alemdar'ın Affı için Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu. (2/743) (S. Sayısı : 342) (Dağıtma tarihi : 12.6.1979) (GÜNDEME)

2. — 5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanununa Geçici Üç Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Milli Savunma ve Plan komisyonları raporları. (1/170) (S. Sayısı : 365) (Dağıtma tarihi : 12.6.1979) (GÜNDEME)

3. — 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar Hakkında Kanunun Başlığı ile 1, 2, 3, 4, 5, 12, 13, 14, 15, 16 ncı Maddelerinin ve Ek Maddesinin Değiştirilmesine ve İki Ek Madde ve Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısının Millet Meclisince kabul edilen metni ile Cumhuriyet Senatosunca değiştirilen ve Millet Meclisince benimsenmeyen metnine ilişkin Karma Komisyon Raporu ve Millet Meclisi, C. Senatosu ve Karma Komisyon metinleri. (Millet Meclisi : 1/160; C. Senatosu : 1/614) (M. Meclisi S. Sayısı : 250'ye 2 nci ek; C. Senatosu S. Sayısı : 875) (Dağıtma tarihi : 12.6.1979) (GÜNDEME)

4. — 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Bazı Maddelerine Fıkra Eklenmesi; 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 427 nci Maddesinin 2 nci Fıkrasının Değiştirilmesi ve 443 ncü Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi; 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi; 765 sayılı Türk Ceza Kanununun Bazı Maddelerinin ve 5435 sayılı Kanunun 2 nci Maddesinin Değiştirilmesi; 825 sayılı Ceza Kanununun Mevkii Meriyete Vazına Müteallik Kanunun 29 ncu Maddesinin 2 nci ve Son Fıkrasının Değiştirilmesi; 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, 33 ncü Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi ve 58 nci Maddesinin 2 nci Fıkrasının Yürürlükten Kaldırılması ile Bu Kanuna 3 Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısının Millet Meclisince kabul edilen metni ile Cumhuriyet Senatosunca değiştirilen ve Millet Meclisince benimsenmeyen metnine ilişkin Karma Komisyon raporu ve Millet Meclisi, Cumhuriyet Senatosu ve Karma Komisyon metinleri. (Millet Meclisi : 1/130; C. Senatosu : 1/615) (M. Meclisi S. Sayısı : 114'e 2 nci ek; C. Senatosu S. Sayısı : 911) (Dağıtma tarihi : 12.6.1979) (GÜNDEME)

Gensoru Önergesi

1. — Denizli Milletvekili Emin Atıf Şohoğlu ve 9 arkadaşının; gümrüklerdeki yolsuzluklara göz yumduğu, tekel maddeleri ile bayiliklerin dağıtımında keyfi davrandığı ve Bakanlığa ait inşaat ihalelerinde yakınlarına menfaat sağladığı iddialarıyla Gümrük ve Tekel Bakanı Tuncay Mataracı hakkında Anayasanın 89 ncu, Millet Meclisi İçtüzüğünün 107 nci maddeleri uyarınca bir Gensoru açılmasına ilişkin önergesi. (11/59)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 15.00

BAŞKAN : Başkanvekili Muslih Görentaş

DİVAN ÜYELERİ : Recep Özel (İstanbul), Nizamettin Çoban (Kütahya)

BAŞKAN — Millet Meclisinin 102 nci Birleşimini açıyorum.

III. — YOKLAMA

BAŞKAN — Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır.

(Yoklama yapıldı)

BAŞKAN — Çoğunluğumuz vardır.

IV. — BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) TEZKERELER VE ÖNERGELER

1. — Konya Milletvekili M. Kubilây İmer'in vefatına dair Başkanlık tezkeresi.

BAŞKAN — Görüşmeler başlamadan önce, Konya Milletvekili Sayın Kubilây İmer'in vefatına ilişkin bir Bakanlık tezkeresi vardır, okutuyorum:

Millet Meclisi Genel Kuruluna

Konya Milletvekili M. Kubilây İmer 11.6.1979 günü vefat etmiştir. Merhuma Tanrıdan rahmet, yakınlarına başsağlığı dilerim.

Aziz arkadaşımızın yüce hatırası önünde, Genel Kurulu bir dakikalık saygı duruşuna davet ediyorum.

Cahit Karakaş
Millet Meclisi Başkanı

(1 dakikalık saygı duruşu yapıldı)

BAŞKAN — Allah rahmet eylesin. («Amin» sesleri)

B) GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

1. — Ordu Milletvekili Kemal Şensoy'un, fındık mevsiminin yaklaşması nedeniyle, fındık fiyatlarının tespitine dair gündem dışı konuşması.

BAŞKAN — Görüşmelere başlıyoruz.

Gündem dışı bir arkadaşa söz vereceğim.

Ordu Milletvekili Sayın Kemal Şensoy, fındık idrak mevsimi hakkında gündem dışı söz istiyorlar.

Sayın Şensoy, buyurunuz, süreniz 5 dakikadır.

KEMAL ŞENSOY (Ordu) — Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri;

Fındık idrak mevsiminin yaklaşmış olması dolayısıyla, fındık fiyatlarının tespiti ile ilgili gündem dışı söz istedim. Sayın Başkana, bendenize söz verdiği için teşekkür ediyorum ve hepinize saygılarımı sunuyorum.

Değerli arkadaşlarım, bildiğiniz üzere, Türkiye en çok fındık yetiştiren ülkedir. Karadeniz sahillerinin Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği hududundan başlayarak ,İstanbul topraklarına kadar uzanan sahada 400 bin hektarlık bir alan fındık bölgesini teşkil etmektedir. Hususiyle, Doğu Karadeniz Bölgesinde yaşayan vatandaşlarımızın yegâne geçim kaynağı fındıktır. 3,5 milyon vatandaşımızın iktisadi durumu, fındık fiyatlarının tespiti neticesinde ortaya çıkacak rakama bağlı bulunmaktadır.

Muhterem arkadaşlarım, bu sene, 1979 yılı fındık mahsulü geçen yıla nispetle çok noksan olacaktır. Zira, mart ayı başlangıcında şiddetli bir don sebebiyle fındık geniş çapta tahribata uğramıştır. Henüz rekolte tahminleri yapılmış olmamakla beraber, 1979 yılı fındık mahsulünün 1978 yılına nispeten çok düşük olacağı şimdiden anlaşılmış bulunmaktadır.

Değerli arkadaşlarım, fındık konusunda bir Meclis Araştırması yapılmasıyla ilgili raporumuz, tahmin ediyorum yarın Yüce Mecliste görüşülecektir. Bu raporumuzda, komisyonumuz araştırma esnasında tespit ettiği bütün hususları nazarı dikkate almak suretiyle, 1978 yılı bir kilogram fındığın maliyet fiyatının 20 lira olduğu kanaatine varmıştır.

Değerli arkadaşlarım, 1978 yılında bir kilogramının maliyet fiyatı 20 lira olan fındığın 1979 yılı içerisinde, yani bu yıl 40 lira olacağından kimsenin şüphe etmemesi lazım gelmektedir.

Değerli arkadaşlarım, maliyet fiyatı 40 lira olan fındığa asgari taban fiyatı olarak ne gibi bir rakamla değer koyacağımızı şimdi ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, bugün Avrupa piyasalarında vesair dış ülkelerde fındık 330 dolar üzerinde alivre satışlara muhatap olmaktadır ve bugün Giresun'da, Trabzon'da, Ordu'da vesair fındık sahalarında, tüccar vatandaşlarımız müstahsilden 47 liraya fındık almaktadır. Şu hale göre Avrupa'da fındık fiyatları 50 lira civarında seyretmektedir.

Değerli arkadaşlarım, kur düzenlemesi adı verilen, haddizatında gerçek manadaki devalüasyon sonucu tarım ürünlerinin ihracında dolar 15 liradan işlem göreceğine ve fiyatlar 300 dolar civarında seyrettiğine göre, bugün fındığın bu durum karşısındaki fiyatı 57,5 lira olmaktadır.

Hükümet geçen sene bir kilogram fındığa 21,5 lira fiyat koymuş, aradan 20 gün geçtikten sonra bunu 2 lira daha yükseltmek suretiyle 23 liraya çıkarmıştır. Halbuki 1978 yılında ve o mevsimde Avrupa'da vesair fındık ihraç etmiş olduğumuz bölgelerde fındığın hakiki değeri 30 lira civarında idi. Fon adı altında yapılan tatbikat sonucu müstahsilimiz Hükümetin bu yanlış kararı karşısında ezilmiştir. Ümit ediyoruz, geçen yılın tatbikatı neticesinden müteessir olması lazım gelen Hükümet, bu sene fındığa 55 ila 60 lira arasında bir değer vermek mecburiyetindedir.

Değerli arkadaşlarım, fon tatbikatından bu yıl mutlaka vazgeçilmelidir. Cumhuriyet Halk Partisi Hükümetinden önceki Hükümet zamanında da fon tatbikatına başvurulmuştur. Ancak, o dönemde bunu mazur gösterecek bir husus ortada mevcut idi. O husus da, fındık fiyatlarının ilanından sonra belli ölçüde yapılan devalüasyon idi. Birtakım insanların cebine daha fazla para girmesine mani olmak ve ortada doğan haksızlığı gidermek maksadıyla yapılan bu fon tatbikatının 1978 yılında tekrar edilmiş olmasını esefle kaydettiğimi ifade etmek isterim.

BAŞKAN — Konuşmanızı toparlayın Sayın Şensoy.

KEMAL ŞENSOY (Devamla) — Çok değerli arkadaşlarım, vermiş olduğum rakamlara astronomik rakamlar gözüyle bakmak mümkün değildir. Sayın Ticaret Bakanından rica ediyorum, bugün kendileri Trabzon, Giresun, Ordu vesair mıntıkalarda piyasada fındığın kaça satıldığını rahatlıkla tespit edebilirler. 50 lira civarında bugün satış gören fındığın 1979 idrak mevsimini takip eden satış döneminde 55 liradan aşağıya bir fiyatla karşı karşıya bırakılmış olması Karadeniz müstahsilini ziyadesiyle ezecektir.

Özetle şunu ifade etmek istiyorum: Bu yıl asgari fındık taban fiyatı en az 55 lira olması iktiza eder.

Hepinize derin saygılar sunarım. (AP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Şensoy.

2. — Manisa Milletvekili Sümer Oral'ın, devalüasyon hakkında gündem dışı konuşması.

BAŞKAN — Efendim Manisa Milletvekili Sayın Sümer Oral'ın devalüasyon mevzuunda gündem dışı söz istemleri vardır. Buyurunuz Sayın Oral. (AP sıralarından alkışlar)

Süreniz 5 dakikadır, lütfen konu dışına çıkmayın Sayın Oral.

SÜMER ORAL (Manisa) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; heinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün işbaşında bulunan Hükümet, göreve başladığı 5 Ocak 1978 tarihinden bu yana Türk lirasının değerini tam 10 defa düşürmüştür. Hükümet, dün almış olduğu kararla Türk parasının değerini (1 dolar = 47,10 olmak üzere) yeniden düşürmüş bulunmaktadır.

5 Ocak 1978 gününde 19,75 olan bir Amerikan doları bugün resmi kurda 47,10 lira olmuştur, 17 ayda Türk lirasının değer kaybı tam % 145'i bulmuştur. Bu Hükümetin uyguladığı ekonomik ve mali politikalar Türk parasını 17 ayda % 145 oranında eskitmiş bulunmaktadır.

Bu sonucu herhalde işbaşındaki Hükümetin başarıyla uyguladığı politikalarla izah etmek mümkün değildir. Övünebiliyorsanız buraya geliniz, eserinizle övününüz, mazeret olarak geçmişe sarılma yerine, çıkınız yaptıklarınızı müdafaa ediniz; bundan sıkılmayınız. Çıkınız kürsüye, 1 yılda fiyat artışlarını nasıl % 70'e ulaştırdığınızı izah ediniz, televizyondaki cesaret gösterilerinizi, geliniz icraatınızı savunmada ortaya çıkarınız.

Dün yapılmış bulunan devalüasyonunun ekonomik zaruretten doğduğunu ileri sürmek mümkün değildir. Bu karar, ekonomik olmaktan çok siyasi mahiyet taşımaktadır.

İhracatımızdaki artışı bir kur meselesi olarak görmek yanlıştır. Yapılan devalüasyonların işçi döviz girdilerini çoğalttığı da iddia edilemez. Nitekim,

1 Mart 1978 yılında yapılan devalüasyona rağmen, 1978 yılında işçi dövizlerinde bir gelişme görülmemiştir.

1978 yılı ihracat gelirlerinde ise, elde mevcut tarım ürünü stoklarının ucuz pahalı demeden eritilmiş olmasından başka, kayda değer bir artış meydana gelmemiştir.

O gün yapılan gereksiz ve zamansız, o derece de garip devalüasyonla 1978 yılında fiyat artışlarını körüklediniz. O kadar körüklediniz ki, sadece 1978'de kaydedilen enflasyon hızı 1975, 1976 ve 1977 yıllarında görülen fiyat artışlarının toplamını dahi aşmış bulunmaktadır.

Mart 1978 devalüasyonu ve bugüne kadar uygulanan ekonomik ve mali politikalarınız başarılı olsaydı, bugün yeniden % 80 oranına erişen bir devalüasyon yapma durumunda kalmaz idiniz. Ekonomi, rakamların geçerli olduğu bir bilim dalıdır. Burada başka kıstasların önemi ve yeri yoktur.

Fiyat artışlarının % 70'i bulduğu, yatırımların ve kalkınmanın durduğu, fabrikaların kapandığı bir ekonomide başka hiçbir gösterge aramaya esasen hacet yoktur. Bunlar izlenen ekonomik ve mali politikaların tamamen iflasını gösterir de artar bile.

Tarım ürünleri ihracatına, diğerlerine oranla % 25 noksan kur uygulama kararı işbaşındaki Hükümetin, Türk köylüsüne, Türk çiftçisine vermiş bulunduğu değeri gösterme bakımından fevkalade anlamlıdır. Esasen düşük tutulan taban fiyat politikalarıyla ezilen Türk köylüsünün bu Hükümetten yediği darbelere böylece bir yenisi daha eklenmiş bulunmaktadır.

Devalüasyon, tıpkı Mart 1978 devalüasyonunda olduğu gibi fiyat artışlarını körüklemekten öte ekonomik bir yarar sağlamayacaktır. Esasen 1979 yılının ilk 4 ayında fiyatlar Cumhuriyet tarihimizde görülmemiş bir düzeyde % 24,4 olmuştur. Ülkenin en büyük meselesi olan enflasyon 1979 yılında fevkalade tehlikeli boyutlara ulaşacaktır.

BAŞKAN — Sayın Oral, sözünüzü bağlayın efendim.

SÜMER ORAL (Devamla) — Alınacak tedbirlerle fiyat artışlarının önleneceği iddiası ciddi ve geçerli bir iddia değildir. Elinizde bu imkân var idiyse, 1978'de fiyatların % 70'e kadar yükselmesine niçin müsaade ettiniz?

Bu devalüasyonu IMF dikte ettirmiştir. «Devalüasyon kesinlikle yapılmayacaktır, devalüasyonu eski başbakanlar yapmaz» diyen Başbakan ile dün televizyonda devalüasyonu açıklayan Başbakan aynı idi.

Devalüasyon kararı ülke ekonomisinin kalkınmasına sekte vuracaktır, kalkınma hızını durduracaktır, enflasyonu, çekilmez boyutlara çıkaracaktır. Yapılan devalüasyonla Bütçe, şimdiden küçülmüştür. Kamu kesimi için koymuş bulunduğunuz ödeneklerle öngörülen yatırımların gerçekleştirilmesi, hesaben dahi, mümkün değildir.

BAŞKAN — Süreniz dolmuştur Sayın Oral, bağlayınız.

SÜMER ORAL (Devamla) — Bağlıyorum efendim.

Siz, şimdiden kendi yaptığınız program ve Bütçeyi, itibarsız ve geçersiz hale düşürdünüz. Özel kesim için de durum bundan daha iyi değildir. Bir taraftan enflasyonu tahrik edeceksiniz, bir taraftan tasarrufu artırma tedbirleri getireceksiniz. Bunun ikisinin bir arada gerçekleşmesinin mümkün olmadığını, ekonomi söyler. Yapacağınız tek şey, yatırımları kısmaktır. Kalkınmaya son veren, işsizi artan, fakir bir ülke meydana getireceksiniz; hepsi o kadar.

17 aylık icraatınız sonunda yatırımları duran, üretimi azalan, fabrikaları kapanan, işsizi süratle artan, insanların refah seviyesi düşen, para bulmak için çalmadık kapı bırakmayan, ülkeyi fakirleştiren bir tablo yarattınız. Bu tablo milletin ve rejimin değil, sizin eserinizdir. (AP sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar) Bugün söylediğiniz süslü sözleri 15 ay önce de söylediniz. 23 Mart 1978 günü niyet mektubunu IMF'e verdiğiniz günlerde de aynı şeyleri söylemiştiniz.

BAŞKAN — Son cümlenizi söyleyiniz lütfen.

SÜMER ORAL (Devamla) — Bağlıyorum Sayın Başkan.

1 Mart 1978 tarihli devalüasyon kararını açıklarken de, KİT ürünlerine zam yaparken de aynı şeyleri söylemiş, aynı vaadlerde bulunmuştunuz. Her Hükümete nasip olmayacak bir kredi ile bu işlere başlamıştınız, ama aradan 17 ay geçti, her şey açık seçik ortada. Dediklerinizin hiçbiri gerçekleşmedi; her şey 17 ay öncesinden misli misli kötü. Bu süslü ve vaatkâr sözlerinize, izin veriniz de artık millet güven duymasın.

BAŞKAN — Son cümlenizi söyleyin, sözünüzü kesmek zorunda kalmayım, lütfen.

SÜMER ORAL (Devamla) — Siz bugüne kadar tek bir şeyi iyi yapmadınız; her şeyi kötü ettiniz, her şeye, nereye el attıysanız orası kurumuştur. Ekono-

minin bilgi, akıl ve tecrübe işi olduğu bir defa daha ortaya çıkmıştır.

Konuşmamı şu sözlerle bağlıyorum; iyiliği, güzelliği ve refahı bugünkü Hükümetle bağdaştırmak mümkün değildir. Cenabı Hak milletimizin yardımcısı olsun.

Saygılar sunarım. (AP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Oral.

Gündeme geçiyorum.

C) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1. — İstanbul Milletvekili Turan Koçal ve 11 arkadaşının; Bakanlığına ait inşaat ihalelerinde yakınlarına menfaat sağladığı ve gümrüklerde yapılan yolsuzluklara gözyumduğu iddiasıyle Gümrük ve Tekel Bakanı Tuncay Mataracı hakkında Anayasanın 89 ncu, Millet Meclisi İçtüzüğünün 107 nci maddeleri uyarınca bir Gensoru açılmasına ilişkin önergesi, (11/58)

BAŞKAN — İki Gensoru önergesi vardır, bastırılıp sayın üyelere dağıtılmıştır. Birinci önergeyi okutuyorum :

Millet Meclisi Başkanlığına

Anayasanın 89 ncu, Millet Meclisi İçtüzüğünün 107 nci maddesine göre Gümrük ve Tekel Bakanı Sayın Tuncay Mataracı hakkında Gensoru açılmasını saygılarımızla arz ve teklif ederiz.

Gümrük ve Tekel Bakanı Sayın Tuncay Mataracı'nın Bakanlığına ait bazı işlerden yolsunluk yaptığı, Devleti ve bazı vatandaşları haksız yere ağır zararlara uğrattığı kanaati hâsıl olmuştur. Yolsuzluklara konu olan bazı işlemler aşağıda sıralanmıştır :

1. Gümrük ve Tekel Bakanı Sayın Tuncay Mataracı Diyarbakır'da inşa edilen Rakı Fabrikasının kati hesapların yapılmasında usulsüz olarak ve Devlet Hazinesini 12 milyon lira zarara sokan bir meblağı müteahhide ödemeye kalkmıştır. Fakat yetkili inşaat yüksek mühendisi kati hesap raporunu onaylamayarak bu haksız ödemeye engel olmuştur. Bilahara Sayın Bakan Mataracı bu inşaat yüksek mühendisini görevden alarak, yerine bizzat kendisinin bakanlıkta görev verdiği ve ahbabı olan diğer bir inşaat yüksek mühendisi vasıtasıyla bu kati hesap raporunu onaylatarak 12 milyon liralık fazla ödeme yapmış bulunmaktadır.

2. 1978 yılında İzmir Yaprak Tütünevinin ihalesi yapılmıştır. 700 milyon lira keşif bedeli olan bu ihaleyi, Sayın Bakan Mataracı yakını ve ahbabı olan bir müteahhide vermek ister. Ancak bu müteahhidin karnesi 350 milyon liralık ihalelere girmesine imkân verdiği için yetersiz kalır. Akıl hocaları Bakan Mataracı'ya 700 milyon liralık ihalenin ikiye bölünmesini tavsiye ederler. İhaleye çıkan bu dosya iptal edilerek tekrar Sayın Bakanın ağırlığını koymasıyla 700 milyon liralık keşif bedelli ihale ikiye bölünür ve ahbabı müteahhide ihale edilir. İhalenin projeleri 1978 yılında tasdik edilmediği halde hiçbir yatırım ve iş başlangıcı yapılmamış olmasına rağmen yakını olan bu müteahhide 100 milyon lira civarında istihkak ödenmesini temin eder. Böylece Devlet hazinesi yeni bir yolsuzlukla karşı karşıya getirilmiştir.

3. İzmir Çamaltı tuzlasında yapılacak olan SAVAK inşaatının ihalesi yine Mataracı'nın yakını olan aynı müteahhide verilir. Ancak, ihalenin bu müteahhide verilebilmesi için gazetelerde yayınlanan ihale ilanında makine ve teçhizat şartnamasi bölümünde «Elinde D-8-V-paleti olanlar» şartı konur. Bu özellikteki palet Türkiye'de belirli kişilerde bulunmaktadır. Yani bir veya iki kişide bulunmaktadır. Buradan anlaşıldığı gibi Sayın Mataracı'nın yakını olan müteahhidin adı ve adresi eksik bırakılmıştır. Böylece Mataracı sevdiği, çok yakını ve her ihalede korumayı ihmal etmemiştir. Devlet yeni bir yolsuzlukla daha karşı karşıyadır.

4. 1978 yılında Bursa'da, 1979 yılında Samsun'da bir sabotaj sonucu yanan ve Devlete milyonlarca liraya malolan bu olaylar da da Sayın Mamataracı'nın ağır sorumluluğu vardır. Samsun yangını sonucunda tahkikatı yürüten Cumhuriyet Savcısının feryad ederek söylediği gibi bir sabotaj vardır. Bu sabotajdan amacı da eş-dost kayırma, Devlet hazinesinden ihsanda bulunma gibi karanlık ve iğrenç birtakım açıkların kapatılmasına matuf olduğu kamuoyunca bilinmektedir.

5. Gümrüklerde yapılan yolsuzluklar, kaçakçılık, rüşvet olayları artık gündelik dedikodular arasına girmiştir. TIR dolusu kaçak malzemeler yakalanıyor, akıl almaz usullere başvuruluyor, Devletin ve milletin hukukunu savunan namuslu, idealist memurlar ansızın sürgünlere gönderiliyorlar. Hakkında tahkikat yapılan rüşvet suçundan mahkemelerde yargılanan bazı kişiler Gümrük kapılarında önemli yetkilerle teçhiz edilerek göreve getirilmiştir. Bu konuda

müşahhas olaylara dayanan genişliğine bilgiler elimizde bulunmaktadır.

Gümrüklerdeki soygun, rüşvet ve kaçakçılık Devlet ve millet varlığdan milyarları koparıp götürmekte. Bütün bu işlemlerden dolayı Bakan Mataracı büyük çapta sorumluluk altında bulunmaktadır.

Anayasanın 89 ncu, Millet Meclisi İçtüzüğünün 107 nci maddesine göre Gümrük ve Tekel Bakanı Sayın Tuncay Mataracı hakkında Gensoru açılmasını saygılarımızla arz ve teklif ederiz. 7 . 6 . 1979

İstanbul	Niğde
Turan Koçal	Sadi Somuncuoğlu
Konya	Elazığ
İhsan Kabadayı	Tahir Şaşmaz
Trabzon	Ankara
Ömer Çakıroğlu	Necati Gültekin
Konya	Çorum
Agâh Oktay Güner	Mehmet Irmak
Tokat	Erzurum
Faruk Demirtola	Nevzat Kösoğlu
Gaziantep	Kayseri
Cengiz Gökçek	Mehmet Doğan

BAŞKAN — Okunmuş bulunan Gensoru önergesinin Anayasanın 89 ncu maddesine göre gündeme alınıp alınmayacağı konusundaki görüşmeler için özel gündem önermek üzere Danışma Kurulu önerisi hazırlanamadığından, görüşme günü Anayasa çerçevesinde Başkanlıkca önerilecektir.

Buna göre, Gensoru önergesinin gündemin «Özel Gündemde Yer Alacak İşler» kısmında yer almasını ve gündeme alınıp alınmaması konusundaki görüşmelerin Genel Kurulun 19 . 6 . 1979 Salı günkü birleşiminde yapılmasını onayınıza sunuyorum : Kabul edenler... («Anlaşılmadı» sesleri). Efendim, Gensorunun salı günkü gündemde yer almasını onayınıza sundum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Bu duruma göre, 14 Haziran Perşembe günü görüşülmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... (AP sıralarından gürültüler). Efendim, tabii gerisin geriye gelecek efendim. Şimdi 14 Haziran 1979 Perşembe günü görüşülmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tereddüt hâsıl olmuştur.

ESAT KIRATLIOĞLU (Nevşehir) — Sayın Başkan?

BAŞKAN — Efendim, buyurun. (AP sıralarından gürültüler).

ESAT KIRATLIOĞLU (Nevşehir) — Sayın Başkan, görülüyor ki... (AP sıralarından gürültüler).

BAŞKAN — Efendim, gürültü yapmayın bir kişi konuşsun.

ESAT KIRATLIOĞLU (Nevşehir) — Efendim, Cumhuriyet Halk Partili sayın arkadaşlarımız Gensoru önergesinin Perşembe günü görüşülmesi takdimini reddediyorlar. Ancak, yarın görüşülmesi durumunu kabul ediyorlar herhalde. Halbuki yarın, değerli arkadaşımız Kubilay İmer Beyin Konya'da yapılacak cenaze merasimine Adalet Partili arkadaşlarımız veya kendisini seven diğer milletvekili arkadaşlarımız iştirak edeceklerdir. O bakımdan yarın burada olamayız. Eksik olmamız durumuyla karşı karşıya bulunmaktayız. Bu durumu sayın arkadaşlarımın dikkate alacaklarını sanırım. Teşekkürler ederim.

BAŞKAN — Efendim, Anayasa gereğince üç birleşim içinde bunu görüşmek mecburiyeti vardır, Anayasanın hükmüdür. Tabii Başkanlığın bunun dışında hareket etmesi bahis konusu olamaz. Bu bakımdan tekrarlıyorum. 14 Haziran Perşembe günü görüşülmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Reddedilmiştir efendim.

Anayasanın 89 ncu maddesine göre zorunlu olarak yarın görüşülecektir.

2. — Denizli Milletvekili Emin Atıf Şohoğlu ve 9 arkadaşının; gümrüklerdeki yolsuzluklara gözyumduğu, tekel maddeleri ile bayiliklerin dağıtımında keyfi davrandığı ve Bakanlığa ait inşaat ihalelerinde yakınlarına menfaat sağladığı iddialarıyla Gümrük ve Tekel Bakanı Tuncay Mataracı hakkında Anayasanın 89 ncu, Millet Meclisi İçtüzüğünün 107 nci maddeleri uyarınca bir Gensoru açılmasına ilişkin önergesi. (11/59)

BAŞKAN — İkinci bir Gensoru önergesi vardır, okutuyorum efendim :

Millet Meclisi Başkanlığına

Gümrük ve Tekel Bakanlığı ve bu Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda çeşitli yolsuzluklar, ön planda Bakanın adı olmak üzere ayyuka çıkmış ve uzun süredir kamuoyunun aş konusu olmuştur.

Yolsuzluklar, hükümetin kuruluş temelindeki hileden ve izzetinefis hasletini çağ dışı sayan zihniyetten kaynaklanmış ayakta durabilmek için her şeye razı bir düşünceden giderek cesaretlenmiş bir şekilde yaygınlaşmıştır.

Bakan ve bakanlıkla ilgili çeşitli suiistimaller, uçakta, otobüste, dolmuşta çarşı ve pazarda halkın dilinde söylentilere yol açan ve basında yer alan boyutlara ulaşmıştır.

Yolsuzluklar, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerini ve hatta bir kısım hükümet üyelerini rahatsız eden konuşma ve tartışma konusudur.

1. Döviz bulunamadığı gerekçesiyle ithal edilemeyen mal, malzeme ve yurda girişi yasak olan çeşitli silah, sigara olmak üzere ülke kaçak eşya baskınına uğramıştır.

Bu bakanın döneminde, yasak olan ve kaçak olan marifetli tertiplerle serbest hale gelmiştir.

Resmen getirilemeyenin sağlanması yolu ve yordamı bulunmuştur.

1 . 3 . 1978 günü Kapıkule'den giriş yapan HD. MN. 891/B-PM-686 plakalı Alman TIR kamyonu ile 34-NN-741/34-LP-162 plaka sayılı Türk kamyonu, Orta Doğu Ülkelerine transit geçiş için müracaatta bulunan bu iki kamyonun 6 . 3 . 1978 tarihinde Harbur Gümrük Müdürlüğünden yurt dışı edildiğine dair 19936 sayılı ve 7 . 3 . 1978 günlü telgraf Kapıkule Gümrüğüne gönderildiği ve yine her iki kamyona ait TIR karnesi ve TRİPTİK belgeleri üzerinde de kamyonların «Gümrüklerden dolu olarak yurt dışı edilmiştir», kaşesi vurularak muayene memuru ve kolcu imzaları atılmak suretiyle sahte belgeler tanzim edildiği halde bu iki TIR kamyonunun yurt dışına çıkmadığı ve Türkiye'de kaldığı bir gerçektir.

Ne olduğu, söylentilere ve emarelere göre çok sayıda silah ve çeşitli kaçak eşyadan ibaret olan hamulelerini nereye ne şekilde boşalttıkları meçhul kalan bu iki TIR kamyonunun hikâyesi, tertipli ve himayeli resmi kaçakçılığın sadece tipik bir örneğidir.

2. Bu Bakanlığa bağlı kuruluşların elindeki tekel mal ve maddelerinin bayilikleri bu Bakanın döneminde ve sadece çıkar sağlamak maksadıyla keyfi bir şekilde tevzi ve tahsis edilmiştir.

Kırkağaç'ta 3 tuz bayii bulunduğu ve bu 3 bayiye yılda toplam 7 ton tuz tahsis edildiği halde 4 ncü bir kişiye bayilik verilerek ilçenin ihtiyacının üstünde olmak üzere yılda 200 ton tuz tahsis edilmiş ve bu suretle aylık 500 bin lira civarında menfaat sağlanmış olması bu konudaki örneklerden bir tanesini teşkil etmektedir.

3. Tekele ait inşaatlar ayrı bir yolsuzluk ve menfaat kapısı haline getirilmiştir.

Bir ilimizde Tekele ait olup proje ve keşif bedeli 700 milyon lira olan bir inşaat ihalesi Bakanın yakını bulunan müteahhidin karnesi uymadığı için iptal edilmiş tek bir binaya ait bu ihale ikiye bölünmek ve bu yakını müteahhidin şartlarına uydurulmak suretiyle yeniden ihaleye çıkarılarak bu müteahhide ihale edilmiştir. Bu ihalede henüz iş yapılmadan müteahhidin 100 milyon civarında istihkak alması da sağlanmıştır.

İnşaat kati hesaplarında, gerçeklere ve dolayısıyla Devlet lehine hareket eden kontrol mühendisleri yerlerinden alınmış Bakanın yakın tanıdıkları kontrol mühendisliğine getirilerek müteahhitler lehine fazla ödemeler sağlanmıştır.

4. Sayın Bakanın bir çok konularda ustalıkla hareket ettiği paravan isimler arkasına saklandığı görülmektedir.

Bu yıl içinde Ankara'da Çankaya semtinde hemşehrisi bir inşaatçıdan değeri 6 milyona varan ve birleştirilerek tek daire haline getirilmek üzere inşaat çalışmaları sürdürülen iki daire ile yine aynı semtte bir başka daireyi damadı adına satın alındığı bilinmektedir.

5. Gümrük ve Tekel Bakanlığında çıkarların döndüğü önemli mevkilerin satışa arzedildiği, Gümrük Müdürlerinin üst düzeydeki Bakanlık yetkililerinin kesin muhalefetine rağmen belirli süreler için bizzat Bakan tarafından tayin edildiği bu arada Bakanın bir yakınını da özellikle İpsala Gümrük Kapısı Müdürlüğüne tayin ettiği, Bakanlığın bir İş ve İşçi Bulma Kurumu haline getirildiği, 50 bin lira rüşvet karşılığı işçi tayin edildiği, işçilerin 3 - 5 şer kişilik gruplar halinde Ankara'dan Bakanın özel rumuzu ile gönderilerek tayinlerin yapıldığı söylenmektedir.

Bir sayın CHP'li C. Senatosu üyesi bu hususu Plan Bütçe Komisyonunda 1979 mali yılı bütçe görüşmeleri sırasında açıkca ortaya koymuştur.

Bütün bunlar, Türk kamuoyunun her kesiminde acı ve yaygın bir şekilde konuşulan ve basında yer alan konulardır.

Bütün bu olanlar siyasi hayatımızda gayri meşrunun meşru, ciddiyetsizliğin, sorumsuzluğun ve pervasızlığın marifet, beceriklilik gibi gösterilmeye çalışıldığı vahim bir tablodur.

Devletin itibarına gölge düşürülmüş ve halkın devlete, devlet kuruluşlarına, devletin yüksek müesseselerine saygınlığının ve güveninin yitirilmesine sebep olunmuştur.

İşte bu nedenlerle cezai sorumluluğu yanında siyasi sorumluluğu açıkca ortada bulunan Gümrük ve Tekel Bakanı Tuncay Mataracı hakkında Anayasa-

nın 89 ve İçtüzüğün 107 nci maddeleri gereğince Gensoru açılmasını arz ve talep ederiz.

Denizli	Isparta
Emin Atıf Şohoğlu	Yakup Üstün
Kahramanmaraş	Manisa
Halit Evliya	Yahya Uslu
Ankara	Samsun
Mustafa Başoğlu	İ. Etem Ezgü
İçel	Aydın
Ali Ak	Behiç Tozkoparan
Kocaeli	Bolu
İbrahim Topuz	Müfit Bayraktar

BAŞKAN — Okunmuş bulunan Gensoru Önergesinin Anayasanın 89 ncu maddesine göre gündeme alınıp alınmayacağı konusundaki görüşmeler için özel gündem önermek üzere Danışma Kurulu önerisi hazırlanamadığından, görüşme günü Anayasa çerçevesinde Başkanlıkca önerilecektir.

Buna göre, Gensoru Önergesinin, gündemin «Özel Gündemde Yer Alacak İşler» kısmında yer almasını ve gündeme alınıp alınmaması konusundaki görüşmelerin, Genel Kurulun 19 . 6 . 1979 Salı günkü Birleşiminde yapılmasını onayınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

V. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — Sıvas Milletvekili Azimet Köylüoğlu ile Ankara Milletvekili Semih Eryıldız'ın, 5 . 1 . 1961 tarihli ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 5 nci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında Kanun Teklifi ve Dışişleri ve Milli Eğitim Komisyonları raporları. (2/394) (S. Sayısı : 105)

BAŞKAN — Kanun tasarı ve tekliflerinin görüşmelerine geçiyoruz.

Gündemimizin, «Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler» kısmının 1 nci sırasında yer alan 105 Sıra Sayılı, 5 . 1 . 1961 Tarihli ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 5 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifinin görüşmelerine başlıyoruz.

Komisyon?.. Hükümet?.

Komisyon ve Hükümet yerini almadığı için ertelenmiştir.

2. — İstanbul Milletvekili Nilüfer Gürsoy'un, 2527 sayılı Basmayazı ve Resimleri Derleme Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Milli Eğitim Komisyonu Raporu. (2/672) (S. Sayısı : 350)

BAŞKAN — 2 nci sırada yer alan, İstanbul Milletvekili Nilüfer Gürsoy'un, 2527 sayılı Basmayazı ve Resimleri Derleme Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Milli Eğitim Komisyonu Raporunun görüşülmesine geçiyoruz.

Hükümet?..

TİCARET BAKANI TEOMAN KÖPRÜLÜLER (Ankara) — Burda.

BAŞKAN — Milli Eğitim Komisyonu?.. Yok.

Komisyon bulunmadığı için ertelenmiştir.

ALTAN ÖYMEN (Ankara) — Komisyon geliyor Sayın Başkan.

BAŞKAN — Efendim, «Geliyor» olmaz, mütemadiyen bekleyecek değil Başkanlık.

3. — Konya Milletvekili Şener Battal'ın, 4250 sayılı İspirto ve İsportolu İçkilerin İnhisarı Kanununun 19 ncu Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi. (2/5) (İçtüzüğün 38 nci maddesi uyarınca Gündeme alınmıştır) (S. Sayısı 276) (1)

BAŞKAN — Konya Milletvekili Şener Battal'ın, 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkilerin İnhisarı Kanununun 19 ncu Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun teklifi İçtüzüğün 38 nci maddesi uyarınca gündeme alınmıştır.

Hükümet burada, Komisyonu da 38 nci maddeye göre aramıyoruz.

Teklifin üzerinde grupları adına söz isteyen sayın üyeler?..

ŞENER BATTAL (Konya) — Milli Selâmet Partisi Grubu adına söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN Grup adına, buyurun Sayın Battal.

MSP GRUBU ADINA ŞENER BATTAL (Konya) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım, huzurlarınızda bir konuşma yapmaktan ziyade, grubu olan partilerimize teşekkür etmek üzere söz almış bulunuyorum.

Bilindiği gibi, 4250 sayılı İspirtolu İçkilerin İnhisarı Hakkındaki Kanunun 19 ncu maddesi iki fıkradan ibarettir. İkinci fıkrası bira ve şarabın bildirme rejimine tabi olduğu hakkındadır. Kanun teklifimiz, ikinci fıkrayı kaldıran; bira ve şarabın, sigara gibi, diğer içkiler gibi alkollü olduğuna dair umumi hükme göre muamele görmesi hakkındadır.

---

(1) 276 S. Sayılı basmayazı tutanağa eklidir.

Bu kanun teklifimizin gündeme alınmasında daha evvel Cumhuriyet Halk Partisi, Adalet Partisi, Milliyetçi Hareket Partisi grubu üyeleri alaka göstermiş, oy kullanmışlardı. Bu defa Danışma Kurulunda bütün parti grup temsilcileri, yöneticileri özel gündeme alınmasında ittifak etmiş bulunmaktadırlar. Bundan dolayı bütün grup yöneticilerine tebriklerimi ve teşekkürlerimi ifade ediyorum.

Muhterem arkadaşlarım, mesele hakkında, biranın yasaklanması, kullanılmaması meselesi şeklinde birtakım takdimler var, tamamen ondan ayrı bir meseledir. Birada alkol var mı yok mu? Teklifimiz birada alkol olduğunun Parlamentoda tescilinden ibaret bir tekliftir. Bu Kanunun bir diğer özelliği, Türkiye tüketim toplumu olma yoluna götürülmektedir; bunu önlemek amacını taşımaktadır.

Muhterem arkadaşlarım, bu arada bir önergemiz olacak; «Her türlü» kelimesinin, kanunun başına eklenmesini istiyoruz. İlerde birtakım yanlış uygulayıcılar çıkabilir, «Her türlü» kelimesi yok diye meseleyi sulandırmak isteyebilirler. Onun için bu önergemize de iltifat buyurmanızı rica ediyorum.

Sözlerimi bitirirken başta Cumhuriyet Halk Partisi Grup Yöneticilerine ve üyelerine, sonra Adalet Partisi Grup yönetici ve üyelerine ve diğer Milliyetçi Hareket Partisi Grup yönetici ve üyelerine teşekkürlerimi arz ediyorum.

Saygılar sunarım Sayın Başkan.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Battal. Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Turan Koçal, buyurun efendim.

MHP GRUBU ADINA TURAN KOÇAL (İstanbul) — Sayın Başkan, kıymetli milletvekili arkadaşlarım;

Görüşülmekte olan teklif, biranın da alkollü içkilerden olup olmadığına dairdir. Şarap, rakı ve diğer alkollü içkilerin nerede satılabileceği ve nasıl bir kanuni muameleye tabi tutulduğu kanunla açık olarak belirlenmiştir. Fakat mevzuu, meri Kanunumuzda bira, bu alkollü içkiler, yani rakı, şarap ve diğerleri gibi muameleye tabi tutulmamaktadır ve biranın da alkollü içki olup olmadığını burada görüşmek ve bir karara bağlamak ve neticede de biranın da diğer içkiler muamelesine tabi tutulmasını temin etmek düşüncesidir.

Muhterem arkadaşlarım, birada alkol var mıdır yok mudur? Bunun münakaşasını yapmaya bence lüzum yoktur. Gerçi ben içmem, kullanmam ama, kullananların kimisi iki şişede sarhoş olur, kimisi de 30 şişe içer sarhoş olur; ama neticede muhakkak ki sarhoş olur; yani alkol vardır. O halde biranın da alkollü içkiler bölümünden sayılması ve alkollü içkiler olarak mütalaa edilmesi Milliyetçi Hareket Partisi Grubu tarafından kabul görülmüştür. Ayrıca alkol laalettayin kahvelerde, gazinolarda, içkisiz gazinolarda her yerde açık ve satılmasını temin, şimdiki şekliyle düşünürsek, o zaman bira bir meşrubat oluyor. Peki, meşrubat sanayiine biz önem vermiyoruz, (Bilhassa Cumhuriyet Halk Partili arkadaşlarım için söylüyorum) o halde biranın alkollü içkiler bölümünde sayılmasıyla da meşrubat sanayiine kısmen olsun, az dahi olsa kısıtlamış olacağımız inancı içerisindeyiz.

Bütün parlamenter arkadaşlarımdan bu teklife olumlu oy vermelerini istirham ediyorum ve Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak da olumlu oy vereceğimizi arz ediyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Koçal.

Grupları adına başka söz isteyen sayın üye?.. Yok.

KEMAL ANADOL (Zonguldak) — Şahsım adına söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Şahsı adına Sayın Kemal Anadol, buyurun efendim.

GÜNDÜZ ONAT (Kırklareli) — Şahsım adına aleyhte söz istiyorum. Sayın Başkan.

KEMAL ANADOL (Zonguldak) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Konya Milletvekili Sayın Şener Battal ve arkadaşlarının önerileri üzerinde şahsım adına lehte konuşarak, konunun muhterem Genel Kurulca kabul edilmesi dileğinde bulunacağım.

Değerli arkadaşlarım, uzun uzun konuşmaya gerek kalmadan, televizyon reklam yönetmeliğinin 47 nci maddesini aynen okumak istiyorum:

«Televizyon Reklam Yönetmeliği.

Madde 47/a) Birayı, rüşt aşımından aşağı olanların içmeleri tavsiye edilemez. Görüntüde bunlara yer verilemeyeceği gibi, görünecek olanların yaşlarının da münakaşa edilemeyecek tarzda rüşt yaşı üstünde olduğu belirlenmelidir.»

b) Bira reklamlarında kişiler görüntüde bira içerken veya içtikten sonra motorlu, ya da motorsuz taşıt aracı kullanırken gösterilemez.

c) Bira reklamı, yalnız belirli markayı satmak veya tanıtmak için yapılır. Seyirciler yazı, söz ve görüntüyle biranın tiryakisi olmaya ve daha fazla içmeye teşvik edilemez.»

Televizyon Reklam Yönetmeliğinin bu açık hükmüne rağmen bira üretimi Tekel'in dışına çıkıp, özel

ve yabancı sermaye Türkiye'ye geldikten sonra, nasıl bira fabrikalarının daha fazla kâr etmesi için mevzuat çiğneniyor; her akşam televizyon ekranında, bacanaklı imparator biralı, kral biralı reklamlarla seyirci, izleyici nasıl rahatsız ediliyor, dikkatinizden kaçmayacaktır sanıyorum.

Değerli arkadaşlarım, 1964 - 1965'lerde Türkiye kamuoyunda şöyle bir kanı yaratılmaya çalışıldı: «Efendim, bu Tekel, birayı üretemiyor. Yaz sıcağında vatandaş bira içemiyor. Tekel yetersiz kalıyor.»

Gene o sıralarda Tekel İdaresi cep birası imal etti, üretti ve ilgili bakanlıklardan bu cep birasının büfelerde satılması için izin istedi. O zaman ilgili bakanlıklar, Bakanlar Kurulu Tekel cep birasını alkollü içki saydılar ve onun büfelerde satışına engel oldular. Çünkü kolalı içkiler, yabancı sermaye meşrubat sanayii Türkiye'ye gelmişti. Tekel birası onların satışını azaltabilirdi. Aradan zaman geçti, yabancı sermaye ve özel sermaye bira üretimine geçti. Aynı Bakanlar Kurulu, aynı Başbakan, aynı iktidar, bu defa birayı alkolsüz içki saydı, bira büfelerde, okul kantinlerinde, kahvelerde satılmaya başladı ve bira tüketimi olanca şiddetiyle abartılmaya, körüklenmeye başlandı. Eskiden kahvelerde kâğıt oynanırken oyun karşılığı olarak ya çay getirilirdi, ya kahveci şeker bırakırdı. Şimdi bira bırakıyor. Kahvelere gidiniz, 10 şişe, 15 şişe, 20 şişe içmiş birtakım vatandaşlarla karşılaşırsınız. Yani özel ve yabancı bira fabrikatörlerinin kazanmaları, daha çok kazanmaları için bira tüketimi son yıllarda anormal hale gelmiştir ki, televizyon Reklam Yönetmeliğine bira içimini teşvik edici, izleyiciyi bu yola sürükleyici ilan yapılmaması yolunda madde bile konmuştur.

Bira alkollü mü, alkolsüz mü; ona karar verecek organ Türkiye Büyük Millet Meclisi, Millet Meclisi değil. Bira alkollü, bu tartışılmaz. Alkolsüz içki sayılsın mı, sayılmasın mı, onu tartışıyoruz. Bira nasıl alkolsüz olur arkadaşlar; iki şişe bira için, arabanın direksiyonuna geçin. Trafik polisi yakaladığı vakit, «Efendim Bakanlık bunu alkolsüz içki sayıyor, bana bir şey yapamazsınız» diyebiliyor musunuz? Alkollü içki kullandığınız için yargıcın karşısına çıktığınızda «Efendim ilgili Bakanlık bunu alkolsüz sayıyor, büfelerde satılıyor; bana ceza veremezsin» diyebiliyor musunuz yargıça? Onun içindir ki, Televizyon Yönetmeliğine madde konmuş; «Reklamcılar bira içtikten sonra motorlu veya motorsuz araca binmiş şekilde gösterilmez» diyor Reklam Yönetmeliği.

Demek ki, bira tüketiminin fazla olması Türk toplumunun lehine bir husus değildir. Biranın fazla içilmesi, çok daha fazla içilmesi, tüketilmesi, kâr için daha fazla tüketilmesi toplumumuzun lehine bir şey değildir ki; reklamlarda bile buna engel olunmak isteniyor. Dolayısıyla bira alkollü içki olduğu halde sırf belirli sektörde ticaret yapan, belirli kişiler daha çok kazansınlar diye onarmal derecede bira tüketimi artırılmak istenmektedir ve şu anda artırılmaktadır ve bira tüketimi sosyal yönden topluma gerçekten zarar verici büyük boyutlara ulaşmıştır. Okullarda, okulların karşısındaki büfelerde alabildiğine bira içilmekte, içtikçe daha çok içilmekte ve alkollü içkinin etkisiyle toplumda genç yaşta kuşakları, iyi olmayan yollara sürükleyici boyutlara ulaşmaktadır.

Şimdi değerli arkadaşlarım, bu kürsüye çıkmadan evvel, iki gün evvel, bir gazeteye demeç vermeden evvel ben fikrimi kamuoyuna duyurmadım, ama seçim bölgemden, bira dağıtıcılarından, kahvecilerden, yani asıl bira fabrikatörlerinin para kazandığı ortada iken, ondan çok cüzi para alan, o biranın dağıtımında, satışında çok cüzi para alan kişiler örgütlenmiş ve bütün parlamenterleri baskı altına almaya yönelik telgraflar, telefonlar, mektuplar Meclise gelir olmuştu ve Meclis kulisinde yabancı bira fabrikalarının sahipleri, müdürleri milletvekillerine dert anlatmak için aniden bir haftadır, 15 gündür Meclis kapısını ve kulisini aşındırır hale gelmişlerdir.

MÜFİT BAYRAKTAR (Bolu) — Mataracı gönderiyor onları..

KEMAL ANADOL (Devamla) — Mataracı da benimle aynı şekilde düşünüyor, aynı kanıda. Çünkü Tekel Bakanıdır, Tekelin çıkarını koruyacaktır.

BAŞKAN — Karşılıklı konuşmayınız Sayın Anadol, devam edin.

KEMAL ANADOL (Devamla) — Peki Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım, nasıl mevzuata rağmen, Televizyon Reklam Yönetmeliğindeki açık hükme rağmen, yıllarca televizyon ekranlarında boy gösteriyorlarsa aynı şekilde Meclis kulisinde birtakım müdürlerin, paralamenterlere dert anlatmasıyla, parlamenterlere telgraf çekmekle, mektup göndermekle bu Meclisten kendi doğrultularında karar çıkaracaklarını sanıyorlar.

Ben sizlerin değerli oylarıyla bu kanılarını yanıtlayacağınızı sanıyorum, buna yürekten inanıyorum ve hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Anadol.

Sayın Köksal Toptan, buyurunuz efendim.

KÖKSAL TOPTAN (Zonguldak) — Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri;

Çok kısa birkaç cümle arz etmeye çalışacağım kanun teklifi hakkında. Evvelemirde değerli arkadaşımız Konya Milletvekili Sayın Şener Battal ve arkadaşlarına şahsım adına teşekkür ve şükranlarımı ifade etmek isterim; mevzuatımızda, özellikle genç nesilde derin yaralar açan bir hususu Meclisin gündemine getirmiş oldukları için.

Değerli arkadaşlarım, yanlış hatırlamıyorsam, eskiden biralar, şimdi münakaşasını yaptığımız bira alkollü içkiler meyanında sayılıp, yine ruhsata bağlı yerlerde satılması öngörülmüştü, ama sonradan ne hikmettir bilinmez, sanki Türkiye'nin daha başka eksiği yokmuş gibi yabancı markalı birtakım biralar gelince, bu biralar bizim Tekel birası ile birlikte Türkiye'nin her yanına, her köşesine, her köyüne, her mahallesine ve okul kantinlerine kadar giren ve oralarda satılan bir meta haline geldi.

Biranın esas itibariyle alkol ihtiva etmediğini ifade etmek mümkün değil. Ben içen bir insan değilim, derinliğine de bir incelemem yok ama, yanlış aklımda kalmadı ise % 14 derecelik bir alkol ihtiva ediyor.

SABRİ ÖZTÜRK (Hatay) — % 8

KÖKSAL TOPTAN (Devamla) — Şimdi böyle olunca, üç dört şişe bira içen adamla, bir şişe ufak rakı içen adam arasında alkolün etkinliği bakımından hiçbir fark kalmayacaktır. Böyle olunca da, daha az dereceli olan birayı okul kantinlerine siz daha 15 - 16 - 14 yaşındaki çocuklara ikram edecek olursanız, bu çocukları ileride rakı içmeye, şarap içmeye, votka içmeye alıştırırsınız, birayı takdim etmiş olmakla ve bu şekilde de daha küçük yaşta ruhen ve bedenen varlığını, gücünü yitiren, yitirmiş olan bir genç nesille ileride karşı karşıya gelirsiniz.

Değerli üyeler, biranın her yerde satılması şüphesiz bira üretimini ve bira satışını büyük oranda müspet yönde etkilemektedir. Bunu diğer alkollü içkiler gibi belirli yerlerde satmak zorunda bırakırsanız biranın satışı azalacaktır. Bu az satıştan etkilenecek Türkiye'de elbette birtakım yerler vardır.

Ülkenin bu sıkışık durumunda biranın hammaddesi için dışarıya döviz ödenmesine rağmen, bira üretimini yapıp, ülkemizden başka yerlere döviz akıtan birtakım yabancı mihraklar elbette bu kanun teklifinden ve - inşallah gerçekleşecektir - bu kanundan rahatsız olacaklardır. Ama, Türkiye Cumhuriyeti Millet Meclisi, gençliğin, küçük yaştaki gençlerimizin başına musallat olan, yolda trafik kazalarının büyük oranda artmasının sebebi olan biranın, hiç olmazsa belli yerlerde satılmasına yol açacak, sebep olabilecek bu kanun teklifine müsbet oy verecekleri kanaatindeyim.

Yüce Meclise bu düşüncelerle saygılar sunuyorum, teşekkür ederim. (AP ve MSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

1 nci maddeyi okutuyorum:

4250 Sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanununun 19 ncu Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi

Madde 1. — 4250 sayılı Kanunun 19 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Madde 19. — İspirto ve İspirtolu içkileri satmak isteyenler İnhisarlar İdaresinden ruhsat almaya mecburdurlar.

BAŞKAN — Madde üzerinde gruplar adına?.. Yok. Şahısları adına Sayın Gündüz Onat, buyurun efendim.

GÜNDÜZ ONAT (Kırklareli) — Tümü üzerinde aleyhte söz istemiştim.

BAŞKAN — O zaman, sonunda konuşacaksınız.

Sayın Dalkıran, siz madde üzerinde mi görüşmek istiyorsunuz?

MEHMET EMİN DALKIRAN (Bursa) — Başlarken efendim.

BAŞKAN — Balarken değil, başlarken siz beşinci istediniz.

Şimdi tümü üzerinde sonunda söz istiyorsanız sizi kaydedeyim. Lehte mi, aleyhte mi?

MEHMET EMİN DALKIRAN (Bursa) — Lehte.

BAŞKAN — Lehte yazılmıştır, aleyhte isterseniz yazarım.

MEHMET EMİN DALKIRAN (Bursa) — Peki efendim.

BAŞKAN — Aleyhte Sayın Dalkıran.

GÜNDÜZ ONAT (Kırklareli) — Bizimki baki değil mi Sayın Başkan?

KEMAL ANADOL (Zonguldak) — Madde üzerinde aleyhte efendim.

BAŞKAN — Sayın Vecdi Aksakal, buyurun efendim.

İBRAHİM VECDİ AKSAKAL (Trabzon) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım;

Şimdi görüşülmekte olan kanun teklifi, esasen düzenlemeye yönelik bir kanun teklifidir.

Görüyorum ki, «Alkollü içki satılsın mı, satılmasın mı?» münakaşası yapılmamaktadır; o, sonraki bir aşama herhalde; sadece, «Bira, alkollü içkilerin tabi tutulduğu düzene tabi tutulsun mu, tutulmasın mı?» münakaşası açılmıştır. Yani, bira da bundan sonra tekel bayilerinde satılacak ve tekel bayilerinde satılmakta olan diğer içkiler gibi o da oradan satın alınacak, isteyenler istediği kadar bundan yine içebilecektir; kimse fazla telaşa kapılmasın. Yalnız, burada, getirilmek istenen yenilik, getiren arkadaşlara teşekkür edeceğimiz kadar güzeldir.

Arkadaşlarım temas ettiler; şimdi, bu 1 nci madde böyle, olduğu gibi geçerse, ne getireceği üzerinde duruyorum.

Bu 1 nci madde böylece geçerse, artık herkes dilediği yerde, dilediği şekilde sarhoş olamayacaktır Anadolu toprakları üzerinde. Zaten aklımızın fazlası olduğu kanaatinde değilim ki, bir kısmını da alkolle zekât vermek suretiyle, geride büsbütün kendi kendimizi de idareden uzak kalalım ve son zamanları - Arkadaşım temas etti, nasıl temas etmem - televizyon ekranı, alkolik tiplerin teşhir edildiği reklamlarla dolmuştur; âdeta, küçük çocuklar onları taklit etmeye başlamıştır. Bir marifetmiş gibi, 7 yaşında çocuklar bir şişe bira alıp, o, bacanak mı nedir, onun gibi davranmaya yeltenmeye başlamışlardır.

Şimdiden diğer konularını düzene koyamamış bir millet olarak, çocuklara bu özentiyi vermeye hakkımız olduğu kanaatinde değilim.

Demokrasi demek, her şeyi düzen içinde yürütmek demektir. Parlamenter sistemi, hürriyetçi sistemi çözülmüş, laçka bir sistem düşünmesin kimse. Nasıl, ekmek fırında satılıyorsa, bu da belli bir yerde satılır; fazla telaşa kapılmasın kimse. Zaten ben bunun nasıl içildiğini de pek bilmiyorum ama, faydalı bir şey olduğu kanaatinde değilim; bana göre, dibinden de kaldırabilirsiniz onu. Bu yaptığınız düzenlemeyi beğeniyorum.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Aksakal.

Sayın Selami Gürgüç? Yok mu efendim?

Evet, 1 nci madde üzerinde başka söz isteyen?..

KEMAL ANADOL (Zonguldak) — Ben istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

KEMAL ANADOL (Zonguldak) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım;

Bir hususu - tümü üzerindeki konuşmamda belirttim, bu maddeyle ilgiliydi - arz edip,, hemen sözlerimi bitireceğim.

Bu yasa önerisi gündeme geldiğinde, kamuoyunda öyle bir hava yaratıldı ki bira şirketleri tarafından, sanki Türkiye'de, ülkemizde bira içmek yasaklanacak. Böyle bir şey yok.

Yasalarımıza göre, mevzuatımıza göre rakı, votka, şarap, hatta sigara satışı nasıl ruhsata tabi ise, bira da bunlar gibi alkollü içki olduğu için ruhsata tabi olacak. Canı bira içmek isteyen birahaneye gider, lokantaya gider, evine götürür içer; ama okul kantininde içemez.

GÜNDÜZ ONAT (Kırklareli) — Köyde içen hapse gider.

KEMAL ANADOL (Devamla) — Nasıl rakı içemiyorsa, şarap içemiyorsa meydanda, yolun ortasında kişi, evine gider içer, birahaneye gider içer. Bu madde bunu getiriyor ve bir noksanlıktı zaten. Bugün bakkal dükkânında sigara satabilmek için bile ruhsat almak gerekiyor; bira satmak için hiçbir şey gerekmiyor; bu noksanlığı kaldırıyor. Birayı da rakı gibi, votka gibi, diğer alkollü içkiler sınıfına sokarak, bira satışı için ruhsat zorunluğu getiriyor.

Bunu açıklar, saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Anadol.

Bu maddeyle ilgili bir önerge vardır; okutuyorum efendim:

Millet Meclisi Başkanlığına

4250 sayılı İspirtolu İçkiler Kanununun 19 ncu maddesinin değiştirilmesi hakkındaki kanun teklifinin, madde 19'daki cümlenin başına «Her türlü» kelimesinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Konya	Trabzon
Şener Battal	Lütfi Göktaş
Yozgat	İstanbul
Hüseyin Erdal	Abdullah Tomba

Sıvas

Temel Karomollaoğlu

BAŞKAN — Teklif, 38 nci maddeye göre Meclise indiği için, Komisyon ve Hükümete sorma lüzumu yoktur.

Okunan önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Kabul eetmeyenler.. Kabul edilmiştir.

1 nci maddeyi değişik şekliyle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Madde 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde Sayın Selami Gürgüç; buyurun efendim.

SELAMİ GÜRGÜÇ (Aydın) — Sayın Başkan, değerli üyeler; aslında, 1 nci maddede söz istemiştim, biraz gecikerek de olsa tekrar konuşma imkânı buldum.

Sayın Şener Battal arkadaşımızın da büyük katkılarıyla, öyle sanıyorum ki, Sayın Kemal Anadol'u dinledikten sonra, Türkiye'deki çarpık ekonomik düzeni, Türkiye üzerinde oynanan ekonomik emperyalist oyunların defterini Allah'ın izniyle bugün dürdük ve öyle bir hava içerisindeyiz ki, sanki Amerika'yı yeniden keşfediyoruz; «Bira, alkollü içki mi, değil mi?» onun kavgasını, savaşını verme durumundayız.

YAHYA USLU (Manisa) — Sayın Başkan, Selami ne üzerinde konuşuyor?

BAŞKAN — 2 nci madde üzerinde.

SELAMİ GÜRGÜÇ (Devamla) — Efendim, madde üzerinde görüşüyorum.

YAHYA USLU (Manisa) — Sayın Başkan, 2 nci madde yürürlükle ilgili değil mi?

SELAMİ GÜRGÜÇ (Devamla) — Sayın Başkanım, bu deminki..

BAŞKAN — Evet, 2 nci madde yürürlük maddesidir.

SELAMİ GÜRGÜÇ (Devamla) — Yürürlük maddesi Sayın Başkanım.

Efendim bu 2 nci madde yürürlük maddesidir. Sayın Başkan; aleyhinde konuşuyorum, müsaade ederseniz?

BAŞKAN — O zaman tümü üzerinde efendim, kanun teklifinin sonunda, (AP sıralarından gürültüler).

SELAMİ GÜRGÜÇ (Devamla) — Maddeyle ilgili olarak söylüyorum.

BAŞKAN — Maddenin aleyhinde konuşuyorsunuz.

SELAMİ GÜRGÜÇ (Devamla) — Efendim, yürürlük maddelerini, niçinleri üzerinde durmadan nasıl konuşabilirim? Onu anlayamıyorum.

BAŞKAN — Efendim, o, tabii kendi bileceğiniz iştir; tabii burada Başkanlık onu izah edemez.

SELAMİ GÜRGÜÇ (Devamla) — Onun için, müsaade ederseniz, maddeyle ilgili konuştuğumu daha sonra anlayacak arkadaşlarım; müsaade ederlerse, bilmiyorum tabii, tahammül gösterilebilirse..

BAŞKAN — Şimdi, 2 nci madde üzerinde söz istediniz; ancak yürürlük mevzuunda konuşabilirsiniz.

SELAMİ GÜRGÜÇ (Devamla) — Efendim 2 nci madde neyle ilgili? Lütfen..

BAŞKAN — Efendim?..

SELAMİ GÜRGÜÇ (Devamla) — Yani, o konuda söylüyorum zaten, 2 nci maddeye ilgili olarak.

BAŞKAN — Evet, buyurun devam edin:

2 nci madde yürürlük maddesidir.

SELAMİ GÜRGÜÇ (Devamla) — Efendim, zaten yürürlük maddesiyle ilgili olarak söyleyeceğim şey; yani son cümle öyle olacak müsaade ederseniz?

BAŞKAN — Devam edin.

SELAMİ GÜRGÜÇ (Devamla) — Şimdi değerli arkadaşlarım, her halde Meclis'te son zamanlarda duyulan laflar, bazı parlamenter arkadaşlarımız biracı, bazıları da kokakolacı olarak da duyuldu. O bakımdan, sabırla bir iki dakika dinlerseniz..

Esasında, olayı çarpık ekonomik düzen olarak değil, biracı, kokakolacı olarak değil de.. Yaz tatiline yakın bir dönemde, şimdi yasa çıktığını kabul edin ve hemen de yürürlüğe koyduğumuzu kabul edin. Yazın Kuşadası'nda dinlenen bir adamın bira içmesi bakımından düşünürseniz, her halde bir önemi var. Tekrar düşünerek hareket etmekte ve bu yasanın mümkünse reddi veya mümkünse, yürürlüğünün daha sonraki bir tarihe bırakılmasında büyük yarar var.

Çok teşekkür ederim, saygılar sunarım.

BAŞKAN — Efendim Sayın Aksoy'un bir önergesi var; fakat 2 nci maddeye geçtiğimiz için, bu önergeyi işleme koymamıza imkân yoktur; çünkü 2 nci maddeye geçmişiz.

MUAMMER AKSOY (İstanbul) — Ek madde efendim.

BAŞKAN — Ek madde ama, 1 nci maddenin müzakeresinden sonra 2 nci maddeye geçilmemiş olsaydı, teklifiniz işleme konurdu efendim.

MUAMMER AKSOY (İstanbul) — Efendim, ek madde en sona konulur.

BAŞKAN — Ek madde sona konmaz. Yürürlük maddesi konuşuluyor, yürürlük maddesinden sonra zaten madde konmaz.

MUAMMER AKSOY (İstanbul) — Şart değil ki.

BAŞKAN — Evet, 2 nci madde üzerinde başka söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

3 ncü maddeyi okutuyorum:

Madde 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Son söz olarak, lehte Sayın Emin Dalkıran; buyurun efendim.

MUAMMER AKSOY (İstanbul) — Sayın Başkan, usul hakkında maruzatım var.

BAŞKAN — Sayın Dalkıran, bir dakika..

Buyurun efendim.

MUAMMER AKSOY (İstanbul) — Yerimden arz edeyim.

Şimdi «Önce 1 nci maddede şu olur, ondan sonra son maddelerde bu olur» diye, gelenekte yapılır; ama böyle bir kanuni, ya da Anayasal mecburiyet yoktur; ek madde herhangi bir yere konulabilir. Nitekim, Anayasanın ek maddeleri tamamen başka yerlere konulmuştur.

BAŞKAN — Sayın Aksoy, takdir edersiniz ki - tabii bu sizin branşınız dahilindedir - yasalar yapıldığı zaman, yürürlük maddesine geçildikten sonra ek maddeler olmaz.

MUAMMER AKSOY (İstanbul) — Niçin olmasın efendim?

BAŞKAN — Böyle bir prosedür yoktur.

Evet, buyurun Sayın Dalkıran, devam edin.

MEHMET EMİN DALKIRAN (Bursa) — Sayın Başkan, çok muhterem milletvekilleri;

4250 sayılı Kanunun 17 nci maddesinde bir ilave yaptık.

Burada Sayın Kemal Anadol ve Sayın Selami Gürgüç konuşma yaptılar.

1964 ve 1965 yıllarında Bakanlar Kurulu kararıyla alkollü içki olmadığına dair bir karar verilerek, biranın serbest satıldığı iddiası ortaya atıldı. Bizim bildiğimiz kadarıyla, Bakanlar Kurulu kararı değil, Danıştay kararıdır.

Buradan daima bir zamanı zemmetme ve bazı konuları da istismar etme eğilimi var. Mesela Sayın Selami Gürgüç yürürlük maddesi üzerinde, «Yaz aylarında Kuşadası'na gideceğiz» diyorlar, sonra da sömürü edebiyatından bahsediyorlar. Kuşadası'na gidenler hangi sömürüden bahsedebiliyorlar ki? Nasıl oluyor böyle şey, zamanı uzatalım diye? İlk başta şunu teyiden ifade etmek isterim ki, bu kararname Bakanlar Kurulu kararı değil, Danıştay kararıdır; ağır alkollü içkiler olmadığına dairdir. Burada illa ve illaki birisinin bu memleketi sattığını iddia eden; ama bugün her şeyin teslim eden, hani elhamdülillah kalan, bir alnımızdaki aile mefhumumuzu bıraktınız, her şeyinizi teslim ettiniz; siz Amerikan taraftarı değilsiniz ha; biziz. Nereye getirdiniz doları? Nerede Türkiye'nin ekonomik durumu? Nasıl teslim ettiniz Ege Denizini? Kıbrıs'ı nasıl teslim ettiniz? (CHP sıralarından gürültüler)

ÖNER MİSKİ (Hatay) — Kıbrıs'ı siz mi aldınız?

GÜNDÜZ ONAT (Kırklareli) — Madde üzerinde konuş. dışına çıkma.

MEHMET EMİN DALKIRAN (Devamla) — Hayır, söyleyelim bunları da. Sömürü düzeninden bahsediyorsunuz.

BAŞKAN — Sayın Dalkıran, size lehinde söz vermiştim. Lütfen..

MEHMET EMİN DALKIRAN (Devamla) — Efendim, lehinde konuşuyorum.

BAŞKAN — Lehinde ama, siz herhalde biraz mevzuun dışına çıkıyorsunuz.

MEHMET EMİN DALKIRAN (Devamla) — Onlar da çıktılar Sayın Başkanım.

«1964 - 1965 yılında Bakanlar Kurulu sırf Coca - Cola edebiyatı yapabilmek için bu kararı çıkarttı» diyor, zabıtlarda var.

Bakanlar Kurulu kararı değildir, Danıştay kararıdır diyorum, ki o Danıştay da hep sizin yanınızda olmuştur. Biz müesseselerin karşısında değiliz arkadaşlar; ama müesseselerin kanunlara uygun hareketinin yanındayız.

Şimdi kıymetli arkadaşlarım, bu kanun yanında Trafik Kanunundan bahsettiler; Sayın Anadol, 47 nci maddesinden de bahsetti; doğrudur. TRT elinizdedir ve sizin emrinizde bir Taşer daha vardır. Niçin acaba yaptırıyorsunuz kanunsuzluğu, müsamaha ediyorsunuz, hem de bile bile? Yasaksa, bunun üzerinde durmanız lazım gelir, TRT Genel Müdürü hakkında da takibat yapmanız lazım gelir. Buradan Sayın Kemal Anadol'un ifadesiyle, Cumhuriyet Başsavcısının Anayasanın 147 nci maddesine göre hareket etmesi lazım gelir. Türkiye'de eğer Cumhuriyet Başsavcıları varsa, olmasını temenni ediyorum, çünkü bir nevi, vatandaşı suça teşvik eden devlet oluyor.

Onun yanında, Trafik Kanununun 31 ve 58 nci maddeleri de var. Bizim zamanımızda yapılmış; bunlar ceza da veriyorlar; 300 lira ila 2 000 lira arasında para cezası ile 15 gün ila 2 ay arasında ceza var. Demek ki, biz tedbirlerimizi almışız; ama Danıştay gelmiş, biranın sokaklarda içilmesini, herkesin içebilmesini, reşit olma şartını dahi aramadan getirmiş koymuş; bunu siz bir siyasi heyete yüklemeye uğraşıyorsunuz. Bu edebiyatla hiçbir yere gidemezsiniz; hakikatleri burada böyle söylemek suretiyle, karşınıza kimse çıkmazsa, cevap vermezse, kapattık zannedersiniz; ama bilenler vardır, bunu görenler vardır ve hakikatlar vardır; ergeç meydana çıkar.

Bu kanunu getiren kıymetli arkadaşıma ve bu yolda hareket edenlere teşekkür ediyorum; saygılarımı sunuyorum.

ŞENER BATTAL (Konya) — Sayın Başkan, usul hakkında Sayın Aksoy'un talebi ile ilgili, müsaade ederseniz kısa bir tartışma açılmasını istiyorum. (AP sıralarından «Aaa..» sesleri)

BAŞKAN — Efendim, zaten Sayın Dalkıran konuşurken, Başkanlıkça kendisi ikaz edildi; lehte konuşması gerekiyordu. Bu bakımdan, böyle bir usulün açılmasını Başkanlık pek lüzumlu görmüyor; müsaade ederseniz bir an evvel bitirelim.

Aleyhte Sayın Gündüz Onat; buyurunuz.

GÜNDÜZ ONAT (Kırklareli) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;

Aleyhte söz isteyince, bazı arkadaşlarım hemen seçim meydanlarındaki uzun süreden beri istismar ettiğimiz, şu Meclis salonunda istismar ettiğimiz sloganlara gireceğimi zannettiler; ama yanılıyorlar. Ben temelden, şu bakımdan bu kanun teklifinin karşısındayım: Sanki 1979 yılının 1 nci ayında bira icat edildi, içmeye hep beraber başladık, alkolünden etkilendik. Nisan ayında uyandık, Mayıs ayında tasarıyı hazırladık, komisyona getirdik; şimdi Parlamentoyu işgal ediyoruz; bira alkollüdür, aman yasak edelim.

Yeni mi uyandık? Dargelirli vatandaşım, inim inim inleyen vatandaşın dediğine siz de burada katılıyorsunuz, bu kürsüde sizler de konuşuyorsunuz, sizler de. Vatandaşın lehinde hazırlanan bir sürü kanun tasarı ve teklifleri var, burada görüşülmez; araya Gensorular girer, biri gider, biri daha gelir, biri gider bini daha gelir; ama iki sermaye gurubunu çarpıştıran bir konu Yüce Parlamentoyu burada işgal eder. Üstelik, çok enteresandır, dikkatimi çekiyor, bu konuda gruplar hemen birleşiverir.

ADEM ALİ SARIOĞLU (Kocaeli) — Getirin, diğerlerini de getirin.

GÜNDÜZ ONAT (Devamla) — Başkanlık Divanında anlaşın, Gelir Vergisi ile beraber, en az geçim indirimini getirelim; «Yok, olmaz; ama bira alkollü sayılsın. Coca - Cola sanayicileri memnun olsun..» Mesele burada.

Esasında, ben, bira sanayiinin de, kola sanayiinin de karşısında olan bir kişiyim. Bu kanun teklifinin karşısında olmamın temelinde yatan konu şudur: Neden, bugüne kadar ele alıp getirmediniz de, şimdi kola sanayicileri biraz kıpırdanmaya başlayınca çarçabucak bunu düzenlediniz, Meclis kürsüsüne getiriyorsunuz, Meclisi işgal ediyorsunuz? Sermayecilerin lehine, büyük sermayenin lehine, çıkar çevrelerinin lehine Büyük Millet Meclisini işgal etmek demektir bu teklifi buraya getirmek: Bunun için karşıyım bu işe.

Burada sıra bekleyen, milyonlarca vatandaşın lehine birçok kanun teklifleri var. Anlaşınız, bunları görüşünüz. Bu kanun teklifinin görüşülmesini bu bakımdan kabullenemiyorum, bu bakımdan kanunun karşısındayım.

Yıllarca süt ve süt mamulleri sanayiini desteklemediniz, meyve suları sanayiini desteklemediniz; Devlet eliyle yürütülen Tekel bira sanayiini bir tarafa itip, özel bira sanayiini geliştirdiniz. Ondan evvel Coca - Cola'lar, o kolalar, bu kolalar gelişti; şimdi birbirleriyle çatışır hale geldi. Üreticinin alınteriyle ürettiği, hayvan yetiştiricisinin alınteriyle ürettiği sütün ve onun mamulünün satışlarını bir tarafa bıraraktık, unuttuk; «Bira alkollü müdür, değil midir? Sonra, Coca - Cola, o kola, bu kola, mide patlatır mı, patlatmaz mı; asit derecesi yüksek midir, değilmidir?.. Sonra da o gelecek Meclisimize. Meclisimiz bu gürültüler arasında 3 Temmuzu bulacak, Meclis kapanacak; hepimiz de inşaallah bundan memnun olacağız!

Söyleyeceklerim bundan ibarettir; saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Onat.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

4. — 6132 sayılı Yasanın 7 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Yasa Tasarısı ve İzmir Milletvekili Ali Naili Erdem ile 2 Arkadaşının, 6132 sayılı At Yarışları Hakkındaki Kanun Uyarınca Verilen Disiplin Cezalarının Affına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu. (1/169, 2/553) (S. Sayısı : 324) (1)

BAŞKAN — 6132 sayılı Yasanın 7 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Yasa Tasarısı ve İzmir Milletvekili Ali Naili Erdem ile 2 Arkadaşının, 6132 sayılı At Yarışları Hakkındaki Kanun Uyarınca verilen Disiplin Cezalarının Affına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporuna geçiyoruz.

Sayın Hükümet ve Sayın Komisyon yerini almıştır.

Raporun okunup okunmaması hususunu oylarınıza sunuyorum: Raporun okunmasını kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmemiştir.

---

(1) 324 S. Sayılı basmayazı tutanağa eklidir.

Tümü üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

10 Temmuz 1953 Tarih ve 6132 Sayılı At Yarışları Hakkında Kanunun 7 nci Maddesinin Değiştirilmesine ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı

Madde 1. — 10 . 7 . 1953 tarih ve 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanunun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 7. — Bu Yasa hükümlerine aykırı olarak her şekil ve surette ortak bahisler veya yarış piyangosu hazırlayıp düzenleyenler veya bunlara ait her türlü evrakı (matbaa, teksir, daktilo, fotokopi vesair suretlerde düzenleyenler ve düzenletenler) satanlar veya satın alanlar, dağıtanlar, sattıranlar veya dağıttıranlar mahallin en büyük mülkiye amiri tarafından zabıta marifetiyle men edilip, haklarında tutulan tutanakla birlikte Asliye Ceza Mahkemesine verilir. Oyunlara konu paraya görevlilerce geçici olarak el konulur ve faillerin mahkûmiyeti halinde mahkemece müsaderesine karar verilerek Hazineye gelir kaydolunur.

Birinci fıkra hükmüne aykırı hareket edenler hakkında üç aydan iki seneye kadar hapis ve 5 000 (Beşbin) liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezası verilir.

Yasa dışı oyun bir işyerinde oynanmış veya oynatılmışsa, mahkeme bu işyerinin bir aya kadar kapatılmasına karar verir.

Suç at sahibi, antrenör, jokey, jokey yamağı, seyis gibi yarış hizmetlileri ile işbirliği halinde işlenmiş ise, faillere verilecek ceza altı aydan az olamaz.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

Madde 2. — 10 . 7 . 1953 tarih ve 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

«Geçici Madde — 31 . 12 . 1978 tarihine kadar, 6132 sayılı At Yarışları Hakkındaki Yasanın 4 ncü maddesinde yazılı yarış usul ve yarış dürüstlüğüne aykırı harekette bulunanlar hakkında verilmiş olup halen devam eden disiplin cezaları bütün neticeleriyle affedilmiştir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 ncü maddeyi okutuyorum :

Madde 3. — Bu Yasa yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 ncü maddeyi okutuyorum :

Madde 4. — Bu Yasa hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tümü üzerinde lehte veya aleyhte söz isteyen?.. Yok.

Tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5. — İdarei Umumiyei Vilayat Kanununun 16.7.1965 Gün ve 671 Sayılı Kanunla Değişik 116 ncı Maidesiyle 140 ncı Maddesinin Birinci Fıkrasının Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi hakkında Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişikliğe dair Millet Meclisi İçişleri Komisyonu Raporu. (M. Meclisi : 2/112, 2/491, 2/583, 2/665; C. Senatosu : 2/143) (M. Meclisi S. Sayısı : 271'e 1 nci ek; C. Senatosu S. Sayısı : 909) (1)

BAŞKAN — Gündemin 5 nci sırasındaki İdarei Umumiyei Vilayat Kanununun 16 . 7 . 1965 Gün ve 671 sayılı Kanunla Değişik 116 ncı Maddesiyle 140 ncı Maddesinin Birinci Fıkrasının Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi hakkında Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişikliğe dair Millet Meclisi İçişleri Komisyonu Raporunun görüşmelerine geçiyoruz.

Komisyon?.. Yerinde.

Hükümet?.. Yerinde.

Bu teklif daha önce Millet Meclisince kabul edilmiş, ancak Cumhuriyet Senatosunca değişiklik yapıldığından geri gelmiştir.

Teklifin 1, 2 ve 3 ncü maddeleri Cumhuriyet Senatosunca değiştirilmiş ve teklife 1 geçici madde eklenmiştir; diğer maddeler ise aynen kabul edilmiş ve kesinleşmiştir.

---

(1) 271 S. Sayılı Basmayazı 25 . 1 . 1979 tarihli 40 ncı Birleşim tutanağına;

271'e 1 nci ek S. Sayılı Basmayazı bu tutanağın sonuna eklidir.

1, 2 ve 3 ncü maddelerde yapılan değişiklik ve teklife 1 geçici madde eklenmesi Millet Meclisi İçişleri Komisyonunca benimsenmiştir.

Komisyon Raporunun okunup okunmamasını onayınıza sunuyorum. Raporun okunmasını kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Senatosunca değiştirilen 1 nci maddeyi okutuyorum :

İdarei Umumiyei Vilayat Kanununun 16 . 7 . 1965 Gün ve 671 Sayılı Kanunla Değişik 116 ncı Maddesiyle 140 ncı Maddesinin Birinci Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi

Madde 1. — İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun 16 . 7 . 1965 gün ve 671 sayılı Kanunla değişik 116 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 116. — İl genel meclisi üyelerine görüşmelerin devamı süresince, her gün için, 657 sayılı Kanunun Devlet Memurları için öngördüğü aylığa esas gösterge tablosunun 1 nci derece 1 nci kademesinin her yıl bütçe kanununda saptanan katsayı ile çarpımı suretiyle elde edilen rakamın otuzda biri nispetinde ödenek verilir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

ÖMER LÜTFÜ ERZURUMLUOĞLU (Yozgat) — Söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz istemiştiniz değil mi efendim?..

ÖMER LÜTFÜ ERZURUMLUOĞLU (Yozgat) — Tümü üzerinde söz istemiştim Sayın Başkan.

BAŞKAN — Sayın Erzurumluoğlu, bunun tümü üzerinde müzakere usulü yoktur; çünkü madde değişiklikleridir, Senatodan gelen şekliyle görüşülür.

ÖMER LÜTFÜ ERZURUMLUOĞLU (Yozgat) — Vazgeçtim Sayın Başkan.

BAŞKAN — Peki.

İçişleri Komisyonunun, Cumhuriyet Senatosunca değiştirilen 1 nci madde hakkındaki benimsemesini oylarınıza sunacağım; benimseme kabul edildiği takdirde, 1 nci madde Cumhuriyet Senatosunun değiştirisine uygun olarak kesinleşmiş olacaktır; benimseme kabul edilmediği takdirde, 1 nci madde Karma Komisyonda görüşülecektir.

Şimdi 1 nci madde hakkındaki Cumhuriyet Senatosunun benimsemesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir; kesinleşmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

Madde 2. — İdarei Umumiyei Vilayat Kanununun 16 . 7 . 1965 gün ve 671 sayılı Kanunla değişik 140 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 140. — 1) İl daimi encümeni başkan ve üyelerine 500 göstergenin her yıl bütçe kanunlarıyla belirlenen katsayı ile çarpımı sonucu elde edilecek tutarı kadar aylık ödenek verilir.

BAŞKAN — 2 nci madde üzerinde söz isteyen var mı?.. Yok.

Benimsemeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 3. — İdarei Umumiyei Vilayat Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

Ek Madde — İl genel meclisi üyelerinin, üyelik sıfatları devam ettiği müddetçe de, emekliliğe tabi bir görevde bulunduktan sonra veya Emekli Sandığıyla, Sosyal Sigortalar Kurumuyla, BAĞ - KUR'la 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklarla ilgilenmeden, il genel meclisi üyeliğine seçilenler yazı ile Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına müracaat ederek emeklilikle ilgilenmelerini istedikleri takdirde, üyelik sürelerinin devamınca sandıkla ilgilendirilerek, emeklilik kesenekleri kendilerinden karşılıkları da ilgili kurumlardan alınır.

Bunların emeklilik keseneğine esas aylıkları, aldıkları, hakkı huzur miktarına bakılmaksızın, bu kanun uyarınca borçlandıkları il genel meclisi üyelik süreleri de dikkate alınarak, 5434 sayılı Kanunun 8 . 7 . 1971 gün ve 1425 sayılı Kanunla eklenen ek 2 nci madde esaslarına göre saptanır.

Bununla beraber; il genel meclisi üyeliğine seçilenlerden, Sosyal Sigortalar Kurumundan yazı ile isteyenler hakkında yukarıdaki fıkralar hükümleri uygulanmaz ve Emekli Sandığıyla, Sosyal Sigortalar Kurumuyla, BAĞ - KUR'la veya 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklarla ilgilenmiş olup olmadıklarına bakılmaksızın, üyelik sürelerinin devamınca, Sosyal Sigortalar Kurumu ile ilgilendirilirler. Bunların sigorta primlerinden işveren hissesi kurumlarınca ödenir. Prime esas aylık gelirleri, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunundaki tavan sınırını geçmemek üzere, bu Kanun uyarınca kendilerine ödenecek hakkı huzurun 30 katıdır.

Bu madde uyarınca TC Emekli Sandığı veya Sosyal Sigortalar Kurumuna yazı ile yapılacak müracaattan dönülemez.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen... Buyurun Sayın Dalkıran.

MEHMET EMİN DALKIRAN (Bursa) — Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri;

Daha evel Yüce Meclisimiz tarafından müzakere edilip Senatoya gönderilen ve orada değiştirilip geri gelen bu maddeyle, Meclisimizce görüşülen hususların dışında, emekliye esas olan kurumlarla ilişkilerini burada tespit etmemiş idik. Bu sefer, gerek 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa, gerek 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununa, gerekse BAĞ - KUR'a, yani Türkiye'de sosyal kanunların herhangi birisine müracaat etme hakkı tanımış oluyor. Daha geniş kapsamlı olarak ele alınmış, İçişleri Komisyonu da bunu müzakere ederken, Senatodan geçen şeklinin, Türkiye'de il genel meclisi azalığı yapan, aşağı yukarı 35 bin kişinin sosyal hakkını daha garanti altına aldığını görerek, Senatodan gelen şeklini kabul etmişti.

Kıymetli arkadaşlarım, burada önemli bir husus ortaya çıkıyor. Az evvelki hizmetlerde, il genel meclisi ve belediye hizmetlerinde bulunan parlamenter arkadaşlarımız, aynı şekilde hizmet gören 1816'ya yakın belediyenin meclislerinde çalışan; fakat sosyal bir kurumla ilişkisi olmayan kıymetli yönetici arkadaşların haklarını da mütalaa ettiler. İnşallah, gruplar yine bir anlaşmanın içerisinde, belediye meclislerinde çalışan arkadaşlarımızın haklarını da, beraberce imza etmek suretiyle, Meclisimiz tatile girmeden getirirler komisyonlara veya bir tasarı olarak gelir; bunları da kanunlaştırırız.

Bu kanunun, büyük bir sosyal anlayışın işareti olduğunu belirtir, saygılarımı sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Dalkıran.

Başka söz isteyen?.. Yok.

Benimsemeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 4. — İdarei Umumiyei Vilayat Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

Geçici Madde — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, il genel meclisi üyeliğinde bulunanlardan, TC Emekli Sandığı ile ilgilenenlerle, daha önce il genel meclisi üyeliğinde bulunup da halen iştirakçi olanların, veya bu tarihten sonra iştirakçi olacakların daha önce il genel meclisi üyeliğinde, herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tabi olmadan geçmiş süreleri borçlandıkları diğer sürelerle birlikte toplamı 15 yılı geçmemek üzere 5434 sayılı Kanuna 20 . 5 . 1976 günlü 2012 sayılı Kanunla eklenen ek maddedeki esas ve oranlara göre borçlandırılır.

Sosyal Sigortalar Kurumu ile ilgilenenlerin bu Kanunun yürürlüğünden itibaren 1 yıl içinde müracaat etmek şartıyla, daha önce il genel meclisi üyeliğinde, herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tabi olmadan geçmiş süreleri, 29 . 6 . 1978 tarihli ve 2167 sayılı Kanunun geçici 1 nci maddesi esasları dahilinde evvelce tescil şartı aranmaksızın borçlandırılır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Madde hakkındaki benimsemeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylece tasarı kanunlaşmıştır.

Sayın Erzurumluoğlu, teklif Senatodan döndüğü için tümü tabii oya sunulmuyor. Tümü oya sunulmadığı için, tümü üzerinde size söz veremedim.

YEREL YÖNETİM BAKANI MAHMUT ÖZDEMİR (Sıvas) — Sayın Başkan, izin verirseniz teşekkür etmek istiyorum.

BAŞKAN — Teşekkür babında, buyurun Sayın Bakan.

YEREL YÖNETİM BAKANI MAHMUT ÖZDEMİR (Sıvas) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım;

Bugün kabul ettiğiniz yasa ile il genel meclisi üyelerimizin özlük haklarını günün koşullarına uygun olarak düzenlemiş bulunuyorsunuz; onları da sosyal güvenceye kavuşturmuş bulunuyorsunuz.

Yüce Meclisin bu armağanı, yerel demokrasilerin daha güçlü olmaları için bir işaret olacak ve güveninize layık olacaktır yerel yönetimler. Bu vesileyle bir şeyi yüksek huzurlarınızda arz etmek istedim.

Bildiğiniz gibi, il özel idarelerini yönlendiren yasa, eski bir yasadır, deyimleri itibariyle bile anlaşılması zor bir yasadır. Onu günün koşullarına uyduracak yasayı da kısa zamanda yüksek huzurlarınıza getirmek aşamasında olduğumuzu bu vesileyle arz etmek istedim.

Hepinize saygılar sunar, teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Bakan.

6. — Adana Milletvekili Cevdet Akçalı ve 17 arkadaşının, 1425 sayılı Kanunun Ek 1 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Plan Komisyonu Raporu. (2/614) (S. Sayısı : 349) (1)

BAŞKAN — Adana Milletvekili Cevdet Akçalı ve 17 arkadaşının, 1425 sayılı Kanunun Ek 1 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Plan Komisyonu Raporuna geçiyoruz.

---

(1) 349 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Sayın Komisyon?.. Burada.

Sayın Hükümet?.. Burada.

Ka-
niştir.

Ka-
tir.

Fıkra

mad-

mek-
seçil-
ktan
erini
olan-
de-
ların
ında
Bun-
ince
üm-
diği

Yok.
er...

ür-

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 ncü maddeyi okutuyorum :

Madde 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tümü üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7. — Millet Meclisi İdareci Üyelerinin, TBMM Eski Üyeleri Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa ve Plan komisyonları raporları. (2/657) (S. Sayısı : 351) (1)

BAŞKAN — 7 nci sıradaki, Millet Meclisi İdareci Üyelerinin, TBMM Eski Üyeleri Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa ve Plan komisyonları raporlarının görüşülmesine geçiyoruz.

Komisyon ve Hükümet yerinde.

Raporun okunmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Tümü üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 nci maddeyi okutuyorum :

TBMM Eski Üyeleri Hakkında Kanun Teklifi

Madde 1. — 13 . 12 . 1960 tarih ve 157 sayılı Kanunla kurulan Temsilciler Meclisi Üyeleri ile Türkiye Büyük Millet Meclisi eski üyeleri, sağlık ve tedavi konusu ile ulaştırma, haberleşme ve pasaport konularında, kanunların, kararnamelerin ve yönetmeliklerin Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine tanıdığı haklardan yararlanırlar.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 68 nci maddesi gereğince seçilme yeterliğini kaybetmiş olanlar bu haklardan yararlanamazlar.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

Madde 2. — Bu Kanun hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 ncü maddeyi okutuyorum :

Madde 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tümü üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

---

(1) 351 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

IV. — BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

D) DANIŞMA KURULU TEKLİFLERİ

1. — 131'e 1 nci ek,, 344, 114'e 2 nci ek, 250'ye 2 nci ek ve 345 S. Sayılı kanun tasarılarının, gündemin kanun taasrı ve teklifleriyle komisyonlardan gelen diğer işler kısmının ilk sıralarında yer almasına dair Danışma Kurulu önerisi.

BAŞKAN — Bir Danışma Kurulu Önerisi vardır, okutuyorum :

Danışma Kurulu Önerisi

No. : 52

Danışma Kurulunca, ilişik listedeki kanun tasarılarının Gündemin Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler Kısmının ilk sıralarında yer alması önerilmiştir.

Cahit Karakaş
Millet Meclisi Başkanı

CHP Grubu Başkanvekili	AP Grubu Başkanvekili
Altan Öymen	Esat Kıratlıoğlu
MSP Grubu Görevlisi	MHP Grubu Başkanvekili
Şener Battal	İhsan Kabadayı

L İ S T E

1. Gündemin 83 ncü sırasında bulunan, 131'e 1 nci ek S. Sayılı, Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun Tasarısı,

2. Gündemin 71 nci sırasında bulunan, 344 S. Sayılı, 1765 sayılı Üniversite Personel Kanununun 7 nci Maddesinin 1991 sayılı Kanunda Değişik 3 ncü Fıkrasının Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı.

3. 12 . 6 . 1979 tarihli Gelen Kâğıtlarda bulunan, 114'e 2 nci Ek S. Sayılı, 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü, 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri, 647 sayılı Cezaların İnfazı, 765 sayılı Türk Ceza, 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı, (48 saat beklemeden Gündeme alınması)

4. 12 . 6 . 1979 tarihli Gelen Kâğıtlarda bulunan, 250'ye 2 nci Ek S. Sayılı, 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar Hakkındaki Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı (48 saat beklemeden Gündeme alınması)

5. Gündemin 75 nci sırasında bulunan, 345 S. Sayılı Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanunu Tasarısı.

BAŞKAN — Okunan önergeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

V. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER (Devam)

8. — Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkındaki Kanun Tasarısının Millet Meclisince kabul edilen metnine dair Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişikliğe ilişkin Millet Meclisi Adalet Komisyonu Raporu. (M. Meclisi : 1/108; C. Senatosu : 1/628) (M. Meclisi S. Sayısı : 131'e 1 nci ek; C. Senatosu S. Sayısı : 913)

BAŞKAN — Alınan bu karar gereğince; gündemin Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler kısmının 83 ncü sırasında yer alan 131'e 1 nci Ek Sıra Sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkındaki Kanun Tasarısının görüşmelerine başlıyoruz.

Komisyon ve Hükümet yerlerini almıştır.

---

(1) 131 S. Sayılı Basmayazı 30 . 1 . 1979 tarihli ve 41 nci Birleşim tutanağına;

131'e 1 nci Ek S. Sayılı Basmayazı bu tutanağa eklidir.

Bu tasarı daha önce Millet Meclisince kabul edilmiş; ancak Cumhuriyet Senatosunca değişiklik yapıldığından geri gelmiştir.

Tasarının, 2, 5, 6, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 20, 21, 24, 25, 26, 27, 29, 30, 37, 38, 39, 40, 41, geçici 2, 4 ve 5 nci maddeleri Cumhuriyet Senatosunca değiştirilmiş, başlık ve diğer maddeler aynen kabul edilmiş ve kesinleşmiştir.

2, 5, 6, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 20, 21, 24, 25, 27, 29, 30, 37, 38, 39, 40, geçici 2, 4, 5 ve 41 nci maddelerde yapılan değişiklik Millet Meclisi Adalet Komisyonunca benimsenmiştir.

Komisyon raporunun okunup okunmamasını oylarınıza sunuyorum : Raporun okunmasını kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Senatosunca değiştirilen 2 nci maddeyi okutuyorum :

Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun Tasarısı

Mahkemenin Kuruluşu :

Madde 2. — Uyuşmazlık Mahkemesi bir Başkan ile oniki asıl, oniki yedek üyeden kurulur.

Uyuşmazlık Mahkemesi, hukuk ve ceza bölümlerine ayrılır. Hukuk Uyuşmazlıkları Hukuk Bölümünde, Ceza Uyuşmazlıkları Ceza Bölümünde karara bağlanır.

Her bölüm, bir Başkan ile altı asıl üyeden kurulur. Birlikte toplanan Hukuk ve Ceza Bölümleri, Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Kurulunu teşkil ederler.

Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Kurulu, bu Kanunla belli edilen görevleri yerine getirir ve ayrıca bölümler arasında çıkan olumsuz görev uyuşmazlıklarında görevli bölümü belli eder.

Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanı, Anayasa Mahkemesince kendi asıl ve yedek üyeleri arasından seçilir. Bölümler ve Genel Kurul, Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanının Başkanlığı altında toplanır.

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümüne, Yargıtay Hukuk Genel Kurulunca kendi başkan ve üyeleri arasından iki asıl, iki yedek üye; Danıştay Genel Kurulunca dava daireleri başkan ve üyeleri arasından iki asıl, iki yedek üye; Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Genel Kurulunca askeri hâkim sınıfından olan daire başkan ve üyeleri arasından iki asıl, iki yedek üye seçilir.

Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümüne, Yargıtay Ceza Genel Kurulunca kendi başkan ve üyeleri arasından iki asıl, iki yedek üye; Askeri Yargıtay Genel Kurulunca daire başkan ve üyeleri arasından iki asıl, iki yedek üye; Danıştay Genel Kurulunca dava dairelerinde görev alan veya görev alma niteliği olan daire başkan ve üyeleri arasından iki asıl, iki yedek üye seçilir.

Bölümlerde ve Genel Kurulda toplantı yetersayısı, asıl üyelerin mazeretleri halinde yedek üyeler alınmak suretiyle sağlanır.

BAŞKAN — 2 nci madde üzerinde söz isteyen sayın üye?..

AHMET GÜLTEKİN KIZILIŞIK (Zonguldak) — Söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Kızılışık.

AHMET GÜLTEKİN KIZILIŞIK (Zonguldak) — Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım;

Bu maddenin düzenlenmesini beğenmekle beraber, bu vesile ile sizlere bir şeyi arz etmek istiyorum.

Uyuşmazlık Mahkemesinin Başkan ve üyeleri için bir oda olup olmadığını merak ettim, öğrenmek istedim. Maalesef, bugün, Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanının oturabileceği, çalışabileceği müstakil bir odası yoktur. Hiç olmazsa şu madde görüşülürken, inşallah ileride, Uyuşmazlık Mahkemesinin halen çalışmakta olduğu binada bir bölüme ve de üyeleri ile Başkanının birer müstakil çalışma odasına, dolayısı ile çalışması için gerekli ünitelere sahip olması temennisi ile söz aldım.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Kızılışık.

Madde üzerinde Başka söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Adalet Komisyonunun, Cumhuriyet Senatosunca değiştirilen 2 nci madde hakkındaki benimsemesini oylarınıza sunacağım. Benimseme kabul edildiği takdirde, 2 nci madde, Cumhuriyet Senatosunun değiştirişine uygun olarak kesinleşmiş olacaktır; benimseme kabul edilmediği takdirde, 2 nci madde Karma Komisyonda görüşülecektir..

Benimsemeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5 nci maddeyi okutuyorum :

Mahkemenin Toplanma Yeri, Tarihi ve Toplanma Dönemi :

Madde 5. — Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk ve Ceza Bölümleri ile Genel Kurulu, Başkanın çağrısı üzerine, Başkentte, mahkeme için ayrılan yerde toplanır. Toplantının gündemi toplantıdan en az üç gün önce, raporlarla birlikte üyelere ve uyuşmazlıkla ilgili Başsavcı veya Başkanunsözcülerine dağıtılır.

Başkan, mahkemeye gelen işlerden tutuklu, tedbirli olanlarla yürütmenin durdurulması istemli bulunanlar gibi acele nitelikte olanların adli tatilden önce bitirilmesi için gerekli tedbirleri alır.

Toplantı dönemi, her yıl 6 Eylülde başlar, 19 Temmuzda biter.

BAŞKAN — 5 nci madde üzerinde söz isteyen sayın üye?..

EKREM CEYHUN (İstanbul) — Sayın Başkan, söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Ceyhun.

EKREM CEYHUN (İstanbul) — Sayın Başkan, Yüce Meclisin sayın üyeleri; Yüce Meclisi saygı ile selamlıyorum.

Okunan maddenin son fıkrası «Toplantı dönemi, her yıl 6 Eylülde başlar, 19 Temmuzda biter» diyor.

6 Eylül bir tatil gününe rastlar ise veya bir bayram gününe rastlar ise, ne olacaktır? Bence, bu 6 Eylülün bir tatil gününe rastlaması halinde ne yapılacağının Komisyon tarafından düzeltilmesi gerekir.

Aksi takdirde, Uyuşmazlık Mahkemesi tatil günü göreve başlamış olacak.

Bu hususu arz etmek için söz aldım. Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Ceyhun.

Bu hususta Komisyonun bir diyeceği var mı efendim?..

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI İSMAİL HAKKI KÖYLÜOĞLU (Ankara) — Efendim, Hukuk Usulü Muhakemelerinde vardır, tatillerin akabinde başlar.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Komisyon.

Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?..

MEHMET ÇATALBAŞ (Gümüşhane) — Sayın Başkan, söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun.

MEHMET ÇATALBAŞ (Gümüşhane) — Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri; hepinizi derin saygılarımla selamlıyorum.

Görüşülmekte olan yasada, 6 Eylülle 19 Temmuz tarihleri çalışma dönemi için çok kısa tutulmuştur. Bugün Uyuşmazlık Mahkemelerine gelen davalar son derece çoktur. Zaman aşımı bakımından, usul hukuku yönünden zaman aşımına uğramış olan davalar % 35 oranındadır. Bu bakımdan, bu dönemin en az bugünkünün % 50 fazlasıyla tutulması ve çok eski dönemden kalma görüşülmemiş olan davaların bir an önce sonuçlandırılması ve kanayan yaraların dindirilmesi görüşü içinde Yüce Meclise saygılar sunar ve teşekkür ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Çatalbaş.

Bu hususta benimsemeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6 ncı maddeyi okutuyorum :

Başsavcıların, Başkanunsözcülerinin Düşüncelerini Bildirmeleri ve Toplantıya Katılmaları :

Madde 6. — Yetkili veya ilgili olan Başsavcılarla, Başkanunsözcüleri görüşlerini yazılı olarak bildirirler. Bunlar gerekli gördüklerinde veya mahkemece gerekli görülen durumlarda toplantılarda sözlü açıklamada bulunurlar, oya katılmazlar.

Yukarıdaki fıkrada gösterilen görevliler, bu kanuna göre yapacakları işlemleri, kanunlar gereğince yardımcıları olan kişilere de yaptırmaya yetkilidirler.

Bu kanunda geçen Başsavcılar deyimi, Cumhuriyet Başsavcısı ile Askeri Yargıtay Başsavcısını; Başkanunsözcüleri deyimi, Danıştay Başkanunsözcüsü ile Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Başkanunsözcüsünü; yetkili Başsavcılar veya Başkanunsözcüleri deyimi, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarmak için yargı merciinin görevine yöneltilen itirazı, hangi yargı yararına ileri sürülmüşse o yargının Başsavcısını veya Başkanunsözcüsünü; ilgili Başsavcılar veya Başkanunsözcüleri deyimi, bir yargı merciinin bağlı olduğu yargı kolunun Başsavcısı veya Başkanunsözcüsünü anlatır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Bu hususta benimsemeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9 ncu maddeyi okutuyorum :

Başkan ve Üyelerin Reddi :

Madde 9. — Uyuşmazlık Mahkemesi Başkan ve üyeleri, tarafsız kalamayacakları kanısını haklı kılan hallerin varlığı iddiasıyla reddolunabilir.

Uyuşmazlık Mahkemesi Başkan ve üyelerinin reddine ilişkin istemler, reddedilen üye katılmaksızın bölümlerce incelenir. Bölümler ret konusunda kesin karar verir.

Ret şahsidir. Bölümlerin toplantılarını engelleyen toplu ret istemleri dinlenmez.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Bu hususta benimsemeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

10 ncu maddeyi okutuyorum :

2. BÖLÜM

Uyuşmazlık Mahkemesine Başvurma Yolları ve İnceleme Kuralları

Olumlu Görev Uyuşmazlığı Çıkarma :

Madde 10. — Görev uyuşmazlığı çıkarma; adli, idari ve askeri bir yargı merciinde açılmış olan davada ileri sürülen görev itirazının reddi üzerine ilgili Başsavcı veya Başkanunsözcüsü tarafından görev konusunun incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesinden istenmesidir.

Yetkili Başsavcı veya Başkanunsözcüsünün Uyuşmazlık Mahkemesinden istekte bulunabilmesi için, görev itirazının, hukuk mahkemelerinde en geç birinci oturumda, ceza mahkemelerinde delillerin ikamesine başlanmadan önce, idari yargı yerlerinde de dilekçe ve savunma evresi tamamlanmadan yapılmış olması ve yargı yerlerinin de kendilerinin görevli olduklarına karar vermiş bulunmaları şarttır.

Görev itirazının yargı merciince yerinde görülerek görevsizlik kararı verilmesi halinde, görev konusunun Uyuşmazlık Mahkemesince incelenebilmesi, temyizen bu kararın bozulmuş ve yargı merciince de bozmaya uyularak görevli olduğuna karar verilmiş bulunmasına bağlıdır.

Uyuşmazlık çıkarma isteminde bulunmaya yetkili makam; reddedilen görevsizlik itirazı adli yargı yararına ileri sürülmüş ise Cumhuriyet Başsavcısı, idari yargı yararına ileri sürülmüş ise Danıştay Başkanunsözcüsü, Askeri ceza yargısı yararına ileri sürülmüş ise Askeri Yargıtay Başsavcısı, Askeri İdari Yargı yararına ileri sürülmüş ise bu mahkemenin Başkanunsözcüsüdür.

Görev itirazının reddine ilişkin karara karşı itiraz yolunun açık bulunduğu ceza davalarında ret kararı kesinleşmeden uyuşmazlık çıkarma istenemez.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Bu hususdaki benimsemeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11 nci maddeyi okutuyorum :

Uyuşmazlık Çıkarılamayacak Haller :

Madde 11. — Aşağıdaki hallerde uyuşmazlık çıkarılamaz.

a) Anayasa Mahkemesinin Yüce Divan sıfatıyla baktığı davalarda.

b) Anayasa Mahkemesine açılan siyasi partilerin kapatılması davalarında.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Bu hususdaki benimsemeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

13 ncü maddeyi okutuyorum :

Uyuşmazlık Çıkarma İsteminde Bulunmaya Yetkili Makamca Yapılacak İşlemler :

Madde 13. — Uyuşmazlık çıkarma konusundaki dilekçe ile ekleri kendisine ulaşan yetkili makam, gerekirse gelen dilekçedeki veya eklerindeki eksiklikleri tamamlattıktan sonra, uyuşmazlık çıkarmaya yer olmadığı sonucuna varırsa, istemin reddine karar verir. Bu karar, ilgili kişilere veya makama ve ilgili yargı merciine, hemen tebliğ olunur. Bu karara karşı hiçbir yargı merciine başvurulamaz.

Uyuşmazlık çıkarılmasını gerekli gördüğü durumlarda yetkili makam, dilekçe ve eklerinin kendisine ulaştığı tarihten, şayet eksiklikleri tamamlatmak yoluna gitmiş ve bu erekle gönderdiği yazıları on gün geçmeden postaya vermiş ise eksikliklerin tamamlandığı tarihten başlayarak en geç on gün içinde düzenleyeceği gerekçeli düşünce yazısını, kendisine gönderilen dilekçe ve ekleri ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine yollar ve ayrıca Uyuşmazlık Mahkemesine başvurduğunu ilgili yargı merciine hemen bildirir.

Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanı, düşünce yazısıyla eklerini, görevsizlik itirazını reddeden yargı merciine göre ilgili bulunan Başsavcı veya Başkanunsözcüsüne tebliğ edebilir. Tebliği alan makam karşılık vermek isterse, yedi gün içinde yazılı karşılığını vermekle görevlidir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Bu hususdaki benimsemeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

14 ncü maddeyi okutuyorum :

Olumsuz Görev Uyuşmazlığı :

Madde 14. — Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir.

Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca ve ceza davalarında ise ayrıca ilgili makamlarca ileri sürülebilir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Bu hususdaki benimsemeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

15 nci maddeyi okutuyorum :

Yargı Merciince Yapılacak İşlemler :

Madde 15. — Olumsuz görev uyuşmazlıklarında ilgili kişi veya makam, son kararı vermiş bulunan yargı merciine bu kararın kesinleşmesinden sonra iki nüsha dilekçe ile başvurabilir.

Yargı mercii, dilekçenin bir nüshasını hukuk davalarında diğer tarafa, ceza davalarında ise sanığa, şayet başvuran sanık ise ilgili makama yedi gün içinde cevaplarını, varsa belgelerini de ekleyerek, vermek üzere tebliğ eder.

Yargı mercii, cevapları aldıktan veya cevap süresi geçtikten sonra, evrakı, eğer süresinde cevap verilmemiş ise bunu da belirterek kendisi adli veya askeri ceza yargı mercii olduğuna göre ilgili Başsavcıya, idari yargı veya askeri idari yargı mercii olduğuna göre ilgili Başkanunsözcüsüne yollar.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Bu hususdaki benimsemeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

17 nci maddeyi okutuyorum :

Madde 17. — Olumlu görev uyuşmazlığı; adli, idari ve askeri yargıya bağlı ayrı iki yargı merciine açılan ve tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davalarda bu yargı mercilerinin her ikisinin kendilerini görevli sayan kararlar vermiş olmaları, görev kararlarına karşı itiraz yolunun açık olduğu ceza davaların-

da bu kararların kesinleşmiş bulunması durumunda meydana gelir.

Olumlu görev uyuşmazlığının çözülmesinde olumsuz görev uyuşmazlıklarına ilişkin kuralları uygulanır.

Uyuşmazlık Mahkemesine başvurma istemini kapsayan dilekçe veya yazı ile eklerini alan ilgili başsavcı veya başkanunsözcüsü Uyuşmazlık Mahkemesine başvurunca, durumu her iki yargı merciine hemen bildirir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Bu hususta ki benimsemeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

18 nci maddeyi okutuyorum :

Uyuşmazlık Mahkemesi Kararlarını Bekleme ve Sürelerin Durması :

Madde 18. — Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulduğu resmi yazı ile kendisine bildirilen yargı mercii, görev konusunda Uyuşmazlık Mahkemesince bir karar verilinceye kadar davanın görülmesini geri bırakır. Bu takdirde zamanaşımı süreleriyle öbür kanuni veya hâkim tarafından verilen süreler, işin yeniden incelenmesine başlanacağı güne kadar durur.

Şu kadar ki, Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulduğunu bildiren yazının alındığı günden başlamak üzere altı ay içinde bu mahkemenin kararı gelmezse yargı mercii davayı görmeye devam eder. Ancak, esas hakkında son kararı vermeden Uyuşmazlık Mahkemesinin kararı gelirse yargı mercii bu karara uymak zorundadır.

Uyuşmazlık çıkarılacağı bildirilerek yargı merciinden davaya bakmanın ertelenmesi istenemez.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Benimsemeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

20 nci maddeyi okutuyorum :

Temyiz İncelemesi Yapan Yargı Mercilerinin Uyuşmazlık Mahkemesine Başvurmaları :

Madde 20. — Daha önce Uyuşmazlık Mahkemesince yargı mercii belirtilmemiş olan bir davada temyiz incelemesi yapan yüksek mahkeme, davanın, davaya bakan mahkemenin görevi dışında olduğu kanısına varırsa, incelediği kararı bozacak yerde, incelemeyi erteleyerek yargı merciinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurmaya karar verebilir.

Bu karar üzerine yukarıdaki maddenin ikinci fıkrasında gösterilen işlemler yapılır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Benimsemeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

21 nci maddeyi okutuyorum :

Mahkemelerin Başvurmalarının İncelenmesinde Uygulanacak Usul :

Madde 21. — Yukarıdaki maddeler uyarınca mahkemelerin gönderdikleri işlerin incelenmesinde Uyuşmazlık Mahkemesince, olumsuz görev uyuşmazlıkları ile ilgili usul kuralları uygulanır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Benimsemeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

24 ncü maddeyi okutuyorum :

3. BÖLÜM

Hüküm Uyuşmazlığı

Madde 24. — 1 nci maddede gösterilen yargı mercilerinden en az ikisi tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş, birbirine uymayan kararlar arasında hüküm uyuşmazlığının varlığının kabul edilebilmesi için; bu kararların aynı konuya ve sebebe ilişkin ve en az davacılarının aynı olması ve kararlar arasındaki uyuşmama yüzünden hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması gerekir.

Ceza kararlarında; sanığın, fiilin ve maddi olayların aynı olması halinde hüküm uyuşmazlığı var sayılır.

İlgili kişi veya makam Uyuşmazlık Mahkemesine başvurarak hüküm uyuşmazlığının giderilmesini isteyebilir. Bu halde olumsuz görev uyuşmazlığının çıkarılması ile ilgili 15 ve 16 nci maddelerdeki usul kuralları uygulanır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Bu hususta ki benimsemeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

25 nci maddeyi okutuyorum :

Hüküm Uyuşmazlıklarında Uygulanacak İnceleme Kuralları :

Madde 25. — Hukuk alanındaki hüküm uyuşmazlıklarında Uyuşmazlık Mahkemesi, Danıştay Yargılama usulünün bu kanuna aykırı olmayan hükümlerini uygulamak suretiyle anlaşmazlığın esasını da karara bağlar.

Ceza alanındaki hüküm uyuşmazlıklarında Uyuşmazlık Mahkemesi, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun bu kanuna aykırı olmayan hükümlerini uygular ve esasa ilişkin bir karar vermeksizin sadece o davayı hangi ceza mahkemesinin görüp karara bağ-

laması gerektiğini belirtmek suretiyle anlaşmazlığı çözer. Kazanılmış haklar saklı tutulur.

Uyuşmazlık Mahkemesi hüküm uyuşmazlıklarını dosya üzerinde inceleyerek karara bağlar. Gerekli gördüğü hallerde veya istek üzerine tarafları dinleyebilir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Benimsemeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyneler... Kabul edilmiştir.

26 ncı maddeyi okutuyorum :

4. BÖLÜM

Uyuşmazlık Mahkemesi Görüşmeleri ve Kararları

Bölümlerin ve Genel Kurulun Toplanma ve Karar Verme Koşulları ve İncelemelerin Kâğıtlar Üzerinde Yapılması :

Madde 26. — Hukuk ve Ceza Bölümlerinde ve Genel Kurulda, üye tamsayısı hazır bulunmadıkça görüşmelere başlanamaz ve karar verilemez. Eksik üyenin yeri o üyenin geldiği yargı merciinin yedek üyesi ile, bu olmadığı takdirde başka bir yedek üye ile doldurulur. Mahkeme, her toplantı dönemi başında, yıllık çalışma planını yapar.

Bölümlerde ve Genel Kurulda incelemeler dosya üzerinde yapılır ve bu kanunda belli edilenler dışında çoğunlukla karar verilir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Bu hususlaki benimsemeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

27 nci maddeyi okutuyorum :

İncelemede İzlenecek Sıra :

Madde 27. — Uyuşmazlık Mahkemesi, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceler; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddeder.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Benimsemeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

29 ncu maddeyi okutuyorum :

Kararın Kesinliği ve Yayımlanması :

Madde 29. — Bölümlerin ve Genel Kurulun kararları kesindir. İlke kararları ile Başkanın uygun göreceği bölümlerin kararları Resmi Gazetede yayımlanır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Benimsemeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

30 ncu maddeyi okutuyorum :

Kararlar Arasındaki Çelişmelerin Giderilmesi :

Madde 30. — Uyuşmazlık Mahkemesi Bölümlerinin kararları arasındaki çelişmeler, Genel Kuruica verilecek ilke kararları ile giderilir.

İlke kararları gerekçesiyle açıklanır.

İlk toplantıda ilkeye ilişkin kararlar üçte iki çoğunlukla verilir. Bu çoğunluk sağlanmazsa ikinci toplantıda saltçoğunlukla yetinilir. Bir işte, bölümlerin yerleşmiş içtihadına aykırı bir çoğunluğun gerçekleşmesi durumunda dahi ilke kararı verilmesi zorunludur.

Bir ilke kararının değişmesi veya kaldırılması yeni bir ilke kararıyla olur.

İlke kararına yer olup olmadığına bölümler karar verir. Başkan, konuyu raportörlere veya üyelerden birine incelettirebilir.

Bölümlerin ilke kararını gerekli görmesi halinde, Başkan çelişme doğuran kararları veya kökleşmiş içtihadı gösteren kararlardan biriyle yeni çoğunluğun görüşünü ve çelişme gerekçesini kapsayan bir yazıyı, istemde bulunandan başka Başsavcı ve Başkanunsözcülerine, belirteceği bir sürede görüşlerini bildirmek üzere yollar. İlke kararının görüşülmesi için üyelere dağıtılan Gündeme Başsavcı ve Başkanunsözcülerinin süresi içinde verdikleri karşılıklarla onlara gönderilen yazı ve kararların örnekleri de eklenir. Gündemin dağıtıldığı gün ile görüşme günü arasında geçecek sürenin acele işler dışında 15 günden az olmaması gerekir.

Görev konusundaki ilke kararları; Uyuşmazlık Mahkemesini ve bütün yargı mercilerini, hüküm uyuşmazlıkları dolayısıyla verilecek esasa ilişkin ilke kararları ise yalnız Uyuşmazlık Mahkemesini bağlar.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Benimsemeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

37 nci maddeyi okutuyorum :

Davaya Katılanların Taraf Sayılması :

Madde 37. — Bir ceza davasına usulünce katılanlar dahi bu kanuna göre taraflara tanınan yetkileri kendisiyle birlikte işlem yapacakları tarafa veya savcıya bağlı olmaksızın kullanabilirler.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Benimsemeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38 nci maddeyi okutuyorum :

Ödenecek Ücretler :

Madde 38. — Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanına aylık ve ödeneklerinden ayrı olarak her ay 400 gösterge rakamının Bütçe Yasası ile saptanan katsayının çarpımı ile bulunacak miktarda ödenek verilir.

Başkanın mazereti halinde Uyuşmazlık Mahkemesine Başkanlık edene, toplantıya katılan Başsavcıya, Başkanunsözcüsüne veya görevlendirecekleri savcı ve kanunsözcülerine, Uyuşmazlık Mahkemesinin asıl ve yedek üyelerine katılacakları her toplantı günü için aylık ve ödeneklerinden ayrı olarak 25 gösterge rakamının her yıl bütçe yasası ile saptanan katsayının çarpımı ile bulunacak miktarda ödenek verilir.

Uyuşmazlık Mahkemesinin raportörlerine aylık ve ödeneklerinden ayrı olarak her ay 100 gösterge rakamının Bütçe Yasası ile saptanan katsayının çarpımı ile bulunacak miktarda ödenek verilir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Benimsemeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

39 ncu maddeyi okutuyorum :

Araç, Gereç ve Sair İhtiyaçlar :

Madde 39. — Uyuşmazlık Mahkemesinin araç, gereç ve sair ihtiyaçları ile Başkan, Başkanın mazereti halinde Uyuşmazlık Mahkemesine Başkanlık eden üyeye, Başsavcı, Başkanunsözcüsü ile yardımcılarına, Uyuşmazlık Mahkemesinin asıl ve yedek üyelerine ve raportörlerine verilen ücret Adalet Bakanlığı Bütçesine eklenecek ödeneklerden karşılanır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Benimsemeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

40 ncı maddeyi okutuyorum :

Kaldırılan Hükümler :

Madde 40. — 1602 sayılı Askeri Yüksek İdare Mahkemesinin Uyuşmazlık Mahkemesiyle ilgili hükümleri ve 9 Temmuz 1945 günlü 4788 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesi Kurulması Hakkındaki Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Benimsemeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici 2 nci maddeyi okutuyorum :

Geçici Madde 2. — A) Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce, 4788 sayılı Kanun uyarınca Danıştay Başkanunsözcülüğüne veya Uyuşmazlık Mahkemesine intikal etmiş veya bakan veya valilerce Danıştay Başkanunsözcülüğüne yollanmış olumlu görev uyuşmazlıklarına ilişkin işlerle, aynı yasanın 9 ncu maddesinde belirtilen onbeş günlük süre geçmemiş veya bu süre içinde Danıştay Başkanunsözcülüğüne gönderilmiş istemler eski kanun hükümlerine tabi kalırlar ve o kanun dairesinde işlem görürler.

Şu kadar ki, bu işler Hukuk Bölümünde karara bağlanır.

B) 4788 sayılı Kanun uyarınca olumlu görev uyuşmazlığı çıkarma yetkisi tanınmayanlara karşı hukuk mahkemelerinde açılan davalarda, daha önce görev itirazında bulunulmuş olsun veya olmasın, işin karara bağlandığı güne kadar olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılabilir.

C) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, görülmekte olan ceza davalarında veya idari yargı yerlerindeki davalarda 10 ncu maddenin 2 nci fıkrasında öngörülen evreler geçmişse, işin karara bağlandığı güne kadar olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılabilir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Benimsemeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici 4 ncü maddeyi okutuyorum :

Geçici Madde 4. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Uyuşmazlık Mahkemesinde bulunan eski defter ve dosyalar Mahkemenin arşivinde saklanır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Benimsemeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici 5 nci maddeyi okutuyorum :

Geçici Madde 5. — 2 ve 3 ncü maddelere göre Uyuşmazlık Mahkemesi Başkan ve üyelerinin seçimi 31 ve 32 nci maddelere göre raportörlerin ve kalem örgütünün oluşturulması işlemlerine hemen başlanır. Şu kadar ki eski Başkan ve üyelerin ve raportörlerle memurların görevleri kanunun tümü yürürlüğe girdiği güne kadar devam eder.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Benimsemeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

41 nci maddeyi okutuyorum :

Yürürlük :

Madde 41. — Bu Kanunun geçici 5 nci maddesi yayımı, diğer maddeleri yayımı tarihinden 2 ay sonra yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Benimsemeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylece kanun tasarısı kanunlaşmıştır, hayırlı ve uğurlu olsun.

9. — 1765 sayılı Üniversite Personel Kanununun 7 nci maddesinin 1991 sayılı Kanunla değişik 3 ncü fıkrasının değiştirilmesine ilişkin Kanun Tasarısı ve Milli Eğitim ve Plan komisyonları raporları. (1/268) (S. Sayısı : 344) (1)

BAŞKAN — Alınan karar gereğince, 71 nci sırada, 1765 sayılı Üniversite Personel Kanununun 7 nci maddesinin 1991 sayılı Kanunla değişik 3 ncü Fıkrasının Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısının görüşmelerine başlıyoruz.

Hükümet ve Komisyon yerini almıştır.

Raporun okunmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Tümü üzerinde söz isteyen?... Yok.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 nci maddeyi okutuyorum:

1765 Sayılı Üniversite Personel Kanununun 7 nci Maddesinin 1991 Sayılı Kanunla Değişik Üçüncü Fıkrasının Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı

Madde 1. — 25.6.1973 tarihli, 1765 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin 11.5.1976 tarihli, 1991 sayılı Kanunun 4 ncü maddesiyle değiştirilen 3 ncü fıkrası aşağıdaki biçimde değiştirilmiştir.

«Ancak, profesörlere 600, doçentlere 400, doktora yapmış öğretim yardımcılarına ve tıpta uzmanlık yetkisini almış olan asistanlara 300, diğer öğretim yardımcılarına 200 gösterge üstü uygulanır.»

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum:

Madde 2. — Bu Kanun 28 Şubat 1979 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 ncü maddeyi okutuyorum:

Madde 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunun tümü üzerinde lehte, aleyhte söz isteyen?...

MUSTAFA EŞREFOĞLU (Kırşehir) — Sayın Başkan, söz istiyorum.

BAŞKAN — Lehte mi efendim?

MUSTAFA EŞREFOĞLU (Kırşehir) — Lehte Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

MUSTAFA EŞREFOĞLU (Kırşehir) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

Üniversite Personel Kanununa eklenen bu ek kanun tasarısı hakikaten geç kalmış bir tasarıydı. Bunu Millet Meclisi Milli Eğitim Komisyonunda öncelikle görüştük ve geçirdik. Hakikaten ihmal edilmiş olan üniversite profesörlerimiz bu kanunlardan istifade etmiş olmaktadırlar; profesörlere 600, doçentlere 400 ve diğerlerine de bir kademe olaraktan bir maddi yardım getirilmektedir.

Tüm üniversite mensuplarına hayırlı, uğurlu olmasını diler, tüm arkadaşlara saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Eşrefoğlu.

Başka söz isteyen?... Yok.

Tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hayırlı, uğurlu olsun.

10. — 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Bazı Maddelerine Fıkra Eklenmesi; 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 427 nci Maddesinin 2 nci Fıkrasının Değiştirilmesi ve 443 ncü Maddesine Bir Fıkro eklenmesi; 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi; 765 sayılı Türk Ceza Kanununun Bazı Maddelerinin ve 5435 sayılı Kanunun 2 nci Maddesinin Değiştirilmesi; 825 sayılı Ceza Kanununun Mevkii Meriyete Vazına Müteallik Kanunun 29 ncu Maddesinin 2 nci ve Son Fıkrasının Değiştirilmesi; 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, 33 ncü Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi ve 58 nci Maddesinin 2 nci Fıkrasının Yürürlükten Kaldırılması ile Bu Kanuna 3 Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısının Millet Meclisince kabul edilen metni ile Cumhuriyet Senatosunca değiştirilen ve Millet Meclisince benimsenmeyen metnine ilişkin Karma Komisyon Raporu ve Millet Meclisi, Cumhuriyet Senatosu ve Karma Ko-

(1) *344 S. Sayılı basmayazı tutanağa eklidir.*

misyon metinleri. (Millet Meclisi : 1/130; C. Senatosu : 1/615) (M .Meclisi S. Sayısı : 114'e 2 nci ek; C .Senatosu S. Sayısı : 911) (1)

BAŞKAN — 12.6.1979 tarihli gelen kâğıtlarda bulunan 114'e 2 nci ek Sıra Sayılı 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü, 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri, 647 sayılı Cezaların İnfazı, 765 sayılı Türk Ceza, 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair kanunlarda değişiklik yapılmasına ilişkin kanun tasarısına geçiyoruz.

Karma Komisyon?... Burada.

Hükümet?... Burada.

Karma Komisyonun raporunun okunup okunmamasını oylarınıza sunacağım: Okunmasını kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Karma Komisyonun 21 nci maddesini okutuyorum:

1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Bazı Maddelerine Fıkra Eklenmesi; 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 427 nci Maddesinin 2 nci Fıkrasının Değiştirilmesi ve 443 ncü Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi; 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi; 765 sayılı Türk Ceza Kanununun Bazı Maddelerinin ve 5435 sayılı Kanunun 2 nci Maddesinin Değiştirilmesi; 825 sayılı Ceza Kanununun Mevkii Meriyete Vaz'ına Müteallik Kanunun 29 ncu Maddesinin İkinci ve Son Fıkrasının Değiştirilmesi; 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, 33 ncü Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi ve 58 nci Maddesinin 2 nci Fıkrasının Yürürlükten Kaldırılması ile Bu Kanuna 3 Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı

Madde 21. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 526 ncı maddesi aşağıda yazılı olduğu şekilde değiştirilmiştir.

Madde 526. — Yetkili makamlar tarafından adli işlemler dolayısıyla ya da kamu güvenliği veya kamu düzeni veya genel sağlığın korunması düşüncesiyle kanun ve nizamlara aykırı olmayarak verilen bir buyruğu dinlemeyen veya bu yolda alınmış bir önleme uymayan kimse, eylem ayrı bir suç oluşturmadığı takdirde, üç aydan altı aya kadar hafif hapis veya iki bin beş yüz liradan on bin liraya kadar hafif para cezası ile cezalandırılır.

Şapka İktisası hakkında 671 sayılı Kanunla, Türk Harflerinin Kabul ve Tatbikine Dair 1353 sayılı Kanunun koyduğu yasaklama veya yükümlülüklere aykırı hareket edenler üç aydan altı aya kadar hafif hapis ve ikin bin beş yüz liradan on bin liraya kadar hafif para cezasıyla cezalandırılır.

BAŞKAN — Efendim, okunan metin Senatonun kabul ettiği metindir ve bunu Karma Komisyon benimsemiştir. Okunan bu metin, kabul edildiği takdirde kesinleşmik olacaktır, kabul edilmediği takdirde Meclisin metnini okutacağız.

Buyurun Sayın Köylüoğlu.

İSMAİL HAKKI KÖYLÜOĞLU (Ankara) — Sayın Başkan, sayın arkadaşlar;

Millet Meclisinin kabul ettiği metin vardır, metnin 1 nci fıkrası aynendir, fakat 2 nci fıkrada Şapka İktisası Hakkındaki 671 sayılı Kanunla Türk Harflerinin Kabul ve Tatbikine Dair Kanuna dair Ceza Kanundaki, meri kanundaki fıkra aynen kalmıştı, cezalar da orada artırılmamıştı. Senato, bizim aynen kalmasını arzu ettiğimiz ve sizin de kabul ettiğiniz metindeki cezaları; üç aydan altı aya kadar hapis ve 2 500 liradan 10 000 liraya kadar hafif para cezası diye artırmıştır.

Biz, mevcut şartlar muvacehesinde Millet Meclisinin kabul ettiği metnin daha adilane olduğu kanaatindeyiz. Binaenaleyh; Millet Meclisi metninin kabulünü arz eder, saygılarımı sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Köylüoğlu.

Söz mü istiyorsunuz Sayın Aksay?.. Buyurun.

HASAN AKSAY (Adana) — Muhterem Başkan, muhterem milletvekilleri;

Artık, başına şu örtüyü örttü bu örtüyü örttü diye 20 nci asrın 2 nci yarısında, demokratik bir ülkede bir kimseye ceza verilmesi normal bir şey değildir.

Geçen gün bu maddenin müzakeresinde de ifade ettiğimiz gibi, şimdi eski nüfus kütüklerimizi okuyacak, tapu sicillerini okuyacak ve devlet arşivlerimizi okuyacak, eski yazıyı bilen eleman bile kalmamıştır. Dünyada her lisanın öğrenildiği ve ilmin öğrenilmesinde çok büyük faydalar bulunduğu bir devirde, şu yazının, bu yazının yazılmasının cezalarının artırılması değil, eski halinde bile bırakılması artık doğru bir şey değildir.

---

(1) 114 S. Sayılı basmayazı 29.6.1978 tarihli 165 nci Birleşim tutanağına,
114'e 1 nci ek S. Sayılı basmayazı 24.4.1979 tarihli 82 nci Birleşim tutanağına;
114'e 2 nci ek S. Sayılı basmayazı bu tatanağa eklidir.

Bu bakımdan, Şapka İktisası hakkındaki ve yazı hakkındaki 2 nci fıkranın tamamen kaldırılmasını bilhassa Yüce Meclisin takdirlerine arz ediyoruz.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Aksay.

Okunan metni oylarınıza sunuyorum. (AP sıralarından «Hangisi Sayın Başkan?» sesleri)

Okunan metin; yani, Cumhuriyet Senatosunca kabul edilen ve Karma Komisyonun da benimsediği metni.

Okunan metni oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi Millet Meclisi metnini okutuyoruz.

ALTAN ÖYMEN (Ankara) — Hükümet ve komisyona, hangisine taraftar olduğunu sormadınız.

BAŞKAN — Senatodan geldiği için sorulmaz efendim.

1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Bazı Maddelerine Fıkra Eklenmesi; 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 427 nci Maddesinin 2 nci Fıkrasının Değiştirilmesi ve 443 ncü Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi; 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi; 765 sayılı Türk Ceza Kanununun Bazı Maddelerinin ve 5435 sayılı Kanunun 2 nci Maddesinin Değiştirilmesi; 825 sayılı Ceza Kanununun Mevkii Meriyete Vaz'ına Müteallik Kanunun 29 ncu Maddesinin İkinci ve Son Fıkrasının Değiştirilmesi; 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, 33 ncü Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi ve 58 nci Maddesinin 2 nci Fıkrasının Yürürlükten Kaldırılması ile Bu Kanuna 3 Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı

Madde 21. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 526 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıda yazılı olduğu şekilde değiştirilmiştir.

Madde 526. — Yetkili makamlar tarafından adli işlemler dolayısıyla ya da kamu güvenliği veya kamu düzeni veya genel sağlığın korunması düşüncesiyle kanun ve nizamlara aykırı olmayarak verilen bir buyruğu dinlemeyen veya bu yolda alınmış bir önleme uymayan kimse, eylem ayrı bir suç oluşturturmadığı takdirde, üç aydan altı aya kadar hafif hapis ve bin liradan üç bin liraya kadar hafif para cezasıyla cezalandırılırlar.

BAŞKAN — Okunan bu metni oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarı kanunlaşmıştır.

11. — 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar Hakkında Kanunun Başlığı ile 1, 2, 3, 4, 5, 12, 13, 14, 15, 16 ncı Maddelerinin ve Ek Maddesinin Değiştirilmesine ve İki Ek Madde ve Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısının Millet Meclisince kabul edilen metni ile Cumhuriyet Senatosunca değiştirilen ve Millet Meclisince benimsenmeyen metnine ilişkin Karma Komisyon Raporu ve Millet Meclisi, C. Senatosu ve Karma Komisyon metinleri. (Millet Meclisi : 1/160; C. Senatosu : 1/614) (M. Meclisi S. Sayısı : 250'ye 2 nci ek; C. Senatosu S. Sayısı : 875) (1)

BAŞKAN — 12 . 6 . 1979 tarihli Gelen Kâğıtlarda bulunan 250'ye 2 nci Ek sıra sayılı, 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar Hakkındaki Kanunde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun tasarısına geçiyoruz.

Komisyon ve Hükümet yerini almıştır.

Karma Komisyon raporunun okunup okunmamasını oylarınıza sunacağım :

Karma Komisyon raporunun okunmasını kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi Karma Komisyonun kabul ettiği metni okutuyorum :

6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar Hakkında Kanunun Başlığı ile 1, 2, 3, 4, 5, 12, 13, 14, 15, 16 ncı Maddelerinin ve Ek Maddesinin Değiştirilmesine ve Bu Kanuna İki Ek Madde ve Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı

Madde 13. — 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar Hakkında Kanuna aşağıdaki ek 2 ve 3 ncü maddeler eklenmiştir.

Ek madde 3. — Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Bakanlar Kurulunun eski üyeleri bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde, üyeleri ise üyelik sıfatlarının devamı süresince beyan edecekleri bir adet tabancayı taşımaya yetkilidirler.

Bu şekilde beyan edilen tabancanın her ne suretle olursa olsun başkasına devredilmesi, satılması, satın alınması yasaktır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Şimdi muhterem milletvekilleri, durumu bir kere daha şöyle izah edeyim : Okunan bu metin Karma

---

(1) 250 S. Sayılı basmayazı 21 . 12 . 1979 tarihli 25 nci Birleşim, 250'ye 1 nci ek S. Sayılı basmayazı 17 . 4 . 1979 tarihli 79 ncu Birleşim tutanağına ve 250'ye 2 nci Ek S. Sayılı basmayazı bu tutanağa eklidir.

Komisyonun metnidir. Bu oylanırken kabul edilmediği takdirde, Cumhuriyet Senatosunun metni oylarınıza sunulacaktır. O da kabul edilmediği takdirde Millet Meclisinin kabul ettiği metin oya sunulacaktır.

Şimdi, okunan Karma Komisyon metnini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir ve tasarı kanunlaşmıştır. Hayırlı olsun.

12. — Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanunu Tasarısı ve Milli Eğitim ve Plan Komisyonları raporları. (1/177) (S. Sayısı : 345) (1)

BAŞKAN —— Gündemin 75 nci sırasında bulunan ve 345 sıra sayılı, Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanunu Tasarısının görüşmelerine başlıyoruz.

Sayın Komisyon ve Hükümet yerini almıştır.

Komisyon raporunun okunup okunmamasını oylarınıza sunacağım : Komisyon raporunun okunmasını kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Tümü üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 nci maddeyi okutuyorum :

Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanunu Tasarısı

Sermaye Ayırımı :

Madde 1. — Kültür Bakanlığına 50 milyon lira döner sermaye ayrılmıştır. Bu sermaye Bakanlar Kurulu kararı ile 300 milyon liraya kadar artırılabilir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İkinci maddeyi okutuyorum :

Sermayenin Kaynakları :

Madde 2. — Kültür Bakanlığı döner sermayesi; Bakanlık bütçesine konulacak ödeneklerle Hazinece yapılacak ayni yardımlar, döner sermaye çalışmalarından elde edilecek kârlar, bağış ve yardımlardan oluşur. Sermayenin tümü 1 nci maddede belirlenen düzeye ulaştıktan sonra fazlası bir sonraki hesap yılının altıncı ayı sonuna kadar Hazineye yatırılır. Bu süreyi uzatmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

Bağış ve yardımlar 1 nci maddede gösterilen limite dahil değildir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 ncü maddeyi okutuyorum :

Döner Sermayenin Kullanma Alanı :

Madde 3. — Kültür Bakanlığı döner sermayesi; yografya, dökümantasyon, enformasyon, yayın, tanıtma, güzel sanatlar, sahne sanatları, arşiv, folklor, el sanatları, sinema sanatı, festival düzenleme, kültür merkezleri ve bunlar gibi mal veya hizmet üretim ve satışını içeren işletme alanlarında kullanılır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 ncü maddeyi okutuyorum :

Harcama Yerleri :

Madde 4. — 3 ncü maddede belirtilen iş ve hizmetlere ilişkin giderlerle, yalnız döner sermaye işlerinde çalıştırılacak personelin her türlü giderleri döner sermayeden karşılanır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5 nci maddeyi okutuyorum :

Gelir Kaynakları :

Madde 5. — 3 ncü maddede belirtilen iş ve hizmetlerden elde edilecek;

a) Müzelerle, Devlet Tiyatroları ve Devlet Opera ve Balesi Genel müdürlüklerince düzenlenenler dışındaki, tiyatro, bale, opera, konser, sinema ve benzeri yerlere giriş ücreti dahil, her türlü ücretler,

b) Her çeşit hizmet, mal, sanat eseri, kültür malzemesi, yayın ve benzeri satış gelirleri,

c) Taşınır mallarla, Kültür Bakanlığına tahsis edilen ve döner sermaye hizmetlerinde kullanılan taşınmaz malların ve tesislerin sergi, yeme, içme, dinlenme yerleri ile salon, büfe ve otoparklarının işletme ve kira gelirleri,

d) Depozito gelirleri,

e) Telif hakkı gelirleri,

Döner sermayenin gelirleridir.

Yukarıdaki gelirlerle ilgili tarifeler, Kültür Bakanlığınca saptanır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6 ncı maddeyi okutuyorum :

Kuruluş :

Madde 6. — Döner sermayenin bütçe, bilanço ve hesaplarını düzenleme, inceleme, döner sermaye ile ilgili bütün mali ve yönetsel işleri düzenlemek ve yönetmek üzere Kültür Bakanlığı merkez kuruluşunda eski eserler, anıtlar, müzeler, kütüphanecilik, bibli-

(1) 345 S. Sayılı basmayazı tutanağa eklidir.

ve saymanlık örgütüne sahip olmak üzere «Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğü» ve ayrıca merkez ve taşra örgütünde, Kültür Bakanlığı kararı ile döner sermaye verilen her birimde «Döner Sermaye İşletmesi» kurulur. Döner sermaye işletmeleri mali ve yönetsel açıdan, Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğüne bağlı olarak çalışırlar.

Sayman Maliye Bakanlığınca atanır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7 nci maddeyi okutuyorum :

Ayrıcalıklar :

Madde 7. — Kültür Bakanlığı döner sermayesi; 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu, 2490 sayılı Artırma - Eksiltme ve İhale Kanunu ile bu kanunların ek ve değişiklikleri hükümlerine bağlı değildir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8 nci maddeyi okutuyorum :

Hesap Yılı ve Hesapların Denetimi :

Madde 8. — Kültür Bakanlığı döner sermayesi hesap yılı, mali yıldır. Kültür Bakanlığı, hesap yılını izleyen 4 ay içinde döner sermaye hesaplarını, bilanço ve eklerini gelir ve gider belgeleri ile birlikte Sayıştay'a, bilanço ve eklerinin onaylı birer örneğini de Maliye Bakanlığına gönderir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9 ncu maddeyi okutuyorum :

Çeşitli Hükümler :

Madde 9. — Döner sermaye ile ilgili her türlü mali ve yönetsel işlemlerin nasıl yürütüleceği Kültür ve Maliye Bakanlıklarınca birlikte düzenlenecek bir yönetmelikle saptanır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

10 ncu maddeyi okutuyorum :

Madde 10. — Döner sermayeye ait mallar Devlet malı kapsamı içindedir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11 nci maddeyi okutuyorum :

Madde 11. — 15 Temmuz 1953 tarih ve 6152 sayılı Kanunla değiştirilen, 3340 sayılı Müzelerle Örenyerlerini Ziyaret Edenlerden Alınacak Ücret Hakkındaki Kanun ile 10 Haziran 1949 tarih ve 5441 sayılı Kanunun, 14 Temmuz 1970 tarih, 1310 sayılı Kanunla eklenen Ek 1 nci maddesi ve aynı tarih 1309 sayılı Kanunun 25 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12 nci maddeyi okutuyorum :

Madde 12. — Bu Kanun yayımı gününde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

13 ncü maddeyi okutuyorum :

Madde 13. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tümü üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Buyurunuz Sayın Eşrefoğlu.

Sayın Eşrefoğlu, lehinde mi?..

MUSTAFA EŞREFOĞLU (Kırşehir) — Lehinde konuşacağım Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Kültür Bakanlığına verilen bu döner sermaye, Millet Meclisi Milli Eğitim Komisyonunda öncelikle görüşülmüş ve karara bağlanmıştır.

Milli kültürümüze hizmet etmek maksadıyla getirilen bu kanunun. bundan böyle milli kültüre hizmet edeceği kanaatindeyiz. Milletlerin var olabilmesi için, milli kültürünün var olması için, milli kültürü olmayan bir milletin benliğini yaşatamayacağı kanaati ile, bu kanunun bundan böyle memleket içindeki ve memleket dışındaki Türk kültürüne yardım etmesi temennisiyle hayırlı olsun der, hepinize saygılarımı sunarım.

BAŞKAN — Sayın Eşrefoğlu, teşekkür ederim.

Başka söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Kanun tasarısının tümünü oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Bakan teşekkür mahiyetinde söz istemişlerdir. Sayın Bakan buyurunuz.

KÜLTÜR BAKANI AHMET TANER KIŞLALI (İzmir) — Sayın Başkan, Yüce Meclisin sayın üyeleri;

Milli Eğitim Komisyonundan başlayarak tüm komisyonlardan partilerüstü bir anlayış içerisinde geçerek Meclise kadar gelen Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Yasası Tasarısı, Meclisimizin desteği ile Cumhuriyet Senatosuna gitme aşamasına gelmiştir. Öyle sanıyorum ki, bu tasarı yasalaştığı zaman, Kültür Bakanlığı kendi işlevleri içerisindeki birçok alanlardaki görevlerini daha sağlıklı ve daha hızlı bir biçimde yerine getirebilme olanağını eline geçirecektir.

Bu olanağı bize tanıdığınız için, şükranlarımı ve saygılarımı sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Gündemin ilk sıralarına alınarak görüşülmesi Danışma Kurulunca oybirliği ile önerilen ve Genel Kurulun kabul ettiği tasarı ve tekliflerin görüşülmesi tamamlanmıştır.

Grup yetkilileri, Danışma Kurulunun yeni bir tasarı ve teklif listesinin hazırlanmasına olanak vermek için, birleşimin ertelenmesini istemektedirler.

Bu nedenle ve esasen çalışma süremiz de dolduğundan, 11/58 esas numaralı Gensoru önergesini görüşmek, 10/5 ve 10/19 esas numaralı Meclis Araştırması komisyonlarının raporları üzerindeki genel görüşmeyi yapmak ve diğer denetim konularını sırasıyla görüşmek için, 13 . 6 . 1979 Çarşamba günü saat 15.00'te toplanılmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma saati : 17.53

VI. — SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. — Erzincan Milletvekili Timuçin Turan'ın, Erzincan - Kemaliye ilçesinin içme suyu ihtiyacına ilişkn sorusu ve Yerel Yönetim Bakanı Mahmut Özdemir'in yazılı cevabı. (7/531)

13 . 4 . 1979

Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Millet Meclisi İçtüzüğünün 96 ncı maddesi mucibince Yerel Yönetim Bakanı tarafınan yazılı olarak cevaplandırılmasına delaletinizi saygılarımla rica ederim.

Erzincan Milletvekili
Timuçin Turan

Soru :

1. Erzincan İli Kemaliye ilçesinin İshakpaşa, Tapur, Kotan, Seydali ve Buluta mahalleleri ve Devlet Hastanesinin sıhhi ve temiz içmesuyu yoktur. Belediye Başkanlığının müracaatı üzerine Bakanlığınızın 20 . 6 . 1978 gün ve 15697 sayılı onayları ile 100 000 TL. gönderilmesi kararlaştırılmış, ancak para takriben 6 ay sonra 22 . 12 . 1978 tarihinde bankaya gelmiş ve harcanabilmesi için Belediyeden sarf evrakı istenmiştir. Acil fondan gelen bu para ihtiyaca cevap vermekten uzak olup, hâlâ bankada durmaktadır. Bu ünitelerin sıhhi ve temiz içme suyuna kavuşabilmeleri için 2 milyon lira dolayında bir paraya ihtiyaç vardır. Bu problemin halli için ne yapmayı düşünüyorsunuz?

2. Hükümet programında Doğu Anadolu'nun kalkınmasına her türlü önceliğin verilmesi yolunda laflar bulunduğuna göre, bu işin bitirilmesi için hemen acilen gerekli projeleri yaptırıp işi başlatma konusundaki düşünceniz nedir?

3. Bugüne kadarki icraatınız belediye başkanlarının mensup oldukları siyasi partilere göre tefrik olunmaları ve CHP li olmayan belediyelerin kendi kaderleri ile başbaşa bırakılmaları şeklinde tezahür etmiştir. Bu partizanlığın size ya da partinize bir şeyler kazandırdığını zannediyor musunuz? Kemaliye ilçesinin içmesuyu konusunda da aynı partizan tutumla mı hareket edeceksiniz?

TC
Yerel Yönetim Bakanlığı 1 . 6 . 1979
Sayı : Dan - 79/800 - 174

Konu : Timuçin Turan'ın yazılı soru önergesi Hk.

Millet Meclisi Başkanlığına
(Genel Sekreterlik Kanunlar Müdürlüğü)

İlgi : a) 26 . 4 . 1979 gün ve Kanunlar Müdürlüğü sözlü 7/531-3339/19892 sayılı yazınız :

b) 18 . 5 . 1979 gün ve Kanunlar Müdürlüğü sözlü 7/531-3339/19892 sayılı yazınız :

Millet Meclisi Erzincan Üyesi Sayın Timuçin Turan'ın aracılığınızla Bakanlığıma yönelttikleri 13.4.1979 tarihli yazılı soru önergelerine verilen yanıt ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mahmut Özdemir
Yerel Yönetim Bakanı

Soru : 1.

Yanıt : 1. Kemaliye ilçesinin içme suyunun durumu ve ilçenin içme suyu gereksinimi etüt ettirilmiş; 1979 yılı için 3.0 Lt/sn, 2000 yılı için 6.0 Lt/sn, 2010 yılı için 8.0 Lt/sn, tahmin olunmuştur. Mevcut tesislerle beldeye verilmekte olan su 6.18 Lt/sn olup yeterli düzeydedir. Yararlanılan Kadıköy pınarı 200.0 Lt/sn debili olup halen gereksinimin çok üzerindedir. Şehir suyu abonelere sayaçsız ve kontrolsüz verildiğinden bazı yerlere çıkmamaktadır. Gerekli önlemin alınması Belediye Başkanlığına bildirilmiştir.

Şebeke tesislerinden çok küçük bir alana su dağıtan üst kat tevsie muhtaç durumdadır. Çok az bir masrafla yeterli duruma getirilmesi mümkün olduğundan ivedi yardımla amaca ulaşılması yoluna gidilmiştir. Bu cümleden olmak üzere 1978 yılında acil yardım olarak 100 000 TL. gönderilmiştir. Ayrıca; Belediye Başkanlığı ek yardım istemiş, istemin karşılanmasına çalışılacağı bildirilmiştir.

İlçenin haritası 1944 yılında yapılmıştır. Gereksinimi karşılayacak durumda değildir. İlçenin yeni haritası yapılmaktadır. Yeni harita, 1979 yılı sonunda tamamlanacaktır.

İlçenin yeni haritası ve İmar planı yapıldıktan sonra su şebekesinin tevsii projesi ele alınabilecektir.

Soru : 2.

Yanıt : 2. Bu sorunun yanıtı 1 nci sorunun yanıtı içinde bulunmaktadır. Her türlü içten iyi niyet ve gayretimize rağmen mali olanaklarımızın kısıtlı olduğunun gözden uzak tutulmaması gerektiği kanısındayız.

Soru : 3.

Yanıt : 3. «... Belediye Başkanlarının mensup oldukları siyasi partilere göre tefrik olunmaları...» sayın soru sahibinin savı olarak ortada kalmaya mahkûmdur. Bu kanının yanlışlığı 1 nci sorunun yanıtı içinde ve yurt düzeyindeki ayırımsız çalışmalarımızda görülmektedir.

2. — Antalya Milletvekili Kaya Çakmakçı'nın, Bursa - YSE Müdürü hakkındaki Danıştay kararına ilişkin sorusu ve Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanı Ali Topuz'un yazılı cevabı. (7/563)

14 . 5 . 1979

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki suallerimin Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanı Ali Topuz tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasının teminini saygılarımla rica ederim.

Antalya Milletvekili
Kaya Çakmakçı

Bursa İli YSE Müdürü Ali Gündüz; Ecevit Hükümeti tarafından yapılan partizanca tayinlerin kurbanlarından biri olarak, Elazığ YSE 11 nci Bölge Müdürlüğüne tenzilen şef olarak tayin edilmiştir.

Ali Gündüz, rahatsızlığı sebebiyle rapor almış, ancak Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanlığı kanunsuz olarak bu raporu geçerli saymamış ve 27.7.1978' de adı geçeni müstafi addetmiştir.

Ancak Ali Gündüz, Danıştay'a müracaat etmiş ve Danıştayca haklı görülerek 30 Ekim 1978'de müstafi olurluğu iptal edilmiştir.

O günden beri de Ali Gündüz'e maaşları ödenmemiştir.

1. Sayın Bakan Ali Topuz tarafından Danıştay kararı uygulanacak mıdır?
2. Bu tarihe kadar niçin uygulanmamıştır?
3. Mesulleri kimlerdir ve haklarında ne işlem yapılmıştır?
4. Bugüne kadar maaşları neden ödenmemiştir?

TC
Köy İşleri ve Kooperatifler
Bakanlığı 12 . 6 . 1979
Tetkik Kurulu Başkanlığı
Sayı : 06-04/242
6043

Konu : Yazılı soru önergesi.

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 17 Mayıs 1979 gün ve Genel Sekreterlik Kanunlar Müdürlüğü 7/563-20680 sayılı yazınız.

Antalya Milletvekili Kaya Çakmakçı'nın Bakanlığıma yönelttiği yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Ali Topuz
Köy İşleri ve Kooperatifler
Bakanı

Antalya Milletvekili Kaya Çakmakçı'nın, Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanlığına yönelttiği yazılı soru önergesinin yanıtı.

Örgütümüz, Bursa YSE 2 nci Bölge Müdürlüğü, Bursa İli YSE Müdürlüğü emrinde görevli iken, 8 . 3 . 1978 gün ve 05032 sayılı olurla, Elazığ YSE 11 nci Bölge Müdürlüğü emrine 4 ncü dereceli Teknik Şef unvanlı kadroya almakta olduğu 4/2 - 600 gösterge karşılığı maaşla ataması yapılan Ali Gündüz'ün, görevinden alınma nedeni önergede belirtildiği üzere, siyasi görüş ayrılığı olmayıp, Bakanlığımız Teftiş Kurulu Başkanlığının 22 . 3 . 1978 ve 0676 sayılı yazıları gereğidir. Ayrıca; ekteki Teftiş Kurulu Başkanlığının raporları ilgilinin yasa dışı tutum ve davranışlarını kanıtlamaktadır.

Yukarıda da belirtildiği üzere, görev yeri değiştirilen ilgili görevine başlamadığından ve almış olduğu raporları da usulsüz olduğundan 28 . 7 . 1978 gün ve 20082 sayılı olurla müstafi sayılarak göreviyle ilişiği kesilmiştir. Yapılan işlem yasaldır.

1. Danıştay 5 nci Dairesinin 31 . 10 . 1978 gün ve 1978/5331 YDK 1978/7627 sayılı kararına istinaden 8 . 2 . 1979 gün ve 02961 sayılı makam oluru ile müstafi işlemi iptal edilmiş ve anılan olur Ali Gündüz adına Avukatı Cabbar Maraşlıoğlu'na 12 . 2 . 1979 tarihinde tebellüğ ettirilmiştir.

Ayrıca; Bursa YSE 2 nci Bölge Müdürlüğünün 1 . 3 . 1979 tarih ve 3531 sayılı yazılarında söz konusu iptal olurunun ilgiliye 19 . 2 . 1979 tarihinde tebellüğ ettirildiği bildirilmiştir.

İlgilide Elazığ YSE 11 nci Bölge Müdürlüğü emrindeki görevine 5 . 3 . 1979 tarihinde başlamıştır.

2. İlgilinin müstafi duruma düşmesi nedeniyle kadrosu kullanılmıştır. İlgiliye verilmesi gerekli kadro 1 - 4 dereceli unvanlı kadrolar arasında yer aldığından ve bu kadrolar Bakanlar Kurulu kararıyla tahsis edildiğinden ilgiliye yeniden kadro ayarlanması zaman almıştır.

3. Yukarıda belirtildiği üzere, Danıştay kararının uygulama işlemi maksatlı olarak geciktirilmediğinden, konuyla ilgili sorumlu aranmamıştır.

4. Atama işlemleri nedeniyle Danıştayca verilen yürütmenin durdurulması ve iptal kararlarının yerine getirilmesinde «İdarenin yapacağı işlemin biçimi» yönünden değişik uygulamaları ortadan kaldırmak, yeknasaklığı sağlamak için Başbakanlıktan gelen 26 . 12 . 1978 gün ve 174-46/10768 sayılı yazı ve ekindeki Danıştay kararı örneğinde; ödemelerle ilgili konulara değinilmemiştir. 657 sayılı Yasada da bu konuda açıklama olmadığından, uygulamada duraksama olmaması için Maliye Bakanlığına görüş sorulmuştur.

Bu arada ilgilinin mağdur edilmemesi için ekteki 6 . 3 . 1979 gün ve 04393 sayılı yazımızda da görüldüğü üzere, maaşlarını Elazığ YSE 11 nci Bölge Müdürlüğünden alması gerektiği Bursa YSE 2 nci Bölge Müdürlüğüne bildirilmiştir.

TC
Köy İşleri ve Kooperatifler
Bakanlığı 13 . 4 . 1978
Yol, Su ve Elektrik İşleri
Genel Müdürlüğü
Murakabe Kurulu Başkanlığı
Sayı : 0278 - 268

Konu : Bursa YSE 2 nci Bölge Müdürlüğü.

Genel Müdürlüğe

Teftiş Kurulu Başkanlığının 22 . 3 . 1978 gün ve 0676 sayılı yazı ve eklerinde :

Bursa YSE 2 nci Bölge Müdürlüğünde oluşan ve yerel basına intikal eden dövme olayı ile ilgili tahkikat sonucunda sorumlu görülen,

A) Ali Gündüz'e,

a) 657 sayılı Yasanın 124 ncü maddesinin B/b fıkrası uyarınca kınama cezası ile cezalandırılması,

b) Devlet Memurluğu saygınlığına, tutum ve davranışları ile gölge düşürdüğünden 2 nci Bölge Müdürlüğü dışında, maiyette çalıştırılmak üzere başka bir göreve atanması,

c) Müteahhitlerle yakın ilişki kurduğu, lokantalarda yemek yeyip rakı içtiği tespit edildiğinden bir yazı ile uyarılması.

B) Özcan Küçükergun ile Salih Çelik'in,

Fiil ve hareketlerine uyan 1475 sayılı İş Yasasının 17/II - Ç, 77 maddeleri ile yürürlükte bulunan Toplu İş Sözleşmesinin ilgili maddesi uyarınca iş akitlerinin derhal ve bildirimsiz olarak fesih edilmesi,

C) Yapım Fen Heyeti Müdürü Naci Aracı ile Bölge Müdürü Muhittin Doğru'ya, müteahhitlerle yemek yeyip, yapılan hizmetlerin şaibeli duruma sokulmaması için yazılı ikazda bulunulması,

önerilmiştir.

Bilgilerinize sunar, gereği ve neticeden bilgi verilmesi için ilgililere emirlerinizi arz ederim.

İmza
İsmail Mısırlıoğlu
Murakabe Kurulu Başkanı

TC
Köy İşleri ve
Kooperatifler Bakanlığı 23 . 10 . 1978
Yol, Su ve Elektrik İşleri
Genel Müdürlüğü
Murakabe Kurulu
Başkanlığı
Sayı : 0845 - 268

Konu : Bursa İl YSE Müdürlüğü

Genel Müdürlüğe

Teftiş Kurulu Başkanlığının 27 . 9 . 1978 gün ve 2253 sayılı yazı ve eklerinde;

Bursa İl YSE Müdürlüğü görevinden alınan Ali Gündüz'ün, görevden alınması ile çevresinde, ona ve onun usulsüz tasarruflarına ortak olan bazı kişilerin yasa dışı girişimlerde bulundukları gerekçesi ile düzenlenen Fezleke'ye dayalı Basit Rapor ve Makamın Olur yazısında sorumlu görülen,

1. Ali Gündüz (Eski İl Müdürü)

a) Teknisyen İsmail Sanlı'nın, daire vasıtasını usulsüz olarak şoförden alıp kullanırken devirip 12 025 TL zarar verildiği, bu konu kendisine iletildiği halde gerekli ilgiyi göstermediği gibi yasal işlem de yapmadığı anlaşıldığı görüşünden hareket edilerek 657 sayılı Yasanın 125/A-a maddesi uyarınca bir Uyarma cezası ile cezalandırılması,

b) Ayrıca, resmen izin almadan Ankara'ya giden 4 gün işe gelmeyen, eksik aylık puvantaj verildiği halde maaşını tam almak suretiyle 917 TL. fazla ücret alan Halis İlbey'in eylemine karşı bildiği halde yasal işlem yapmadığı sabit görüldüğünden 657 sayılı Yasanın 125/A-a maddesi gereğince bir Uyarma cezası ile cezalandırılması,

2. İsmail Şanlı (Teknisyen)

Toplu İş Sözleşmesinin ek - 4 sayılı cetvelin 29 ncu maddesinin a bendine göre 3 gündelik kesimi cezası ile cezalandırılması,

3. Muzaffer Esenyol (Personel Şefi)

6. dönem Toplum İş Sözleşmesinin Disiplin Cezaları ile ilgili Ek - 4 sayılı cetvelin 20 nci maddesi uyarınca 2 gündelik kesimi ile cezalandırılması,

4. Hüseyin Turgut (Şoför)

Toplu İş Sözleşmesinin Ek - 4 sayılı cetvelin 32 nci maddesi uyarınca bir Kınama cezası ile cezalandırılması,

5. Halis İlbey (Silindir Operatörü)

3 gündelik kesimi ile cezalandırılması.

6. İrfan Ciğeroğlu (Makine İşleri Şefi)
Günsel Tüter (Mali İşler Memuru)
Cavit Başaran (Mutemet)

Toplu İş Sözleşmesinin Disiplin Cezaları ile ilgili cetvelin 32 nci maddesi uyarınca birer Kınama cezası ile cezalandırılması,

7. Naif Demirel (Yol Teknisyeni)

Toplu İş Sözleşmesinin Ek - 4 cetvelin 48 nci maddesi uyarınca 3 gündelik kesimi ile cezalandırılması,

8. Zeki Şenlik (Yol İşleri Şefi)
Şevket Kalya (Makine İşletme Şefi)

YSE hizmetleri ile ilgisi olmayan işlere malzeme vermek suretiyle görevlerinde kayıtsızlık gösterdiklerinden 657 sayılı Yasanın 125/A-a maddesi uyarınca birer Uyarma cezası ile cezalandırılmaları,

9. Kâzım Fırat (Ayniyat Saymanı)
Behçet Kumseren (Ambar Memuru)

Toplu İş Sözleşmesinin Disiplin Cezaları ile ilgili 4 ncü cetvelin 32 nci maddesine göre birer Kınama cezaları ile cezalandırılmaları, önerilmiş ve Makamın Olur'u alınmış bulunmaktadır.

Durumu bilgilerinize sunar gereği ve sonuçtan bilgi verilmesi için ilgililere emir ve müsaadelerinizi arz ederim.

Murakabe Kurulu
Başkanı
İsmail Mısırlıoğlu

Personel ve Eğitim Dairesi Başkanlığı
Per.Md. - 04393 15 . 3 . 1975
Dosya No. : 5251 - 442
Ali Gündüz
YSE 2 nci Bölge Müdürlüğüne
Bursa

İlgi : 22 . 2 .1979 tarih ve 3112 sayılı yazınız.

Bölge Müdürlüğünüze bağlı Bursa YSE İl Müdürlüğü emrinde görevli iken, 8 . 3 .1978 tarih ve 05032 sayılı Olur'la Elazığ YSE 11 nci Bölge Müdürlüğüne ataması yapılan Ali Gündüz'ün almış olduğu raporlarının usulsüz olması nedeniyle görevden çekilmiş sayılması işlemi için almış olduğu yürütmeyi durdurma kararı üzerine 1 . 8 . 1978 - 28 . 2 . 1979 günlerine ait maaşlarının ödenip, ödenmeyeceği ilgi yazı ile sorulmaktadır.

İlk defa veya yeniden ya da yer değiştirme yoluyla atanan memurların yeni atandıkları görev yerine hareket ve işe başlama süresi Devlet Memurları Yasasının değişik 62 nci maddesinde gösterilmiştir.

Anılan maddede yazılı sürede ve 63 ncü maddede öngörülen ek süreye rağmen görevine başlamayanlar hakkında yapılacak işlemler Maliye Bakanlığının 7 . 11 . 1978 tarih ve 115567-34/34379-32 sayılı yazılarında açıklanmıştır. Bu yazıda «62 nci maddedeki süre içinde hastalanıp, Bakanlar Kurulunun 29.4.1972 tarih ve 7/4373 sayılı kararı ile yürürlükte bulunan «İstirahati Gerektiren Hastalık Halinde Raporları Verecek Hekim ve Sağlık Kurumları Yönetmeliğine» uygun rapor alınması halinde, hastalık hali göreve başlayamama bakımından zorlayıcı bir neden olduğundan ve memurlara hastalıkları sırasında anılan Yasanın değişik 105 nci maddesi gereğince aylık ve özlük haklarının verilmesi zorunlu bulunduğundan, ilgililerin hastalık izni süresince aylıklarının, yeni görev yerinde kadro tasarrufundan ödenmesi gerekmektedir.» denildiğinden Ali Gündüz'e ilgi yazınızda belirtilen sürelere ait maaşları yeni görev yerinden ödenecektir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Vamık Cimilli
Gnl. Md. Ba. Yard.

Millet Meclisi
GÜNDEMİ

102 NCİ BİRLEŞİM

12 . 6 . 1979 Salı

Saat : 15.00

1
BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Gensoru Önergesi

2
ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3
SEÇİM

4
OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5
GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

6
SÖZLÜ SORULAR

7
KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. — Sıvas Milletvekili Azimet Köylüoğlu ile Ankara Milletvekili Semih Eryıldız'ın, 5 . 1 . 1961 tarihli ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 5 nci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında Kanun Teklifi ve Dışişleri ve Milli Eğitim komisyonları raporları. (2/394) (S. Sayısı : 105) (Dağıtma tarihi : 18 . 5 . 1978)

2. — İstanbul Milletvekili Nilüfer Gürsoy'un, 2527 sayılı Basmayazı ve Resimleri Derleme Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Milli Eğitim Komisyonu Raporu. (2/672) (S. Sayısı : 350) (Dağıtma tarihi : 30.4.1979)

3. — Konya Milletvekili Şener Battal'ın, 4250 sayılı İspirto ve İsportolu İçkilerin İnhisarı Kanununun 19 ncu Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi. (2/5) (İçtüzüğün 38 nci maddesi uyarınca Gündeme alınmıştır.) (S. Sayısı 276) (Dağıtma tarihi : 5.2.1979)

4. — 6132 sayılı Yasanın 7 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Yasa Tasarısı ve İzmir Milletvekili Ali Naili Erdem ile 2 Arkadaşının, 6132 sayılı At Yarışları Hakkındaki Kanun Uyarınca Verilen Disiplin Cezalarının Affına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu. (1/169, 2/553) (S. Sayısı : 324) (Dağıtma tarihi : 21 . 3 . 1979)

5. — İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun 16.7.1965 Gün ve 671 Sayılı Kanunla değişik 116 ncı Maddesiyle 140 ncı Maddesinin Birinci Fıkrasının değiştirilmesine ilişkin Kanun teklifi hakkında Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişikliğe dair Millet Meclisi İçişleri Komisyonu Raporu. (M. Meclisi : 2/112, 2/491, 2/583, 2/665; C. Senatosu : 2/143) (M. Meclisi S. Sayısı : 271'e 1 nci ek; C. Senatosu S. Sayısı : 909) (Dağıtma tarihi : 17 . 5 . 1979)

6. — Adana Milletvekili Cevdet Akçalı ve 17 arkadaşının, 1425 sayılı Kanunun Ek 1 nci maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Plan Komisyonu Raporu. (2/614) (S. Sayısı : 349) (Dağıtma tarihi : 30.4.1979)

7. — Millet Meclisi İdareci Üyelerinin, TBMM Eski Üyeleri Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa ve Plan Komisyonları Raporları. (2/657) (S. Sayısı : 351) (Dağıtma tarihi : 2 . 5 . 1979)

× 8. — Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Plan Komisyonu Raporu. (1/126) (S. Sayısı : 111) (Dağıtma tarihi : 31 . 5 . 1978)

9. — Isparta İli Yayla Mahallesi, Hane 131, Cilt 7/2, Sayfa 38'de kayıtlı Osman oğlu Zeliha'dan olma 21 . 3 . 1942 doğumlu Ahmet Mehmet Uluğbay (Ulubay)'ın ölüm cezasının yerine getirilmesine dair Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu Raporu. (3/86) (S. Sayısı : 12) (Dağıtma tarihi : 14 . 2 . 1978)

10. — Yalvaç İlçesi, Debbağlar Mahallesi, Hane 21'de nüfusa kayıtlı Ramazan oğlu, Emine'den doğma 1 . 2 . 1956 doğumlu Hüseyin Çaylı'nın, ölüm cezasının yerine getirilmesine dair Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu Raporu. (3/85) (S. Sayısı: 13) (Dağıtma tarihi : 14 . 2 . 1978)

11. — Malatya, Merkez İlçesi, İsmetiye Mahallesi, Hane 122/94, Cilt 18, Sayfa 82'de kayıtlı Hacıbekir oğlu Emine'den doğma 1939 doğumlu Muzaffer Öner'in, TCK'nun 450/4 - 5 maddesi uyarınca ölüm ceza-

sının yerine getirilmesine dair Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu Raporu. (3/87) (S. Sayısı : 14) (Dağıtma tarihi : 14 . 2 . 1978)

12. — Hendek İlçesi, Aşağıçalıca Köyü, Hane 13, Cilt 8, Sayfa 131'de kayıtlı Mehmet Emin oğlu, Ayşe Şerife'den olma 25 . 10 . 1945 doğumlu Sabri Altay hakkında TCK'nun 450/3, 4 ncü maddesi uyarınca ölüm cezasının yerine getirilmesine dair Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu Raporu. (3/88) (S. Sayısı : 15) (Dağıtma tarihi : 14 . 2 . 1978)

13. — Dursunbey İlçesi, Naipler Köyü, Hane 15'te kayıtlı Yusuf oğlu Şakibe'den olma 25.1.1947 doğumlu Adem Özkan'ın, ölüm cezasının yerine getirilmesine dair Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu Raporu. (3/89) (S. Sayısı : 16) (Dağıtma tarihi : 14 . 2 . 1978)

14. — Korkuteli İlçesi, Yazar Köyü, Hane 92, Cilt 5703, Sayfa 34'de kayıtlı İsmail oğlu Düriye'den olma Ağustos 1951 doğumlu Osman Demiroğlu'nun ölüm cezasının yerine getirilmesine dair Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu Raporu. (3/205) (S. Sayısı : 17) (Dağıtma tarihi : 14 . 2 . 1978)

15. — Devlet Memurlarının disiplin cezalarının affına dair kanun teklifinin reddi hakkında C. Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve M. Meclisi Adalet Komisyonu Raporu. (M. Meclisi : 2/360; C. Senatosu : 2/83) (M. Meclisi S. Sayısı : 48; C. Senatosu S. Sayısı : 481) (Dağıtma tarihi : 28 . 2 . 1978)

16. — C. Senatosu Adana Üyesi Kemâl Sarıibrahimoğlu'nun, 1136 sayılı Avukatlık Kanununun geçici 17 nci maddesinin son fıkrasının kaldırılmasına ve geçici 1/A fıkrasının (a) bendinin tadiline ilişkin kanun teklifi, Konya Milletvekili Şener Battal'ın, 1136 sayılı Kanunun geçici 17 nci maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifi ve Sıvas Milletvekili Azimet Köylüoğlu'nun, 1136 sayılı Avukatlık Yasasının geçici 17 nci maddesinin 1238 sayılı Yasa ile değişik son fıkrasının kaldırılmasına dair yasa önerisi ve Adalet Komisyonu Raporu. (2/315, 2/289, 2/334) (S. Sayısı : 49) (Dağıtma tarihi : 28 . 2 . 1978)

17. — 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 110 ncu maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifinin reddine dair C. Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve M. Meclisi Adalet Komisyonu Raporu. (M. Meclisi : 2/359; C. Senatosu : 2/81) (M. Meclisi S. Sayısı : 50; C. Senatosu S. Sayısı : 482) (Dağıtma tarihi : 28 . 2 . 1978)

18. — C. Senatosu Balıkesir eski Üyesi Mehmet Güler ve 32 arkadaşının, Ticaret ve Sanayi Odaları, «Ticaret Odaları», «Sanayi Odaları», «Ticaret Borsaları» ve Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Kanununun bazı maddelerini değiştiren kanun teklifinin reddine dair C. Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve M. Meclisi Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu Raporu. (M. Meclisi : 2/390; C. Senatosu : 2/282) (M. Meclisi S. Sayısı : 51; C. Senatosu S. Sayısı : 1374 ve 1374'e ek) (Dağıtma tarihi : 28 . 2 . 1978)

19. — 6972 sayılı Korunmaya Muhtaç Çocuklar Hakkındaki Kanunun 1 nci maddesinin değiştirilmesi hakkındaki kanun teklifinin reddine dair C. Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve M. Meclisi Adalet Komisyonu Raporu. (M. Meclisi : 2/363; C. Senatosu : 2/118) (M. Meclisi S. Sayısı : 52; C. Senatosu S. Sayısı : 699 ve 699'a birinci ek) (Dağıtma tarihi : 28 . 2 . 1978)

20. — C. Senatosu Nevşehir Üyesi Ragıp Üner'in, 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 403 ncü maddesinin 2 ve 4 ncü bentlerinde değişiklik yapılmasına ilişkin kanun teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu. (2/313) (S. Sayısı : 53) (Dağıtma tarihi : 28 . 2 . 1978)

21. — C. Senatosu Nevşehir Üyesi Ragıp Üner'in, 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 450 nci maddesinin 2 nci fıkrasında değişiklik yapılmasına ilişkin kanun teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu. (2/312) (S. Sayısı : 54) (Dağıtma tarihi : 28 . 2 . 1978)

22. — Sıvas Milletvekili Azimet Köylüoğlu'nun, 1136 sayılı Avukatlık Kanununun geçici 2 nci maddesine bir bent eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu. (2/321) (S. Sayısı : 60) (Dağıtma tarihi : 7 . 3 . 1978)

23. — Sıvas Milletvekili Azimet Köylüoğlu'nun, 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 445 nci maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu. (2/338) (S. Sayısı : 61) (Dağıtma tarihi : 7 . 3 . 1978)

24. — Sıvas Milletvekili Azimet Köylüoğlu'nun, Türk Ceza Kanununun 455 ve 459 ncu maddelerine birer fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi ile 455 nci maddesinin ikinci fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu. (2/322, 2/328) (S. Sayısı : 62) (Dağıtma tarihi : 7 . 3 . 1978)

25. — C. Senatosu Ankara Üyesi Yiğit Köker'in, 4367 sayılı Ordu mensuplarıyla, Emniyet Umum Müdürlüğü ve Gümrük Muhafaza ve Muamele sınıfın-

da çalışanlara birer er tayını verilmesi hakkındaki Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve İçtüzüğün 38 nci maddesi uyarınca Gündeme alınma önergesi. (2/262) (S. Sayısı : 67) (Dağıtma tarihi : 30 . 3 . 1978)

26. — Çalışma eski Bakanı Ali Rıza Uzuner'in, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 10 . 1 . 1972 tarih ve 34 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki Emine Şinik'e ait 2510 sayılı Kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ile Ç. Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve 140 sayılı Kanunun 9 ncu maddesi gereğince Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair Dilekçe Karma Komisyonu Raporu. (M. Meclisi : 5/6; C. Senatosu : 4/168) (M. Meclisi S. Sayısı : 69; C. Senatosu S. Sayısı : 378, 378'e 1 ve 2 nci ek) (Dağıtma tarihi : 7 . 4 . 1978)

27. — Maliye eski Bakanı Mesut Erez'in, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 30 . 6 . 1970 tarih ve 8 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 883 sayılı Hicriye İlker'e ait Kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ile C. Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve 140 sayılı Kanunun 9 ncu maddesi gereğince Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair Dilekçe Karma Komisyonu Raporu. (M. Meclisi : 5/8; C. Senatosu : 4/191) (M. Meclisi S. Sayısı : 75; C. Senatosu S. Sayısı : 389, 389'a 1 ve 2 nci ek) (Dağıtma tarihi : 24 . 4 . 1978)

28. — Milli Savunma eski Bakanı İlhami Sancar'ın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 21 . 6 . 1973 tarih ve 159 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 19065 sayılı Bekir Şirin'e ait Kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ile C. Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve 140 sayılı Kanunun 9 ncu maddesi gereğince Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair Dilekçe Karma Komisyonu Raporu. (M. Meclisi : 5/9; C. Senatosu 4/166) (M. Meclisi S. Sayısı : 76; C. Senatosu S. Sayısı : 379, 379'a 1 ve 2 nci ek) (Dağıtma tarihi : 24 . 4 . 1978)

29. — Konya Milletvekili Şener Battal ile İstanbul Milletvekili Süleyman Arif Emre'nin, 1 Mart 1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 426, 427 ve 428 nci maddelerinin değiştirilmesine dair Kanun Teklifi ve Konya Milletvekili Şener Battal'ın aynı Kanunun 426 ve 428 nci maddelerinin değiştirilmesine ilişkin Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu. (2/293, 2/291) (S. Sayısı : 79) (Dağıtma tarihi : 25 . 4 . 1978)

30. — Nuri Sayın'ın, Özel Affına Dair Kanun Teklifinin Millet Meclisince reddedilen metni hakkında C. Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve C. Senatosunca kabul edilen metne dair M. Meclisi Adalet Komisyonu Raporu. (M. Meclisi : 2/348; C. Senatosu : 2/127) (M. Meclisi S. Sayısı : 7'ye 1 nci ek; C. Senatosu S. Sayısı : 765) (Dağıtma tarihi : 26 . 4 . 1978)

31. — Rize Milletvekili Yılmaz Balta'nın, 657 numaralı Kanunun 1897 numaralı Kanunla değişik 36 ncı maddesinin ortak hükümler (A) bendinin (2) numaralı altbendinin değiştirilmesine dair Kanun Teklifi ve Plan Komisyonu Raporu. (2/554) (S. Sayısı : 97) (Dağıtma tarihi : 10 . 5 . 1978)

32. — C. Senatosu Cumhurbaşkanınca Seçilen Üyesi Hüsamettin Çelebi ve 7 arkadaşının, 359 sayılı TRT Kanununun 29 . 2 . 1972 tarih ve 1568 sayılı Kanunla değiştirilen 47 nci maddesinin değiştirilmesine ve bu Kanuna bir geçici madde eklenmesine dair Kanun Teklifi ve Plan Komisyonu Raporu. (2/130) (S. Sayısı : 108) (Dağıtma tarihi : 18 . 5 . 1978)

33. — Balıkesir Milletvekili Cihat Bilgehan'ın, Fahrettin Dönertaş'ın özel affına dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu. (2/532) (S. Sayısı : 109) (Dağıtma tarihi : 18 . 5 . 1978)

34. — C. Senatosu Cumhurbaşkanınca Seçilen Üyesi Hüsamettin Çelebi'nin 1 . 3 . 1926 tarih ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 220 nci maddesine bir fıkra eklenmesine ilişkin Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu. (2/287) (S. Sayısı : 112) (Dağıtma tarihi : 7 . 6 . 1978)

35. — Tokat - Merkez İlçesi Sofyon Mahallesi Hane : 103, Cilt : 2-A, Sayfa : 119'da kayıtlı Mehmet oğlu Meliha'dan olma ve 25 . 9 . 1957 doğumlu Ednan Kavaklı'nın, Türk Ceza Kanununun 450/9 ncu maddesi uyarınca idam cezasıyla mahkûmiyetine dair Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu Raporu. (3/316) (S. Sayısı : 113) (Dağıtma tarihi : 7 . 6 . 1978)

36. — Ali Ulusoy'un, özel affında dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu. (1/138) (S. Sayısı : 119) (Dağıtma tarihi : 14 . 6 . 1978)

37. — Mehmet oğlu 1933 doğumlu Şerif Darak'ın, özel affına dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu. (1/127) (S. Sayısı : 120) (Dağıtma tarihi : 14 . 6 . 1978)

38. — Veli oğlu 1955 doğumlu Baki Güneş'in, özel affına dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu. (1/129) (S. Sayısı : 121) (Dağıtma tarihi : 14 . 6 . 1978)

39. — Mehmet oğlu 1946 doğumlu Akif Çalık'ın, özel affına dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu. (1/96) (S. Sayısı : 122) (Dağıtma tarihi : 14 . 6 . 1978)

40. — İsmail Niyazi Aksoy'un, özel affına dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu. (1/139) (S. Sayısı : 123) (Dağıtma tarihi : 14 . 6 . 1978)

41. — Demir oğlu 1956 doğumlu Mehmet Emin Tambahçeci'nin özel affına dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu. (1/128) (S. Sayısı : 124) (Dağıtma tarihi : 14 . 6 . 1978)

42. — Kütahya Milletvekili Nizamettin Çoban ve 34 arkadaşının, 20 - 21 Mayıs 1963 olayları dolayısıyla Harp Okulundaki öğrenimlerini tamamlayamayarak ayrılan askeri öğrencilerin okulda geçen sürelerinin borçlanmaksızın fiili hizmet sürelerine ilavesi hakkında Kanun Teklifi ve Milli Savunma ve Plan komisyonları raporları. (2/533) (S. Sayısı : 126) (Dağıtma tarihi : 15 . 6 . 1978)

43. — Bursa Milletvekili Kasım Önadım'ın, 15 Mayıs 1957 tarihli ve 6964 sayılı Ziraat Odaları ve Ziraat Odaları Birliği Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve Kanuna bazı hükümler eklenmesi hakkında Kanun Teklifi ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Raporu. (2/399) (S. Sayısı : 128) (Dağıtma tarihi : 19 . 6 . 1978)

44. — C. Senatosu Nevşehir Üyesi Ragıp Üner ve Kastamonu Milletvekili Sabri Tığlı ile Ankara Milletvekili Semih Eryıldız'ın, 1580 sayılı Belediye Kanununa bazı maddeler eklenmesine dair Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu. (2/227) (S. Sayısı : 130) (Dağıtma tarihi : 19 . 6 . 1978)

45. — Trabzon Milletvekili Ahmet Şener'in, 1765 sayılı Üniversite Personel Kanununun bazı maddelerini değiştiren 1991 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin 3 ncü fıkrasının değiştirilmesine ilişkin Kanun Teklifi ile Adana Milletvekili Hasan Gürsoy'un, aynı Kanunun 4 ncü maddesinin 2 nci fıkrası ve 16 ncı maddesinin 3 ncü fıkrasının değiştirilmesine dair Kanun Teklifi ve Milli Eğitim ve Plan komisyonları raporları. (2/142, 2/566) (S. Sayısı : 133) (Dağıtma tarihi : 22 . 6 . 1978)

46. — Sıvas Milletvekili Azimet Köylüoğlu'nun, Sümerbank'a bağlı Sıvas Çimento Müessesesinin T. Çimento Sanayii TAŞ'ne devri hakkında Kanun Teklifi ve Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan komisyonları raporları. (2/378) (S. Sayısı : 135) (Dağıtma tarihi : 23 . 6 . 1978)

47. — Balıkesir Milletvekili Sadullah Usumi ile Kars Milletvekili Doğan Araslı'nın, basın yolu ile işlenmiş suçların affı hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu. (2/357) (S. Sayısı : 136) (Dağıtma tarihi : 23 . 6 . 1978)

48. — Sıvas Milletvekili Azimet Köylüoğlu'nun, 20 . 4 . 1929 tarihli ve 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununda değişiklik yapılması hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu. (2/330) (S. Sayısı : 137) (Dağıtma tarihi : 27 . 6 . 1978)

49. — Urfa Milletvekili Necmettin Cevheri'nin, Yusuf Kemal Yaşar'ın özel affına dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu. (2/593) (S. Sayısı : 138) (Dağıtma tarihi : 26 . 6 . 1978)

50. — Konya Milletvekili İhsan Kabadayı ve 6 arkadaşının, Türk vatandaşlığı hakkındaki 403 sayılı Kanuna ek Kanun Teklifi ve Dışişleri ve İçişleri komisyonları raporları. (2/397) (S. Sayısı : 139) (Dağıtma tarihi : 27 . 6 . 1978)

51. — Kütahya Milletvekili İlhan Ersoy'un, imar affı Kanun Teklifi ve İçişleri ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm komisyonları raporları. (2/225) (S. Sayısı : 145) (Dağıtma tarihi : 20 . 9 . 1978)

52. — 11 . 5 . 1976 tarihli ve 1995 sayılı İstanbul Teknik Üniversitesi Öğretim Üyeleri ve Öğretim Yardımcıları Kadro Kanununa Ek Kanun Tasarısı ve Milli Eğitim ve Plan komisyonları raporları. (1/105) (S. Sayısı : 248) (Dağıtma tarihi : 20 . 9 . 1978)

53. — C. Senatosu İstanbul Üyesi Erdoğan Adalı'nın, 657 sayılı Kanunu tadil eden 1897 sayılı Kanunun 36 - A/12 maddesine (e) fıkrası ve aynı Kanunun ek geçici ikinci maddesinin (D) bendine (e) fıkrası ilavesi ve aynı Kanunun 8 nci maddesinin tadiline mütedair Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan komisyonları raporları. (2/192) (S. Sayısı : 249) (Dağıtma tarihi : 20 . 9 . 1978)

54. — İzmit - Tire ilçesi, Derebaşı köyünde, Hane 32, Cilt 44, Sayfa 33'de kayıtlı İsmail oğlu Düriye'den olma 2 . 6 . 1945 Doğumlu Halil (Fevzi) Uyguntürk'ün, TCK'nun 450/8, 6136 sayılı Kanunun 13, TCK'nun 74, 75 nci maddeleri uyarınca idam cezasıyla mahkûmiyetine ilişkin Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu Raporu. (3/457), (S. Sayısı : 260) (Dağıtma tarihi : 26 . 12 . 1978)

× 55. — Jandarma Genel Komutanlığının yeniden teşkilatlanması modern silah, araç ve gereçlerle donatılması amacıyla İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığına gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişme yetkisi verilmesi hakkındaki 1632 sayılı Kanunun 1, 2 ve 5 nci maddelerinin değiştirilmesine ilişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Plan komisyonları raporları. (1/168) (S. Sayısı : 262) (Dağıtma tarihi : 26 . 12 . 1978)

56. — Adam öldürme suçundan sanık, Balıkesir İli, Yakup Köyü, Hane 94, Cilt 25/1, Sayfa 118'de Kayıtlı Hüseyin Oğlu Hanife'den Doğma 3.3.1956 Doğumlu Şahabettin Ovalı'nın TCK'nun 450/4-10 maddesi uyarınca idam cezasıyla mahkûmiyetine ilişkin Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu Raporu. (3/416) (S. Sayısı : 261) (Dağıtma tarihi : 27.12.1978)

× 57. — Kastamonu Milletvekili Sabri Tığlı'nın, Orman Ürünleri Endüstrisi Kurumu (OREN) Kuruluş Kanunu Teklifi ve Tarım, Orman ve Köy İşleri ve Plan komisyonları raporları. (2/402) (S. Sayısı : 263) (Dağıtma tarihi : 27.12.1978)

× 58. — Kastamonu Milletvekili Sabri Tığlı'nın, Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Genel Müdürlüğü (AGM) Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve Tarım, Orman ve Köy İşleri ve Plan komisyonları raporları. (2/401) (S. Sayısı : 264) (Dağıtma tarihi : 27.12.1978)

59. — İmar ve İskân Bakanlığı Kuruluş ve Vazifeleri Hakkında 7116 sayılı Kanunun 15 nci maddesinin değiştirilmesine dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu. (1/159) (S. Sayısı : 266) (Dağıtma tarihi : 5.1.1979)

60. — Ankara Milletvekili Kenan Durukan'ın, 1475 sayılı İş Kanununun 1927 sayılı Kanunla Değiştirilmiş 14 ncü Maddesinin İki Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi. (2/514) (İçtüzüğün 38 nci maddesi uyarınca gündeme alınmıştır.) (S. Sayısı : 269) (Dağıtma tarihi : 5.1.1979)

61. — Ankara Milletvekili Mustafa Başoğlu'nun, 1475 sayılı İş Kanununun Bazı Maddeleri ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 25 nci Maddesinin 7 nci Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 38 nci maddesi uyarınca gündeme alınma önergesi. (2/519) (S. Sayısı : 270) (Dağıtma tarihi : 10.1.1979)

62. — Karadeniz Teknik Üniversitesi Adıyla Trabzon'da Bir Üniversitesi Kurulmasına İlişkin 6594 sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin Millet Meclisince kabul edilen metni ile C. Senatosunca reddedildiğine dair C. Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Millet Meclisi Milli Eğitim Komisyonu Raporu. (M. Meclisi : 2/141; C. Senatosu : 2/138) (M. Meclisi S. Sayısı : 55'e 1 nci ek; C. Senatosu S. Sayısı : 812) (Dağıtma tarihi : 5.2.1979)

63. — Türkiye'de Tüketilen Sıvı Akaryakıt ve Doğal Gazların Boru Hatları ile Taşınması, Depolanması ve Dağıtılmasına Ait Tesislerin İhale Esasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Plan ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm komisyonları raporları. (1/121) (S. Sayısı : 274) (Dağıtma tarihi : 5 . 2 . 1979)

× 64. — Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal ve 16 arkadaşının, Gelir Vergisinde özel ve genel indirimin yeniden düzenlenmesiyle vergi adaletsizliğinin önlenmesine ilişkin Kanun Teklifi ile Konya Milletvekili Şener Battal ve Sıvas Milletvekili Azimet Köylüoğlu'nun, Konya Milletvekili Şener Battal ve İstanbul Milletvekili Süleyman Arif Emre'nin, Bursa Milletvekili Kasım Önadım ve 3 arkadaşının, Kastamonu Milletvekili Sabri Tığlı'nın, İstanbul Milletvekili Metin Tüzün ve Sıvas Milletvekili Azimet Köylüoğlu'nun, C. Senatosu Nevşehir Üyesi Ragıp Üner'in, Kastamonu Milletvekili Sabri Tığlı ve Ankara Milletvekili Semih Eryıldız'ın, İzmir Milletvekili Neccar Türkcan ve 32 arkadaşının, Kayseri Milletvekili Turhan Feyzioğlu ve 5 arkadaşının, Adana Milletvekili Nedim Tarhan'ın, Sıvas Milletvekili Azimet Köylüoğlu'nun, Ankara Milletvekili Semih Eryıldız'ın, Cumhurbaşkanınca Seçilen Üyesi Hüsamettin Çelebi'nin, İstanbul Milletvekili Çağlayan Ege ve Hatay Milletvekili Öner Miski'nin, Konya Milletvekili İhsan Kabadayı ile Tokat Milletvekili Faruk Demirtola'nın, İzmir Milletvekili Neccar Türkcan'ın, Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Yusuf Özbaş ve 4 arkadaşının, Rize Milletvekili İzzet Akçal ve 5 arkadaşının, Tekirdağ Milletvekili Yılmaz Alpaslan'ın, Kastamonu Milletvekili Ali Nihat Karol'un, Aydın Milletvekili Behiç Tozkoparan ve 2 arkadaşının, çeşitli vergi kanunlarında değişiklik yapılmasına ilişkin Kanun teklifleri ve Plan Komisyonu Raporu. (2/690, 2/1, 2/11, 2/13, 2/17, 2/20, 2/32, 2/40, 2/41, 2/43, 2/51, 2/52, 2/58, 2/59, 2/63, 2/66, 2/78, 2/82, 2/84, 2/96, 2/109, 2/118, 2/124, 2/125, 2/503, 2/505, 2/525, 2/543, 2/585, 2/663, 2/673) (S. Sayısı : 283) (Dağıtma tarihi : 7.2.1979)

(×) Açık oylamaya tabi işler.

65. — Trabzon Milletvekili Adil Ali Cinel ile Zonguldak Milletvekili Gültekin Kızılışık'ın, 15.5.1974 tarih ve 1803 sayılı Cumhuriyetin 50 nci Yılı Nedeniyle Bazı Suç ve Cezaların Affı Hakkındaki Kanunun 15 nci Maddesinin (B) Bendinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Milli Savunma ve Adalet komisyonları raporları. (2/594) (S. Sayısı : 280) (Dağıtma tarihi : 8.2.1979)

66. — Kastamonu Milletvekili Sabri Tığlı ve İstanbul Milletvekili Fehmi Cumalıoğlu ile Abdullah Tomba'nın İstanbul'da Metro İnşasının ve İşletmesinin Finansmanına İlişkin Kanun Teklifi. (2/216) (İçtüzüğün 38 nci maddesi uyarınca Gündeme alınmıştır. (S. Sayısı : 281) (Dağıtma tarihi : 8.2.1979)

67. — Bolu Milletvekili Halûk Karabörklü ve 2 Arkadaşının, 5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanununun 32 nci Maddesine Bir Fıkra ile Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Bolu Milletvekili Müfit Bayraktar ile 8 arkadaşının; Trabzon Milletvekili Ahmet Şener'in; Sıvas Milletvekili Azimet Köylüoğlu'nun, C. Senatosu Erzurum Üyesi Hilmi Nalbantoğlu'nun; Giresun Milletvekili Şükrü Abbasoğlu'nun, aynı konudaki Kanun teklifleri ve Tarım, Orman ve Köy İşleri ve Plan komisyonları raporları. (2/409, 2/412, 2/413, 2/423, 2/551, 2/580, 2/647) (S. Sayısı : 326) (Dağıtma tarihi : 21.3.1979)

68. — Mardin Milletvekili Nurettin Yılmaz'ın, Türk Ceza Yasasının 141, 142 nci maddeleri ile 6187 sayılı Yasanın kaldırılması ve Türk Ceza Yasasının 163 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi. (İçtüzüğün 38 nci maddesi uyarınca gündeme alınmıştır.) (2/639) (S. Sayısı : 332) (Dağıtma tarihi : 29 . 3 . 1979)

69. — Bursa Milletvekili Eski Milli Savunma Bakanı Hasan Esat Işık'ın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 12 . 7 . 1977 gün ve 49 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 31 . 3 . 1977 günlü ve 5795 sayılı Profesör Doktor Yusuf Yazıcı'ya ait Kararının tatbik edilmeyeceğine dair yazısı ile C. Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve 140 sayılı Kanunun 9 ncu maddesi gereğince Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair Dilekçe Karma Komisyonu Raporu. (M. Meclisi : 5/33; C. Senatosu : 4/440) (M. Meclisi S. Sayısı : 334; C. Senatosu S. Sayısı : 777 ve 777'ye 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 10 . 4 . 1979)

× 70. — Anayasanın 93 ncü maddesi gereğince, Cumhurbaşkanınca, bir daha görüşülmek üzere geri gönderilen 1 . 7 . 1948 gün ve 5237 numaralı Belediye Gelirleri Kanununda değişiklik yapılmasına ilişkin 2216 numaralı Kanun ile geri gönderme tezkeresi ve Plan Komisyonu Raporu. (1/271) (S. Sayısı : 341) (Dağıtma tarihi : 20 . 4 . 1979)

71. — 1765 sayılı Üniversite Personel Kanununun 7 nci maddesinin 1991 sayılı Kanunla değişik 3 ncü fıkrasının değiştirilmesine ilişkin Kanun Tasarısı ve Milli Eğitim ve Plan Komisyonları raporları. (1/268) (S. Sayısı : 344) (Dağıtma tarihi : 27.4.1979)

72. — Korgan İlçesi, Tepealan - Güllü Mahallesi, hane 4'te nüfusa kayıtlı, Mehmet oğlu Esme'den olma 19 . 10 . 1954 doğumlu Ahmet Avkaş'ın TCK hükümleri uyarınca ölüm cezasıyla mahkûmiyetine ilişkin Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu Raporu. (3/559) (S. Sayısı : 346) (Dağıtma tarihi : 27.4.1979)

73. — Yunak İlçesi, Hacıfakılı Köyü, Hane 234, cilt 5, sayfa 87'de nüfusa kayıtlı İsmail oğlu, Hanife'den olma 1 . 1 . 1950 doğumlu Kâzım Ergün'ün, TCK hükümleri uyarınca ölüm cezasıyla mahkûmiyetine ilişkin Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu Raporu. (3/558) (S. Sayısı : 347) (Dağıtma tarihi : 27 . 4 . 1979)

74. — C. Senatosu Zonguldak Üyesi Ahmet Demir Yüce'nin, Sosyal Güvenlik İşlemlerinin Birleştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi. (2/473) (İçtüzüğün 38 nci maddesi uyarınca gündeme alınmıştır.) (S. Sayısı : 343) (Dağıtma tarihi : 30 . 4 . 1979)

75. — Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanunu Tasarısı ve Milli Eğitim ve Plan Komisyonları raporları. (1/177) (S. Sayısı : 345) (Dağıtma tarihi : 30.4.1979)

76. — Yozgat Milletvekili Ömer Lütfü Erzurumluoğlu'nun, 1512 Sayılı Noterlik Kanunun 112 nci Maddesinin son fıkrasının değiştirilmesine ve bu kanuna bir ek geçici madde eklenmesine ilişkin kanun teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu. (2/758) (S. Sayısı : 352) (Dağıtma tarihi : 16 . 5 . 1979)

77. — Giresun Milletvekili M. Kemal Çilesiz'in, Giresun Milletvekili Nizamettin Erkmen ile 15 arkadaşının, Ordu Milletvekili Memduh Ekşi ile 3 arkadaşının, Fındık Tarımı Hakkında Kanun Teklifleri ve Adalet, Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret, Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonları Raporları. (2/294, 2/208, 2/217) (S. Sayısı : 353) (Dağıtma tarihi : 18.5.1979)

(×) Açık oylamaya tabi işler.

78. — Rize Milletvekili Samı Kumbasar ile Yılmaz Balta'nın, Divanbakırlı Gemisi Mürettebatının Özel Affına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu. (2/655) (S. Sayısı : 361) (Dağıtma tarihi : 24 . 5 . 1979)

× 79. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti ve Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği Arasındaki Karadeniz'de Kıta Sahanlığı Sınırlandırması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları. (1/184) (S. Sayısı : 358) (Dağıtma tarihi : 4 . 6 . 1979)

× 80. — Türkiye Cumhuriyeti ile İsveç Krallığı Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesi ve Eki Protokol ile Sözleşmenin Yürütümü ile İlgili İdari Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları. (1/242) (S. Sayısı : 359) (Dağıtma tarihi : 4 . 6 . 1979)

× 81. — Türkiye Cumhuriyeti ve Norveç Krallığı Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesi ile Bu Sözleşmeye Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları. (1/248) (S. Sayısı : 360) (Dağıtma tarihi : 4 . 6 . 1979)

82. — 1587 sayılı Nüfus Kanununun 15 nci Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu raporu. (1/282) (S. Sayısı : 362) (Dağıtma tarihi : 4 . 6 . 1979)

83. — Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkındaki Kanun Tasarısının Millet Meclisince kabul edilen metnine dair Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişikliğe ilişkin Millet Meclisi Adalet Komisyonu Raporu. (M. Meclisi : 1/108; C. Senatosu : 1/628) (M. Meclisi S. Sayısı : 131'e 1 nci ek; C. Senatosu S. Sayısı : 913) (Dağıtma tarihi : 6.6.1979)

84. — 5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve Bu Kanuna Ek ve Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısının Millet Meclisince kabul edilen metni hakkında C. Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve C. Senatosunca yapılan değişikliklere ilişkin Millet Meclisi Plan Komisyonu raporu. (M. Meclisi : 1/153; C. Senatosu : 1/624) (M. Meclisi S. Sayısı : 143'e 1 nci ek; C. Senatosu S. Sayısı : 908) (Dağıtma tarihi : 7.6.1979)

85. — Tekirdağ Milletvekili Yılmaz Alpaslan'ın 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa 3 Geçici Madde ile 1 Ek Madde Eklenmesi Hakkındaki 2012 sayılı Kanunun Geçici Maddelerinin Ek Maddeler Olarak ve Bu Maddelerde Değişiklik Yapılmasına Dair 2161 sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Plan Komisyonu raporu. (2/654) (S. Sayısı : 363) Dağıtma tarihi : 7.6.1979)

86. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa 1 Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan Komisyonu raporu. (1/275) (S. Sayısı : 364) (Dağıtma tarihi : 7.6.1979)

(X) Açık oylamaya tabi işler.

Dönem : 5
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 114'e 2 nci Ek

1412 Sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi; Bazı Maddelerine Fıkra Eklenmesi; 1086 Sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 427 nci Maddesinin 2 nci Fıkrasının Değiştirilmesi ve 443 ncü Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi; 647 Sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi; 765 Sayılı Türk Ceza Kanununun Bazı Maddelerinin ve 5435 Sayılı Kanunun 2 nci Maddesinin Değiştirilmesi; 825 Sayılı Ceza Kanununun Mevkii Meriyete Vaz'ına Müteallik Kanununun 29 ncu Maddesinin İkinci ve Son Fıkrasının Değiştirilmesi; 1918 Sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, 33 ncü Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi ve 58 nci Maddesinin 2 nci Fıkrasının Yürürlükten Kaldırılması ile Bu Kanuna 3 Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısının Cumhuriyet Senatosunca Değiştirilen ve Millet Meclisince Benimsenmeyen Metni Hakkında Karma Komisyon Raporu ile Millet Meclisi, C. Senatosu ve Karma Komisyon Metinleri. (M. Meclisi : 1/130; C. Senatosu : 1/615)

(Not : C. Senatosu S. Sayısı : 911)

Karma Komisyon Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Karma Komisyonu
Esas No. : 1/130
Karar No. : 2

11 . 6 . 1979

Millet Meclisi Başkanlığına

1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi, bazı maddelerine fıkra eklenmesi; 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 427 nci maddesinin 2 nci fıkrasının değiştirilmesi ve 443 ncü maddesine bir fıkra eklenmesi; 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi; 765 sayılı Türk Ceza Kanununun bazı maddelerinin ve 5435 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin değiştirilmesi; 825 sayılı Ceza Kanununun Mevkii Meriyete Vaz'ına Müteallik Kanunun 29 ncu maddesinin ikinci ve son fıkrasının değiştirilmesi; 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi, 33 ncü maddesine bir fıkra eklenmesi ve 58 nci maddesinin 2 nci fıkrasının yürürlükten kaldırılması ile bu Kanuna 3 geçici madde eklenmesi hakkında Kanun Tasarısının; Cumhuriyet Senatosunca değiştirilen ve Millet Meclisince benimsenmeyen, 21 nci maddesine konu 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 526 ncı maddesini görüşmek üzere Anayasamızın 92 nci maddesinin beşinci fıkrasına uygun olarak kurulan Karma Komisyonumuz; 7 Haziran 1979 tarihinde yaptığı toplantıda Başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip seçimini yapmış ve aynı gün Adalet Bakanlığı temsilcileri de hazır bulunduğu halde maddenin görüşmesini sonuçlandırmıştır.

Komisyonumuz, selâhiyettar mercilerin emirlerine itaatsizliğe ilişkin Türk Ceza Kanununun 526 ncı maddesinin 1 nci fıkrasında yer alan cezalar artırılırken, Ceza Kanununun sistematiği içinde aynı maddenin ikinci fıkrasındaki cezaların da belli bir oranda yükseltilmesine ilişkin Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunca değiştirilen metni ekseriyetle, aynen kabul etmiştir.

Raporumuz, Millet Meclisi Genel Kurulunun onayına arz edilmek üzere saygıyla sunulur.

Karma Komisyon Başkanı C. S. Bursa Üyesi *Şeref Kayalar*	Başkanvekili Zonguldak Milletvekili *Burhan Karaçelik*	Sözcü Kırşehir Milletvekili *Doğan Güneşli*
Kâtip Kahramanmaraş Milletvekili *Hüseyin Doğan*	C. S. Manisa Üyesi *Mustafa Fahri Dayı*	C. S. Sıvas Üyesi *Muhittin Taylan*
C. S. Çankırı Üyesi Muhalif Gürhan Titrek İmzada bulunamadı	C. S. Niğde Üyesi Ergun Özkan İmzada bulunamadı	C. S. Tabii Üyesi Ahmet Yıldız İmzada bulunamadı
C. S. Cumhurbaşkanınca S.Ü. *Safa Reisoğlu*	Afyon Milletvekili *Hasan Akkuş*	Uşak Milletvekili *M. Selâhattin Yüksel*
Çorum Milletvekili Muhalifim. Meclis Metnini benimsiyorum *M. Kemal Biberoğlu*	Nevşehir Milletvekili Mer'i metnin aynen kalması reyinde olduğumdan muhalifim. *İbrahim Ethem Boz*	Trabzon Milletvekili Muhalifim (Meclis metninin kabulune taraftarım) *Lütfi Göktaş*

Millet Meclisinin Kabul Ettiği Metin	Cumhuriyet Senatosunun Kabul Ettiği Metin	Türkiye Büyük Millet Meclisi Karma Komisyonu Metni
1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Bazı Maddelerine Fıkra Eklenmesi; 1086 Sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 427 nci Maddesinin 2 nci Fıkrasının Değiştirilmesi ve 443 ncü Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi; 647 Sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi; 765 Sayılı Türk Ceza Kanununun Bazı Maddelerinin ve 5435 Sayılı Kanunun 2 nci Maddesinin Değiştirilmesi; 825 Sayılı Ceza Kanununun Mevkii Meriyete Vaz'ına Müteallik Kanunun 29 ncu Maddesinin İkinci ve Son Fıkrasının Değiştirilmesi; 1918 Sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, 33 ncü Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi ve 58 nci Maddesinin 2 nci Fıkrasının Yürürlükten Kaldırılması ile Bu Kanuna 3 Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı.	*1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Bazı Maddelerine Fıkra Eklenmesi; 1086 Sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 427 nci Maddesinin 2 nci Fıkrasının Değiştirilmesi ve 443 ncü Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi; 647 Sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi; 765 Sayılı Türk Ceza Kanununun Bazı Maddelerinin ve 5435 Sayılı Kanunun 2 nci Maddesinin Değiştirilmesi; 825 Sayılı Ceza Kanununun Mevkii Meriyete Vaz'ına Müteallik Kanunun 29 ncu Maddesinin İkinci ve Son Fıkrasının Değiştirilmesi; 1918 Sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, 33 ncü Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi ve 58 nci Maddesinin 2 nci Fıkrasının Yürürlükten Kaldırılması ile Bu Kanuna 3 Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı.*	*1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Bazı Maddelerine Fıkra Eklenmesi; 1086 Sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 427 nci Maddesinin 2 nci Fıkrasının Değiştirilmesi ve 443 ncü Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi; 647 Sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi; 765 Sayılı Türk Ceza Kanununun Bazı Maddelerinin ve 5435 Sayılı Kanunun 2 nci Maddesinin Değiştirilmesi; 825 Sayılı Ceza Kanununun Mevkii Meriyete Vaz'ına Müteallik Kanunun 29 ncu Maddesinin İkinci ve Son Fıkrasının Değiştirilmesi; 1918 Sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, 33 ncü Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi ve 58 nci Maddesinin 2 nci Fıkrasının Yürürlükten Kaldırılması ile Bu Kanuna 3 Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı.*
MADDE 21. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 526 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıda yazılı olduğu şekilde değiştirilmiştir.	MADDE 21. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 526 ncı maddesi aşağıda yazılı olduğu şekilde değiştirilmiştir.	MADDE 21. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 526 ncı Maddesi aşağıda yazılı olduğu şekilde değiştirilmiştir.
Madde 526. — Yetkili makamlar tarafından adli işlemler dolayısıyla ya da kamu güvenliği ve kamu düzeni veya genel sağlığın korunması düşüncesiyle kanun ve nizamlara aykırı olmayarak verilen bir buyruğu dinlemeyen veya bu yolda alınmış bir önleme uymayan kimse, eylem ayrı bir suç oluşturmadığı takdirde, üç aydan altı aya kadar hafif hapis ve bin liradan üç bin liraya kadar hafif para cezasıyla cezalandırılırlar.	Madde 526. — Yetkili makamlar tarafından adli işlemler dolayısıyla ya da kamu güvenliği veya kamu düzeni veya genel sağlığın korunması düşüncesiyle kanun ve nizamlara aykırı olmayarak verilen bir buyruğu dinlemeyen veya bu yolda alınmış bir önleme uymayan kimse, eylem ayrı bir suç oluşturmadığı takdirde, üç aydan altı aya kadar hafif hapis veya iki bin beş yüz liradan on bin liraya kadar hafif para cezası ile cezalandırılır.	Madde 526. — Cumhuriyet Senatosu metni Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin Kabul Ettiği Metin)	(Cumhuriyet Senatosunun Kabul Ettiği Metin)	(Türkiye Büyük Millet Meclisi Karma Komisyonu Metni)
	Şapka İktisası hakkında 671 sayılı Kanunla, Türk Harflerinin Kabul ve Tatbikine Dair 1353 sayılı Kanunun koyduğu yasaklama veya yükümlülüklere aykırı hareket edenler üç aydan altı aya kadar hafif hapis ve iki bin beş yüz liradan on bin liraya kadar hafif para cezasıyla cezalandırılır.	

Dönem : 5
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 131'e 1 nci Ek

Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun Tasarısının Millet Meclisince Kabul Edilen Metnine Dair Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı Tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosunca Yapılan Değişikliğe İlişkin Millet Meclisi Adalet Komisyonu Raporu. (M. Meclisi : 1/108; C. Senatosu : 1/628)

(Not : C. Senatosu S. Sayısı : 913)

Cumhuriyet Senatosu
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 7109 - 1/628

25 . 4 . 1979

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 8 . 2 . 1979 gün ve 1475 sayılı yazımız :

Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun Tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 24 . 4 . 1979 tarihli 59 ncu Birleşiminde değiştirilerek ve açık oyla kabul edilmiş, dosya ilişikte sunulmuştur.

Gereğini rica ederim.
Saygılarımla.

Sırrı Atalay
Cumhuriyet Senatosu Başkanı

AÇIK OY NETİCESİ	:	99
Kabul	:	99

NOT : Değiştirilen maddeler :

MADDE 2. —	MADDE 17. —	MADDE 30. —
MADDE 5. —	MADDE 18. —	MADDE 37. —
MADDE 6. —	MADDE 20. —	MADDE 38. —
MADDE 9. —	MADDE 21. —	MADDE 39. —
MADDE 10. —	MADDE 24. —	MADDE 40. —
MADDE 11. —	MADDE 25. —	GEÇİCİ MADDE 2. —
MADDE 13. —	MADDE 26. —	GEÇİCİ MADDE 4. —
MADDE 14. —	MADDE 27. —	GEÇİCİ MADDE 5. —
MADDE 15. —	MADDE 29. —	MADDE 41. —

Adalet Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Adalet Komisyonu
Esas No. : 1/108, 2/221
Karar No. : 104

29 . 5 . 1979

Millet Meclisi Başkanlığına

Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun Tasarısının Millet Meclisinin 7 . 2 . 1979 tarihli 45 nci Birleşiminde kabul edilen metni, C. Senatosu Genel Kurulunun 24 . 4 . 1979 tarihli 59 ncu Birleşiminde değiştirilerek kabul edildiğinden, dosya yeniden Komisyonumuza havale edilmiştir.

Komisyonumuz, Adalet Bakanlığının temsilcilerinin de katılmasıyla C. Senatosunca ve Millet Meclisinde kabul olunan metinleri incelemiştir.

Mahkemenin kuruluşunu düzenleyen 2 nci madde ilgili C. Senatosu metninde Uyuşmazlık Mahkemesi göreceği işlere göre hukuk ve ceza bölümlerine ayrılmaktadır. Millet Meclisi metninde ise böyle bir ayırım yapılmamıştır. Komisyonumuz ihtisaslaşmanın önemini gözönünde tutarak C. Senatosu metnini benimsemiştir.

5 nci maddede; C. Senatosu metni; mahkemenin toplantı yerine açıklık getirdiğinden,

6 ncı maddede ise Başsavcı ve Başkanun Sözcüsü deyimlerinden ne anlaşılacağı daha açık biçimde düzenlendiğinden, Komisyonumuzca benimsenmiştir.

Başkan ve üyelerin reddine dair 9 ncu madde metni C. Senatosunca 44 sayılı Anayasa Mahkemesi Kuruluş ve Yargılama Usulleri hakkındaki Kanunun 44 ncü maddesine paralellik sağlayacak şekilde değiştirilmiştir. Komisyonumuz bu düzenlemeyi uygun bularak benimsemeye karar vermiştir.

2 nci Bölüm Başlığı Millet Meclisi metninde, «Uyuşmazlık Mahkemesine Başvurma Yolları ve İnceleme Kurulları» şeklindedir. C. Senatosu metninde ise son kısım «İnceleme kuralları» şeklinde değiştirilmiştir. «İnceleme kurulları» deyimi bölümünün muhtevasına daha uygun bulunduğundan Komisyonumuzca da benimsenmiştir.

C. Senatosu metninde 10 ncu maddenin başlığı «Olumlu görev uyuşmazlığı çıkarma» şeklinde düzenlenmiş ve maddede yapılan diğer değişiklikle de olumlu görev uyuşmazlığı çıkarmanın hukuk mahkemesinde en geç 1 nci oturumda, Ceza Mahkemesinde delillerin ikamesine başlamadan önce idari yargı yerlerinde de dilekçe ve savunma evresi tamamlanmadan önce yapılabilmesi benimsenmiştir.

Komisyonumuz C. Senatosunca başlıkta yapılan değişikliği, maddenin kapsamına daha uygun bularak, maddede yapılan değişikliği ise hakkın kötüye kullanılmasını önleyici mahiyette görerek aynen benimsemiştir.

Uyuşmazlık çıkarılamayacak hallerde ilgili 11 nci maddeye C. Senatosunca Anayasa Mahkemesinde açılan davalara ilişkin hükümler konmuştur. Komisyonumuz Anayasa Mahkemesinde açılan davalara ilişkin hükümlerin tasarıda yer almadığını gözönüne alarak C. Senatosunca yapılan değişikliği benimsemiştir.

13 ncü maddenin Millet Meclisince kabul olunan metninde yer alan «Tebliğ eder» ibaresi C. Senatosunca «Tebliğ edebilir» şeklinde değiştirilmiştir. C. Senatosu metni gerekli olmayan hallerde davaların uzamasını önleyeceğinden Komisyonumuzca benimsenmiştir.

14 ncü maddenin Millet Meclisince kabul edilen metninin 1 nci fıkrasında «Maddi ve hukuki sebepleri» deyimi yerine C. Senatosunca sadece «sebebi» ibaresi kullanılmıştır.

Olumsuz görev uyuşmazlıklarında hukuki sebebin aynı olmayabileceğini gözönüne alan Komisyonumuz C. Senatosunca yapılan değişikliği yerinde mütalaa ederek benimsemiştir.

15 nci maddenin Millet Meclisince kabul edilen metninde, olumsuz görev uyuşmazlıklarında ilgili kişi veya makamın, son kararı vermiş bulunan yargı merciine bu kararın kesinleştiği tarihten başlayarak bir ay içinde başvurabileceği hükme bağlanmıştır. C. Senatosu metninde ise bir aylık süre metinden çıkarılmıştır. Bir aylık süreyi kaçıran ilgili tarafın bir daha dava açması engelleneceğinden bu sürenin metinden çıkarılması Komisyonumuzca da uygun görülmüş ve C. Senatosu met ni benimsenmiştir.

17 nci madde, C. Senatosunca 14 ncü madde ile uyum sağlayacak biçimde düzenlenmiştir. Komisyonumuz, 14 ncü maddede C. Senatosu metnini benimsediğinden 17 nci maddede de C. Senatosu metnini benimsemiştir.

18 nci maddenin Millet Meclisince kabul edilen metninde Uyuşmazlık Mahkemesinin işleri üç ay içinde karara bağlaması öngörülürken C. Senatosunca bu süre altı aya çıkarılmıştır. Uyuşmazlık Mahkemesinin iş hacmını gözönüne alan Komisyonumuz altı aylık süreyi daha uygun bularak C. Senatosu metnini benimsemiştir.

20 nci maddeyle ilgili Millet Meclisi metninde temyiz incelemesi yapan mahkemeler tek tek sayılmış C. Senatosu metninde ise sadece (Yüksek Mahkeme) ibaresi kullanılmıştır. Komisyonumuz ilerde temyiz incelemesi yapacak yeni mahkemeler kurulabileceği düşüncesiyle bu maddede C. Senatosunca yapılan değişikliği olumlu bularak benimsemiştir.

C. Senatosu 21 nci maddeyi 15 nci maddeye yaptığı değişikliğe uygun hale getirilmiştir. Komisyonumuz 15 nci maddede olduğu gibi bu maddede de C. Senatosu metnini benimsemiştir.

Hüküm uyuşmazlığını düzenleyen 24 ncü maddenin 1 nci fıkrasına C. Senatosunca hüküm uyuşmazlığının varlığının kabul edilebilmesi için aranan şartlara kararların aynı «sebebe» dayanması da eklenmiş 3 ncü fıkra ise 15 nci madde ile uyum sağlayacak şekilde değiştirilmiştir. Komisyonumuz bu maddenin C. Senatosunca kabul edilen metnini benimsemiştir.

25 nci maddede hüküm uyuşmazlıklarında uygulanacak inceleme kurulları düzenlenmektedir. Millet Meclisi metninde hukuk davalarında Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun uygulaması esası öngörülmektedir. C. Senatosu metninde ise bu hallerde Danıştay yargılama usulünün uygulanması hükme bağlanmakta ve madde buna göre düzenlenmektedir.

Komisyonumuz, Danıştay yasasının da Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununa göndermede bulunduğuna ve bugüne kadarki uygulamanın da bu yönde olduğunudikkate alarak C. Senatosu metnini benimsemiştir.

C. Senatosu 2 nci maddede de yaptığı değişiklikle Uyuşmazlık Mahkemesini bölümlere ayırdığından 26 ncı maddeyi de bu esasa göre benimsemiştir.

Komisyonumuz, Uyuşmazlık Mahkemesini bölümlere ayrılmasını kabul ettiğinden bu maddeyi de benimsemiştir.

27 nci maddede incelemede izlenecek sıra belirlenirken C. Senatosunca istemlerin önce «şekil» yönünden de inceleneceği hükme bağlanmıştır. Komisyonumuz bu değişikliği uygun bularak C. Senatosu metnini benimsemiştir.

Kararların kesinliği ve yayınlanmasını hükme bağlayan 29 ncu madde ile kararlar arasındaki çelişmelerin giderilmesini düzenleyen 30 ncu maddede C. Senatosunca 2 maddeyi de uyum sağlamak amacıyla yapılan değişiklikler Komisyonumuzca da benimsenmiştir.

Davaya katılanların taraf sayılmasıyla ilgili 37 nci maddede Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile paralellik sağlamak amacıyla C. Senatosunca yapılan değişiklik Komisyonumuzca benimsenmiştir.

Ödenecek ücretler ile araç, gereç ve sair ihtiyaçları belirleyen 38 ve 39 ncu maddelerde C. Senatosunca yapılan değişiklikler, mahkemenin işleyişine ve günün koşullarına uygun bulunarak benimsenmiştir.

Kaldırılan hükümleri sayan 40 ncı maddeye C. Senatosunca, 1602 sayılı Askeri Yüksek İdare Mahkemesinin Uyuşmazlık Mahkemesiyle ilgili hükümleri de dahil edilmiştir. Komisyonumuz, bu ilaveyi uygun bularak benimsemiştir.

Geçici 2 nci madde ile bu kanun yürürlüğe girmesinden önce eski kanun hükümlerine göre Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulan işlere uygulanacak hükümler düzenlenmektedir. C. Senatosunca kabul edilen metinde uygulanacak usul kapsamı daha da genişletilmiş olduğundan bu maddede C. Senatosu metni Komisyonumuzca benimsenmiştir.

Millet Meclisince kabul edilen geçici 4 ncü maddede Uyuşmazlık Mahkemesinde bulunan eski defter ve dosyaların Anayasa Mahkemesine verileceği C. Senatosu metninde ise bu belgelerin mahkeme arşivinde saklanacağı hükme bağlanmaktadır.

Komisyonumuz C. Senatosu metnini uygulamadaki ihtiyaçlara daha uygun bularak benimsemiştir.

Geçici 5 nci madde Uyuşmazlık Mahkemesi başkan ve üyelerinin seçimi ile ilgilidir. Bu maddede C. Senatosu metni uygulamaya açıklık getirecek şekilde düzenlendiğinden Komisyonumuzca benimsenmiştir.

Yürürlük tarihiyle ilgili 41 nci maddede C. Senatosu metni benimsenmiştir.

Tasarının 1, 3, 4, 7, 8, 12, 16, 19, 22, 23, 28, 31, 32, 33, 34, 35, 36 ve 42 nci maddeleriyle geçici 1 nci ve 3 ncü maddeleri ve başlığı kesinleşmiş bulunduğundan üzerlerinde her hangi bir işlem yapılmamıştır.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına arz edilmek üzere saygıyla sunulur.

Adalet Komisyonu Başkanı ve
Bu Rapor Sözcüsü
Ankara
İsmail Hakkı Köylüoğlu

Kırşehir
Doğan Güneşli

Çorum
Muhalifim. Muhalefet şerhim eklidir.
M. Kemal Biberoğlu

Kahramanmaraş
Hüseyin Doğan

Kastamonu
İ. Hilmi Dura

Nevşehir
İ. Etem Boz

Sıvas
Tevfik Koraltan

Uşak
M. Selâhattin Yüksel

Trabzon
Lütfi Göktaş
(Oylamada bulunmadı.)

Zonguldak
Muhalifim.
Köksal Toptan

Zonguldak
Burhan Karaçelik

MUHALEFET ŞERHİ

C. Senatosunda yapılan en önemli değişiklik, Uyuşmazlık Mahkemesinde ihtisas ayırımı amacına dönük olarak hukuk ve ceza bölümü ihdas olunmasıdır. Bu ilke nazari olarak kalacak ve pratikte bir uygulama değeri kazanamayacaktır. Zira :

a) Askeri hâkimler sadece ceza alanında uzmandırlar.

b) Danıştaydan gelecek üyeler askeri hâkimler kadar, hatta daha çok hukuk alanına yabancı olabilirler. Çünkü hukuk tahsil etmemiş dahi olmaları muhtemeldir.

c) Yargıtaydan gelen üyeler hukuk ve ceza genel kurulu içinden seçilmiş olsalar dahi, bu hâkimlerin Yargıtaya gelmezden önce her hangi bir belli uzmanlık dalında devamlı çalışma yapmamış olabilmeleri, hatta Yargıtayda hukuk ve ceza dairelerinde görev bölümü yapılırken de üyelerin cezadan veya hukuktan geldikleri hususuna her zaman riayet olunamaması mümkün olacaktır.

Buna mukabil hukuk davalarının ceza davalarına nazaran sayıca çok fazla olduğundan Uyuşmazlık Mahkemesinin hukuk bölümüne gelecek iş yoğunluğu ile, ceza mahkemelerinden gelecek iş yoğunluğu arasında denge olmayacağı için hukuk bölümünde iş birikmesi kaçınılmaz olacaktır ve işler sürüncemede kalacaktır.

d) Kaldı ki, bölümler arasındaki içtihat ihtilaflarının Genel Kurula çözme yetkisi verildiğine göre bu kurulda ihtisaslaşmaya uyulamayacak demektir.

e) Ayrıca mesela hukuk bölümünü oluşturan üye sayılarına göre iki asker üye, iki Danıştay üyesi ve iki Yargıtay hukuk üyesi katılacağından, çoğunluk, hukuk uzmanı olmayan üyelerde bulunacaktır.

Çorum Milletvekili
Mustafa Kemal Biberoğlu

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN	CUMHURİYET SENATOSUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun Tasarısı	*Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun Tasarısı*
Mahkemenin Kuruluşu :	*Mahkemenin Kuruluşu :*
MADDE 2. — Uyuşmazlık Mahkemesi, bir başkan ile altı asıl, altı yedek üyeden kuruludur. Başkan, Anayasa Mahkemesince kendi asıl ve yedek üyeleri arasından seçilir. Bir asıl, bir yedek üye hukuk genel kuruluna katılan Yargıtay Başkan ve üyeleri, bir asıl bir yedek üye de ceza genel kuruluna katılan Yargıtay Başkan ve üyeleri arasından, Yargıtay Büyük Genel Kurulunca, iki asıl, iki yedek üye Danıştay dava daireleri başkan ve üyeleri, bir asıl bir yedek üye Askeri Yüksek İdare Mahkemesinin hâkim niteliğine sahip üyeleri, bir asıl bir yedek üye de Askeri Yargıtay Başkan ve Üyeleri arasından, kendi genel kurullarınca seçilir.	MADDE 2. — Uyuşmazlık Mahkemesi bir Başkan ile oniki asıl, oniki yedek üyeden kurulur. Uyuşmazlık Mahkemesi, hukuk ve ceza bölümlerine ayrılır. Hukuk Uyuşmazlıkları Hukuk Bölümünde, Ceza Uyuşmazlıkları Ceza Bölümünde karara bağlanır. Her bölüm, bir Başkan ile altı asıl üyeden kurulur. Birlikte toplanan Hukuk ve Ceza Bölümleri, Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Kurulunu teşkil ederler. Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Kurulu, bu Kanunla belli edilen görevleri yerine getirir ve ayrıca bölümler arasında çıkan olumsuz görev uyuşmazlıklarında görevli bölümü belli eder. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanı, Anayasa Mahkemesince kendi asıl ve yedek üyeleri arasından seçilir. Bölümler ve Genel Kurul, Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanının Başkanlığı altında toplanır. Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümüne, Yargıtay Hukuk Genel Kurulunca kendi başkan ve üyeleri arasından iki asıl, iki yedek üye; Danıştay Genel Kurulunca dava daireleri başkan ve üyeleri arasından iki asıl, iki yedek üye; Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Genel Kurulunca askeri hâkim sınıfından olan daire başkan ve üyeleri arasından iki asıl, iki yedek üye seçilir. Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümüne, Yargıtay Ceza Genel Kurulunca kendi başkan ve üyeleri arasından iki asil, iki yedek üye; Askeri Yargıtay Genel Kurulunca daire başkan ve üyeleri arasından iki asıl, iki yedek üye; Danıştay Genel Kurulunca dava dairelerinde görev alan veya görev alma niteliği olan daire başkan ve üyeleri arasından iki asıl, iki yedek üye seçilir. Bölümlerde ve Genel Kurulda toplantı yetersayısı, asıl üyelerin mazeretleri halinde yedek üyeler alınmak suretiyle sağlanır.
Mahkemenin Toplanma Yeri, Tarihi ve Toplanma Dönemi :	*Mahkemenin Toplanma Yeri, Tarihi ve Toplanma Dönemi :*
MADDE 5. — Mahkeme, en az ayda bir kere Başkentte toplanır. Başkan gerektiğinde mahkemeyi ayda birden fazla toplantıya çağırabilir. Her iki du-	MADDE 5. — Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk ve Ceza Bölümleri ile Genel Kurul, Başkanın çağrısı üzerine, Başkentte, mahkeme için ayrılan yerde

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

rumda da toplantı gündemi, toplantıdan en az üç gün önce raporlarla birlikte üyelere ve uyuşmazlıkla ilgili Başsavcı veya Başkanunsözcülerine ulaştırır.

Başkan, mahkemeye gelen işlerden tutuklu, tedbirli olanlarla yürütmenin durdurulması istemli bulunanlar gibi acele nitelikte olanların adli tatilden önce bitirilmesi için gerekli tedbirleri alır.

Toplantı dönemi, her yıl 6 Eylül'de başlar, 19 Temmuz'da biter.

Başsavcıların, Başkanunsözcülerinin Düşüncelerini Bildirmeleri ve Toplantıya Katılmaları :

MADDE 6. — İlgili olan Cumhuriyet Başsavcısı, Başkanunsözcüsü, görüşlerini yazılı olarak bildirirler. Bunlar, gerekli gördükleri veya mahkemece gerekli görülen durumlarda toplantılara gelerek sözlü açıklamada bulunurlar, oya katılamazlar.

Birinci fıkrada anılan görevliler, bu Kanuna göre yapacakları bütün işlemleri, kanunlar gereğince yardımcıları olan kişilere yaptırmaya yetkilidirler.

Bu Kanunda sözü geçen Başsavcılar deyimi, Cumhuriyet Başsavcısı ile Askeri Yargıtay Başsavcısını; Başkanunsözcüleri deyimi de Danıştay Başkanunsözcüsü ile Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Başkanunsözcüsünü; ilgili Başsavcı deyimi konusuna göre, bir uyuşmazlıkla ilgili bulunan Cumhuriyet Başsavcısı veya Askeri Yargıtay Başsavcısını; ilgili Başkanunsözcüsü deyimi ise konusuna göre Uyuşmazlıkla ilgili bulunan Danıştay Başkanunsözcüsünü veya Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Başkanunsözcüsünü anlatır.

Başkan ve Üyelerin Reddi :

MADDE 9. — Uyuşmazlık Mahkemesi Başkan ve üyelerinin reddine dair istemler, reddedilen üye katılmaksızın Uyuşmazlık Mahkemesince incelenir ve bu mahkemece ret konusu hakkında kesin karar verilir.

Uyuşmazlık Mahkemesinin toplanmasına engel olacak sayıda başkan ve üyenin reddolunması halinde, toplanma sayısını koruyacak surette, ret istemleri, reddolunanların en kıdemsiz olanından başlanarak incelenip karara bağlanır.

(Cumhuriyet Senatosunun Kabul Ettiği Metin)

toplanır. Toplantının gündemi toplantıdan en az üç gün önce, raporlarla birlikte üyelere ve uyuşmazlıkla ilgili Başsavcı veya Başkanunsözcülerine dağıtılır.

Başkan, mahkemeye gelen işlerden tutuklu, tedbirli olanlarla yürütmenin durdurulması istemli bulunanlar gibi acele nitelikte olanların adli tatilden önce bitirilmesi için gerekli tedbirleri alır.

Toplantı dönemi, her yıl 6 Eylülde başlar, 19 Temmuzda biter.

Başsavcıların, Başkanunsözcülerinin Düşüncelerini Bildirmeleri ve Toplantıya Katılmaları :

MADDE 6. — Yetkili veya ilgili olan Başsavcılarla, Başkanunsözcüleri görüşlerini yazılı olarak bildirirler. Bunlar gerekli gördüklerinde veya mahkemece gerekli görülen durumlarda toplantılarda sözlü açıklamada bulunurlar, oya katılmazlar.

Yukarıdaki fıkrada gösterilen görevliler, bu kanuna göre yapacakları işlemleri, kanunlar gereğince yardımcıları olan kişilere de yaptırmaya yetkilidirler.

Bu kanunda geçen Başsavcılar deyimi, Cumhuriyet Başsavcısı ile Askeri Yargıtay Başsavcısını; Başkanunsözcüleri deyimi, Danıştay Başkanunsözcüsü ile Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Başkanunsözcüsünü; yetkili Başsavcılar veya Başkanunsözcüleri deyimi, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarmak için yargı merciinin görevine yöneltilen itirazı, hangi yargı yararına ileri sürülmüşse o yargının Başsavcısını veya Başkanunsözcüsünü; ilgili Başsavcılar veya Başkanunsözcüleri deyimi, bir yargı merciinin bağlı olduğu yargı kolunun Başsavcısı veya Başkanunsözcüsünü anlatır.

Başkan ve Üyelerin Reddi :

MADDE 9. — Uyuşmazlık Mahkemesi Başkan ve üyeleri, tarafsız kalamıyacakları kanısını haklı kılan hallerin varlığı iddiasıyla reddolunabilir.

Uyuşmazlık Mahkemesi Başkan ve üyelerinin reddine ilişkin istemler, reddedilen üye katılmaksızın bölümlerce incelenir. Bölümler ret konusunda kesin karar verir.

Ret şahsidir. Bölümlerin toplantılarını engelleyen toplu ret istemleri dinlenmez.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

2. BÖLÜM

Uyuşmazlık Mahkemesine Başvurma Yolları ve İnceleme Kurulları

Uyuşmazlık Çıkarma :

MADDE 10. — Uyuşmazlık çıkarma; adli, idari veya askeri bir yargı merciinde açılmış olan davada ileri sürülen görev itirazının reddi üzerine, ilgili Başsavcı veya Başkanunsözcüsü tarafından görev konusunun incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesinden istenmesidir.

Uyuşmazlık çıkarma isteminde bulunmaya yetkili makam; reddedilen görevsizlik itirazı adli yargı yararına ileri sürülmüş ise Cumhuriyet Başsavcısı, idari yargı yararına ileri sürülmüş ise Danıştay Başkanunsözcüsü, Askeri Adli Yargı yararına ileri sürülmüş ise Askeri Yargıtay Başsavcısı ve Askeri İdari Yargı yararına ileri sürülmüş ise Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Başkanunsözcüsüdür.

Görev itirazının reddine ilişkin karara karşı itiraz yolunun açık bulunduğu ceza davalarında ret kararı kesinleşmeden uyuşmazlık çıkarma istenilemez.

Uyuşmazlık Çıkarılmayan Haller :

MADDE 11. — Aşağıdaki durumlarda uyuşmazlık çıkarılmaz.

a) Dava karara bağlanmış ve bu karar kesinleşmiş ise veya görevsizlik itirazını reddeden yargı yeri bu kararından dönerek görevsizlik kararı vermiş ve bu karar kesinleşmiş ise;

b) Sulh, vazgeçme veya kabul ile dava sona ermiş ise.

(Cumhuriyet Senatosunun Kabul Ettiği Metin)

2. BÖLÜM

Uyuşmazlık Mahkemesine Başvurma Yolları ve İnceleme Kuralları

Olumlu Görev Uyuşmazlığı Çıkarma :

MADDE 10. — Görev uyuşmazlığı çıkarma; adli, idari ve askeri bir yargı merciinde açılmış olan davada ileri sürülen görev itirazının reddi üzerine ilgili Başsavcı veya Başkanunsözcüsü tarafından görev konusunun incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesinden istenmesidir.

Yetkili Başsavcı veya Başkanunsözcüsünün Uyuşmazlık Mahkemesinden istekte bulunabilmesi için, görev itirazının, hukuk mahkemelerinde en geç birinci oturumda, ceza mahkemelerinde delillerin ikamesine başlanmadan önce, idari yargı yerlerinde de dilekçe ve savunma evresi tamamlanmadan yapılmış olması ve yargı yerlerinin de kendilerinin görevli olduklarına karar vermiş bulunmaları şarttır.

Görev itirazının yargı merciince yerinde görülerek görevsizlik kararı verilmesi halinde, görev konusunun Uyuşmazlık Mahkemesince incelenebilmesi, temyizen bu kararın bozulmuş ve yargı merciince de bozmaya uyularak görevli olduğuna karar verilmiş bulunmamasına bağlıdır.

Uyuşmazlık çıkarma isteminde bulunmaya yetkili makam; reddedilen görevsizlik itirazı adli yargı yararına ileri sürülmüş ise Cumhuriyet Başsavcısı, idari yargı yararına ileri sürülmüş ise Danıştay Başkanunsözcüsü, Askeri ceza yargısı yararına ileri sürülmüş ise Askeri Yargıtay Başsavcısı, Askeri İdari Yargı yararına ileri sürülmüş ise bu mahkemenin Başkanunsözcüsüdür.

Görev itirazının reddine ilişkin karara karşı itiraz yolunun açık bulunduğu ceza davalarında ret kararı kesinleşmeden uyuşmazlık çıkarma istenemez.

Uyuşmazlık Çıkarılamayacak Haller :

MADDE 11. — Aşağıdaki hallerde uyuşmazlık çıkarılamaz.

a) Anayasa Mahkemesinin Yüce Divan sıfatıyla baktığı davalarda.

b) Anayasa Mahkemesine açılan siyasi partilerin kapatılması davalarında.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

Uyuşmazlık Çıkarma İsteminde Bulunmaya Yetkili Makamca Yapılacak İşlemler :

MADDE 13. — Uyuşmazlık çıkarma konusunda ki dilekçe ile ekleri kendisine ulaşan yetkili makam, gerekirse gelen dilekçedeki veya eklerindeki eksiklikleri tamamlattıktan sonra, uyuşmazlık çıkarmaya yer olmadığı sonucuna varırsa, dileğin reddine karar verir. Bu karar, ilgili kişilere veya makama ve ilgili yargı merciine, hemen tebliğ olunur. Bu karara karşı hiç bir yargı merciine başvurulamaz.

Uyuşmazlık çıkarılmasını gerekli gördüğü durumlarda yetkili makam, dilekçe ve eklerinin kendisine ulaştığı tarihten, şayet eksikleri tamamlatmak yoluna gitmiş ve bu erekle gönderdiği yazıları on gün geçmeden postaya vermiş ise eksikliklerin tamamlandığı tarihten başlayarak en geç on gün içinde düzenleyeceği gerekçeli düşünce yazısını, kendisine gönderilen dilekçe ve ekleri ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine yollar ve ayrıca Uyuşmazlık Mahkemesine başvurduğunu ilgili yargı merciine hemen bildirir.

Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanı, düşünce yazısıyla eklerini, görevsizlik itirazını reddeden yargı merciine göre ilgili bulunan Başsavcı veya Başkanunsözcüsüne tebliğ eder. Tebliği alan makam karşılık vermek isterse, yedi gün içinde yazılı karşılığını vermekle görevlidir.

Olumsuz Görev Uyuşmazlığı :

MADDE 14. — Olumsuz görev uyuşmazlığı bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli, idari veya askeri yargı mercilerinden ikisinin tarafları, konusu, maddi ve hukuki sebepleri aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerektir.

Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca ve ceza davalarında ise ayrıca ilgili makamlarca ileri sürülebilir.

Yargı Merciince Yapılacak İşlemler :

MADDE 15. — Olumsuz görev uyuşmazlıklarında ilgili kişi veya makam, son kararı vermiş bulunan yargı merciine bu kararın kesinleştiği tarihten başlayarak bir ay içinde iki nüsha dilekçe ile başvurabilir.

Yargı mercii, dilekçenin bir nüshasını hukuk davalarında diğer tarafa, ceza davalarında ise sanığa, şayet başvuran sanık ise ilgili makama yedi gün içinde

(Cumhuriyet Senatosunun Kabul Ettiği Metin)

Uyuşmazlık Çıkarma İsteminde Bulunmaya Yetkili Makamca Yapılacak İşlemler :

MADDE 13. — Uyuşmazlık çıkarma konusundaki dilekçe ile ekleri kendisine ulaşan yetkili makam, gerekirse gelen dilekçedeki veya eklerindeki eksiklikleri tamamlattıktan sonra, uyuşmazlık çıkarmaya yer olmadığı sonucuna varırsa, istemin reddine karar verir. Bu karar, ilgili kişilere veya makama ve ilgili yargı merciine, hemen tebliğ olunur. Bu karara karşı hiç bir yargı merciine başvurulamaz

Uyuşmazlık çıkarılmasını gerekli gördüğü durumlarda yetkili makam, dilekçe ve eklerinin kendisine ulaştığı tarihten, şayet eksiklikleri tamamlatmak yoluna gitmiş ve bu erekle gönderdiği yazıları on gün geçmeden postaya vermiş ise eksikliklerin tamamlandığı tarihten başlayarak en geç on gün içinde düzenleyeceği gerekçeli düşünce yazısını, kendisine gönderilen dilekçe ve ekleri ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine yollar ve ayrıca Uyuşmazlık Mahkemesine başvurduğunu ilgili yargı merciine hemen bildirir.

Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanı, düşünce yazısıyla eklerini, görevsizlik itirazını reddeden yargı merciine göre ilgili bulunan Başsavcı veya Başkanunsözcüsüne tebliğ edebilir. Tebliği alan makam karşılık vermek isterse, yedi gün içinde yazılı karşılığını vermekle görevlidir.

Olumsuz Görev Uyuşmazlığı :

MADDE 14. — Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir.

Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca ve ceza davalarında ise ayrıca ilgili makamlarca ileri sürülebilir.

Yargı Merciince Yapılacak İşlemler :

MADDE 15. — Olumsuz görev uyuşmazlıklarında ilgili kişi veya makam, son kararı vermiş bulunan yargı merciine bu kararın kesinleşmesinden sonra iki nüsha dilekçe ile başvurabilir.

Yargı mercii, dilekçenin bir nüshasını hukuk davalarında diğer tarafa, ceza davalarında ise sanığa, şayet başvuran sanık ise ilgili makama yedi gün için-

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

cevaplarını, varsa belgelerini de ekleyerek, vermek üzere tebliğ eder.

Yargı mercii, cevapları aldıktan veya cevap süresi geçtikten sonra, evrakı, eğer süresinde cevap verilmemiş ise bunu da belirterek kendisi adli veya askeri adli yargı mercii olduğuna göre ilgili başsavcıya, idari yargı veya askeri idari yargı mercii olduğuna göre ilgili başkanunsözcüsüne yollar.

Olumlu Görev Uyuşmazlığı ve Uygulanacak Usul :

MADDE 17. — Olumlu görev uyuşmazlığı; adli, idari veya askeri yargıya bağlı ayrı iki yargı merciine açılan ve tarafları, konusu, maddi ve hukuki sebepleri aynı olan davalarda bu yargı merciilerinin her ikisinin kendilerini görevli sayan kararlar vermiş olmaları, görev kararlarına karşı itiraz yolunun açık olduğu ceza davalarında bu kararların kesinleşmiş bulunması durumunda meydana gelir.

Olumlu görev uyuşmazlığının çözülmesinde olumsuz görev uyuşmazlıklarına ilişkin usul kuralları uygulanır.

Uyuşmazlık mahkemesine başvurma istemini kapsayan dilekçe veya yazı ile eklerini alan ilgili başsavcı veya başkanunsözcüsü Uyuşmazlık Mahkemesine başvurunca, durumu her iki yargı merciine hemen bildirir.

Uyuşmazlık Mahkemesi Kararlarını Bekleme ve Sürelerin Durması :

MADDE 18. — Uyuşmazlık çıkarıldığı veya Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulduğu resmi yazı ile kendilerine bildirilen yargı mercii, Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar davanın görülmesini geri bırakır ve zamanaşımı süreleri ile öbür kanuni süreler veya hâkimin verdiği süreler, işin yeniden incelenmesine başlanacağı güne kadar durur. Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulduğunu bildiren yazının alındığı tarihten başlamak üzere üç ay içinde bu mahkemenin kararı gelmezse yargı mercii olumlu uyuşmazlıklar dışındaki durumlarda, davayı görmeye devam eder.

Uyuşmazlık çıkarılması için başvurulacağı bildirilerek yargı merciinden davaya bakmasının ertelenmesi istenemez.

(Cumhuriyet Senatosunun Kabul Ettiği Metin)

de cevaplarını, varsa belgelerini de ekleyerek, vermek üzere tebliğ eder.

Yargı mercii, cevapları aldıktan veya cevap süresi geçtikten sonra, evrakı, eğer süresinde cevap verilmemiş ise bunu da belirterek kendisi adli veya askeri ceza yargı mercii olduğuna göre ilgili Başsavcıya, idari yargı veya askeri idari yargı mercii olduğuna göre ilgili Başkanunsözcüsüne yollar.

Olumlu Görev Uyuşmazlığı ve Uygulanacak Usul:

MADDE 17. — Olumlu görev uyuşmazlığı; adli, idari ve askeri yargıya bağlı ayrı iki yargı merciine açılan ve tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davalarda bu yargı mercilerinin her ikisinin kendilerini görevli sayan kararlar vermiş olmaları, görev kararlarına karşı itiraz yolunun açık olduğu ceza davalarında bu kararların kesinleşmiş bulunması durumunda meydana gelir.

Olumlu görev uyuşmazlığının çözümlenmesinde olumsuz görev uyuşmazlıklarına ilişkin usul kuralları uygulanır.

Uyuşmazlık Mahkemesine başvurma istemini kapsayan dilekçe veya yazı ile eklerini alan ilgili başsavcı veya başkanunsözcüsü Uyuşmazlık Mahkemesine başvurunca, durumu her iki yargı merciine hemen bildirir.

Uyuşmazlık Mahkemesi Kararlarını Bekleme ve Sürelerin Durması :

MADDE 18. — Uyuşmazlık Mahkemesine başvurduğu resmi yazı ile kendisine bildirilen yargı mercii, görev konusunda Uyuşmazlık Mahkemesince bir karar verilinceye kadar davanın görülmesini geri bırakır. Bu takdirde zamanaşımı süreleriyle öbür kanuni veya hâkim tarafından verilen süreler, işin yeniden incelenmesine başlanacağı güne kadar durur.

Şu kadar ki, Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulduğunu bildiren yazının alındığı günden başlamak üzere altı ay içinde bu Mahkemenin kararı gelmezse yargı mercii davayı görmeye devam eder. Ancak, esas hakkında son kararı vermeden Uyuşmazlık Mahkemesinin kararı gelirse yargı mercii bu karara uymak zorundadır.

Uyuşmazlık çıkarılacağı bildirilerek yargı merciinden davaya bakmanın ertelenmesi istenemez.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

Temyiz İncelemesi Yapan Yargı Mercilerinin Uyuşmazlık Mahkemesine Başvurmaları :

MADDE 20. — Daha önce Uyuşmazlık Mahkemesince yargı mercii belirtilmemiş olan bir davada temyiz incelemesi yapan Yargıtay, Danıştay, Askeri Yargıtay veya Askeri Yüksek İdare Mahkemesi, davanın adli, idari veya askeri adli yargının görevi dışında olduğu kanısına varırsa, incelediği kararı bozacak yerde, incelemeyi erteleyerek yargı merciinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurmaya karar verebilir.

Bu karar üzerinde yukarıki maddenin ikinci fıkrasında gösterilen işlemler yapılır.

Mahkemelerin Başvurmalarının İncelenmesinde Uygulanacak Usul :

MADDE 21. — Yukarıki maddeler uyarınca mahkemelerin gönderdikleri işlerin incelenmesinde Uyuşmazlık Mahkemesince, başvurma süresine ilişkin hüküm ayrık olmak üzere, olumsuz görev uyuşmazlıkları ile ilgili usul kuralları uygulanır.

3. BÖLÜM

Hüküm Uyuşmazlığı

MADDE 24. — 1 nci maddede gösterilen yargı mercilerinden en az ikisi tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş, birbirine uymayan kararlar arasında hüküm uyuşmazlığının varlığının kabul edilebilmesi için; bu kararların aynı konuya ilişkin ve en az davacılarının aynı olması ve kararlar arasındaki uyuşmama yüzünden hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması gerekir.

Ceza kararlarında; sanığın, fiilin ve maddi olayların aynı olması halinde hüküm uyuşmazlığı var sayılır.

İlgili kişi veya makam Uyuşmazlık Mahkemesine başvurarak hüküm uyuşmazlığının giderilmesini isteyebilir. Bu halde, başvurma süresine ilişkin hüküm ayrık olmak üzere, olumsuz görev uyuşmazlığının çıkarılması ile ilgili 15 ve 16 ncı maddelerdeki usul kuralları uygulanır.

(Cumhuriyet Senatosunun Kabul Ettiği Metin)

Temyiz İncelemesi Yapan Yargı Mercilerinin Uyuşmazlık Mahkemesine Başvurmaları :

MADDE 20. — Daha önce Uyuşmazlık Mahkemesince yargı mercii belirtilmemiş olan bir davada temyiz incelemesi yapan yüksek mahkeme, davanın, davaya bakan mahkemenin görevi dışında olduğu kanısına varırsa, incelediği kararı bozacak yerde, incelemeyi erteleyerek yargı merciinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurmaya karar verebilir.

Bu karar üzerine yukarıdaki maddenin ikinci fıkrasında gösterilen işlemler yapılır.

Mahkemelerin Başvurmalarının İncelenmesinde Uygulanacak Usul :

MADDE 21. — Yukarıdaki maddeler uyarınca mahkemelerin gönderdikleri işlerin incelenmesinde Uyuşmazlık Mahkemesince, olumsuz görev uyuşmazlıkları ile ilgili usul kuralları uygulanır.

3. BÖLÜM

Hüküm Uyuşmazlığı

MADDE 24. — 1 nci maddede gösterilen yargı mercilerinden en az ikisi tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş, birbirine uymayan kararlar arasında hüküm uyuşmazlığının varlığının kabul edilebilmesi için; bu kararların aynı konuya ve sebebe ilişkin ve en az davacılarının aynı olması ve kararlar arasındaki uyuşmama yüzünden hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması gerekir.

Ceza kararlarında; sanığın, fiilin ve maddi olayların aynı olması halinde hüküm uyuşmazlığı var sayılır.

İlgili kişi veya makam Uyuşmazlık Mahkemesine başvurarak hüküm uyuşmazlığının giderilmesini isteyebilir. Bu halde olumsuz görev uyuşmazlığının çıkarılması ile ilgili 15 ve 16 ncı maddelerdeki usul kuralları uygulanır.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

Hüküm Uyuşmazlıklarında Uygulanacak İnceleme Kuralları :

MADDE 25. — Hukuk davalarında ve idari davalarda, işin özelliğine ve ilgi derecesine göre Hukuk Usulü Muhakemeleri ve Danıştay Yargılama Usulü Kanunlarının ve Ceza davalarında Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun, bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri uygulanır. Ancak Uyuşmazlık Mahkemesi gerekli gördüğü hallerde veya istek üzerine tarafları dinleyebilir.

Cezaya ilişkin olmayan hüküm uyuşmazlıklarında Uyuşmazlık Mahkemesi anlaşmanın esasını da karara bağlar.

Ceza hukuku alanındaki hüküm uyuşmazlıklarında esasa ilişkin karar verilmeyerek sadece o davayı hangi mahkemenin görüşüp karara bağlayacağını belirlemek üzere görev uyuşmazlığı çözümlenir. Kazanılmış haklar saklı tutulur.

4. BÖLÜM

Uyuşmazlık Mahkemesi Görüşmeleri ve Kararları

Kurulun Toplanma ve Karar Verme Şartları ve İncelemelerin Kâğıtlar Üzerinde Yapılması :

MADDE 26. — Uyuşmazlık Mahkemesi, üye tam sayısı toplantıda bulunmadıkça görüşmelere başlayıp karar veremez, ancak kuruldaki eksik üyenin yeri o üyenin geldiği yargı merciinin yedek üyesi ile, bu olmazsa başka bir yedek ile doldurulur. Mahkeme, her toplantı dönemi başında, yıllık çalışma planını saptar.

Kurul incelemelerini dosya üzerinde yapar ve kararı çoğunlukla verir.

İncelemede İzlenecek Sıra :

MADDE 27. — Uyuşmazlık Mahkemesi, uyuşmazlık çıkarsa ve görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce süre bakımından inceler ve süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddeder.

(Cumhuriyet Senatosunun Kabul Ettiği Metin)

Hüküm Uyuşmazlıklarında Uygulanacak İnceleme Kuralları :

MADDE 25. — Hukuk alanındaki hüküm uyuşmazlıklarında Uyuşmazlık Mahkemesi, Danıştay Yargılama usulünün bu kanuna aykırı olmayan hükümlerini uygulamak suretiyle anlaşmazlığın esasını da karara bağlar.

Ceza alanındaki hüküm uyuşmazlıklarında Uyuşmazlık Mahkemesi, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun bu kanuna aykırı olmayan hükümlerini uygular ve esasa ilişkin bir karar vermeksizin sadece o davayı hangi ceza mahkemesinin görüp karara bağlaması gerektiğini belirtemek suretiyle anlaşmazlığı çözer. Kazanılmış haklar saklı tutulur.

Uyuşmazlık Mahkemesi hüküm uyuşmazlıklarını dosya üzerinde inceleyerek karara bağlar. Gerekli gördüğü hallerde veya istek üzerine tarafları dinleyebilir.

4. BÖLÜM

Uyuşmazlık Mahkemesi Görüşmeleri ve Kararları

Bölümlerin ve Genel Kurulun Toplanma ve Karar Verme Koşulları ve İncelemelerin Kâğıtlar Üzerinde Yapılması :

MADDE 26. — Hukuk ve Ceza Bölümlerinde ve Genel Kurulda, üye tam sayısı hazır bulunmadıkca görüşmelere başlanamaz ve karar verilemez. Eksik üyenin yeri o üyenin geldiği yargı merciinin yedek üyesi ile, bu olmadığı takdirde başka bir yedek üye ile doldurulur. Mahkeme, her toplantı dönemi başında, yıllık çalışma planını yapar.

Bölümlerde ve Genel Kurulda incelemeler dosya üzerinde yapılır ve bu kanunda belli edilenler dışında çoğunlukla karar verilir.

İncelemede İzlenecek Sıra :

MADDE 27. — Uyuşmazlık Mahkemesi, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceler; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddeder.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

Kararların Kesinliği ve Yayınlanması :

MADDE 29 . — Uyuşmazlık Mahkemesi kararları kesindir. Mahkemenin ilke kararları ile Mahkeme Başkanının uygun göreceği önemli kararlar, Resmi Gazete ile yayımlanır.

Kararlar Arasındaki Çelişmelerin Giderilmesi :

MADDE 30. — Uyuşmazlık Mahkemesinin kararları arasındaki çelişmeler, mahkeme tarafından verilecek bir ilke kararı ile giderilir.

İlke kararları gerekçesiyle açıklanır.

İlke kararına konu olan durumlarda Uyuşmazlık Mahkemesinin toplantı yeter sayısı onbirdir. Asıl üyelerin mazereti halinde yedek üyeler katılarak toplantı yeter sayısı sağlanır. İlk toplantıda ilkeye ilişkin kararlar üçte iki çoğunlukla verilir. Bu çoğunluk sağlanamazsa ikinci toplantıda salt çoğunlukla yetinilir. Bir işte mahkemenin yerleşmiş içtihadına aykırı bir çoğunluğun gerçekleşmesi durumunda dahi ilke kararı verilmesi zorunludur.

Bir ilke kararının değiştirilmesi veya kaldırılması yeni bir ilke kararıyla olur.

İlke kararına yer olup olmadığına kendiliğinden veya ilgili Başsavcı veya Başkanunsözcüsünün gerekçeli yazısı üzerine Başkan ve asıl üyelerce yapılacak toplantıda karar verilir. Başkan, konuyu raportörlere veya üyelerden birine de incelettirebilir.

İlke kararını gerekli gören başkan, çelişme doğuran kararları veya kökleşmiş içtihadı gösteren kararlardan biriyle yeni çoğunluğun görüşünü ve çelişme gerekçesini kapsayan bir yazıyı, istemde bulunandan başka Başsavcı ve Başkanunsözcülerine, belirteceği bir sürede görüşlerini bildirmek üzere yollar. İlke kararının görüşülmesi için üyelere dağıtılan gündeme Başsavcı ve Başkanunsözcülerinin süresi içinde verdikleri karşılıklarla onlara gönderilen yazı ve kararların örnekleri de eklenir. Gündemin dağıtıldığı gün ile görüşme günü arasında geçecek sürenin acele işler dışında 15 günden az olmaması gerekir.

Görev konusundaki ilke kararları; Uyuşmazlık Mahkemesini ve bütün yargı mercilerini, hüküm uyuşmazlıkları dolayısıyla verilecek esasa ilişkin ilke kararları ise yalnız Uyuşmazlık Mahkemesini bağlar.

(Cumhuriyet Senatosunun Kabul Ettiği Metin)

Kararların Kesinliği ve Yayımlanması :

MADDE 29. — Bölümlerin ve Genel Kurulun kararları kesindir. İlke kararları ile Başkanın uygun göreceği Bölümlerin kararları Resmi Gazetede yayımlanır.

Kararlar Arasındaki Çelişmelerin Giderilmesi :

MADDE 30. — Uyuşmazlık Mahkemesi Bölümlerinin kararları arasındaki çelişmeler, Genel Kurulca verilecek ilke kararları ile giderilir.

İlke kararları gerekçesiyle açıklanır.

İlk toplantıda ilkeye ilişkin kararlar üçte iki çoğunlukla verilir. Bu çoğunluk sağlanmazsa ikinci toplantıda salt çoğunlukla yetinilir. Bir işte, bölümlerin yerleşmiş içtihadına aykırı bir çoğunluğun gerçekleşmesi durumunda dahi ilke kararı verilmesi zorunludur.

Bir ilke kararının değişmesi veya kaldırılması yeni bir ilke kararıyla olur.

İlke kararına yer olup olmadığına bölümler karar verir. Başkan, konuyu raportörlere veya üyelerden birine incelettirebilir.

Bölümlerin ilke kararını gerekli görmesi halinde, Başkan çelişme doğuran kararları veya kökleşmiş içtihadı gösteren kararlardan biriyle yeni çoğunluğun görüşünü ve çelişme gerekçesini kapsayan bir yazıyı, istemde bulunandan başka başsavcı ve Başkanunsözcülerine, belirteceği bir sürede görüşlerini bildirmek üzere yollar. İlke kararının görüşülmesi için üyelere dağıtılan Gündeme Başsavcı ve Başkanunsözcülerinin süresi içinde verdikleri karşılıklarla onlara gönderilen yazı ve kararların örnekleri de eklenir. Gündemin dağıtıldığı gün ile görüşme günü arasında geçecek sürenin acele işler dışında 15 günden az olmaması gerekir.

Görev konusundaki ilke kararları; Uyuşmazlık Mahkemesini ve bütün yargı mercilerini, hüküm uyuşmazlıkları dolayısıyla verilecek esasa ilişkin ilke kararları ise yalnız Uyuşmazlık Mahkemesini bağlar.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

Davaya Katılanların Taraf Sayılması :

MADDE 37. — Bir hukuk davasına taraflardan birisiyle birlikte işlem yapmak üzere katılanlarla bir ceza davasına usulünce katılanlar dahi bu Kanuna göre taraflara tanınan yetkileri kendisiyle birlikte işlem yapacakları tarafa veya savcıya bağlı olmaksızın kullanabilirler.

Ödenecek Ücretler :

MADDE 38. — Uyuşmazlık Mahkemesi Başkan ve üyeleriyle yedek üyelerine, katılacakları her toplantı günü için aylık ve ödeneklerinden başka, her yıl Bütçe Kanunu ile takdir edilecek miktarda ücret ödenir.

Araç, Gereç ve Sair İhtiyaçlar :

MADDE 39. — Uyuşmazlık Mahkemesinin araç, gereç ve sair ihtiyaçları ile Başkan, üye ve yedek üyelerine verilen ücret Adalet Bakanlığı Bütçesine eklenecek ödeneklerden karşılanır.

Kaldırılan Hükümler :

MADDE 40. — 9 Temmuz 1945 gün ve 4788 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesi Kurulması Hakkındaki Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce 4788 sayılı Kanun hükümlerine uyularak Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulan işlerde 4788 sayılı Kanun uyarınca yapılmış işlemler

(Cumhuriyet Senatosunun Kabul Ettiği Metin)

Davaya Katılanların Taraf Sayılması :

MADDE 37. — Bir ceza davasına usulünce katılanlar dahi bu kanuna göre taraflara tanınan yetkileri kendisiyle birlikte işlem yapacakları tarafa veya savcıya bağlı olmaksızın kullanabilirler.

Ödenecek Ücretler :

MADDE 38. — Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanına aylık ve ödeneklerinden ayrı olarak her ay 400 gösterge rakamının Bütçe yasası ile saptanan katsayının çarpımı ile bulunacak miktarda ödenek verilir.

Başkanın mazereti halinde Uyuşmazlık Mahkemesine Başkanlık edene, toplantıya katılan Başsavcıya, Başkanunsözcüsüne veya görevlendirecekleri savcı ve kanunsözcülerine, Uyuşmazlık Mahkemesinin asıl ve yedek üyelerine katılacakları her toplantı günü için aylık ve ödeneklerinden ayrı olarak 25 gösterge rakamının her yıl bütçe yasası ile saptanan katsayının çarpımı ile bulunacak miktarda ödenek verilir.

Uyuşmazlık Mahkemesinin raportörlerine aylık ve ödeneklerinden ayrı olarak her ay 100 gösterge rakamının Bütçe yasası ile saptanan katsayının çarpımı ile bulunacak miktarda ödenek verilir.

Araç, Gereç ve Sair İhtiyaçlar :

MADDE 39. — Uyuşmazlık Mahkemesinin araç, gereç ve sair ihtiyaçları ile Başkan, Başkanın mazereti halinde Uyuşmazlık Mahkemesine Başkanlık eden üyeye, Başsavcı, Başkanunsözcüsü ile yardımcılarına, Uyuşmazlık Mahkemesinin asıl ve yedek üyelerine ve raportörlerine verilen ücret Adalet Bakanlığı Bütçesine eklenecek ödeneklerden karşılanır.

Kaldırılan Hükümler :

MADDE 40. — 1602 sayılı Askeri Yüksek İdare Mahkemesinin Uyuşmazlık Mahkemesiyle ilgili hükümleri ve 9 Temmuz 1945 günlü 4788 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesi Kurulması hakkındaki Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 2. — A) Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce, 4788 sayılı Kanun uyarınca Danıştay Başkanunsözcülüğüne veya Uyuşmazlık Mahkemesine intikal etmiş veya bakan veya valiler-

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)	(Cumhuriyet Senatosunun Kabul Ettiği Metin)
geçerli olup geri kalan işlemler bu Kanuna göre yürütülür.	ce Danıştay Başkanunsözcülüğüne yollanmış olumlu görev uyuşmazlıklarına ilişkin işlerle, aynı yasanın 9 ncu maddesinde belirtilen onbeş günlük süre geçmemiş veya bu süre içinde Danıştay Başkanunsözcülüğüne gönderilmiş istemler eski kanun hükümlerine tabi kalırlar ve o kanun dairesinde işlem görürler. Şu kadar ki, bu işler Hukuk Bölümünde karara bağlanır. B) 4788 sayılı Kanun uyarınca olumlu görev uyuşmazlığı çıkarma yetkisi tanınmayanlara karşı hukuk mahkemelerinde açılan davalarda, daha önce görev itirazında bulunulmuş olsun veya olmasın, işin karara bağlandığı güne kadar olumlu görev uyuşbazlığı çıkarılabilir. C) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, görülmekte olan ceza davalarında veya idari yargı yerlerindeki davalarda 10 ncu maddenin 2 nci fıkrasında öngörülen evreler geçmişse, işin karara bağlandığı güne kadar olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılabilir.
GEÇİCİ MADDE 4. — Bu Kanunun yürürlüğe girme tarihinden başlayarak en geç bir ay içinde Uyuşmazlık Mahkemesinin eski defter ve dosyaları Anayasa Mahkemesine verilir.	GEÇİCİ MADDE 4. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Uyuşmazlık Mahkemesinde bulunan eski defter ve dosyalar Mahkemenin arşivinde saklanır.
GEÇİCİ MADDE 5. — 2 ve 3 ncü maddelere göre Uyuşmazlık Mahkemesi Başkan ve üyelerinin seçimi işlemine hemen başlanır. Şu kadar ki, eski Başkan ve üyelerin görevleri Kanunun tümünün yürürlüğe girdiği tarihe kadar devam eder.	GEÇİCİ MADDE 5. — 2 ve 3 ncü maddelere göre Uyuşmazlık Mahkemesi Başkan ve üyelerinin seçimi 31 ve 32 nci maddelere göre raportörlerin ve kalem örgütünün oluşturulması işlemlerine hemen başlanır. Şu kadar ki eski Başkan ve üyelerin ve raportörlerle memurların görevleri kanunun tümü yürürlüğe girdiği güne kadar devam eder.
Yürürlük : MADDE 41. — Bu Kanunun geçici 5 nci maddesi yayımı diğer maddeleri yayımını izleyen ikinci ayın ilk günü yürürlüğe girer.	*Yürürlük :* MADDE 41. — Bu Kanunun geçici 5 nci maddesi yayımı, diğer maddeleri yayımı tarihinden 2 ay sonra yürürlüğe girer.

ADALET KOMİSYONUNUN GENEL KURULA TAVSİYELERİ

Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun Tasarısı

(Başlık kesinleşmiştir.)

MADDE 1. — Kesinleşmiştir.

MADDE 2. — Cumhuriyet Senatosu metninin 2 nci maddesi benimsenmiştir.

MADDE 3. — Kesinleşmiştir.

MADDE 4. — Kesinleşmiştir.

MADDE 5. — Cumhuriyet Senatosu metninin 5 nci maddesi benimsenmiştir.

MADDE 6. — Cumhuriyet Senatosu metninin 6 ncı maddesi benimsenmiştir.

MADDE 7. — Kesinleşmiştir.

MADDE 8. — Kesinleşmiştir.

MADDE 9. — Cumhuriyet Senatosu metninin 9 ncu maddesi benimsenmiştir.

MADDE 10. — Cumhuriyet Senatosu metninin 2 nci bölüm başlığı ve 10 ncu maddesi benimsenmiştir.

MADDE 11. — Cumhuriyet Senatosu metninin 11 nci maddesi benimsenmiştir.

MADDE 12. — Kesinleşmiştir.

MADDE 13. — Cumhuriyet Senatosu metninin 13 ncü maddesi benimsenmiştir.

MADDE 14. — Cumhuriyet Senatosu metninin 14 ncü maddesi benimsenmiştir.

MADDE 15. — Cumhuriyet Senatosu metninin 15 nci maddesi benimsenmiştir.

MADDE 16. — Kesinleşmiştir.

MADDE 17. — Cumhuriyet Senatosu metninin 17 nci maddesi benimsenmiştir.

MADDE 18. — Cumhuriyet Senatosu metninin 18 nci maddesi benimsenmiştir.

MADDE 19. — Kesinleşmiştir.

MADDE 20. — Cumhuriyet Senatosu metninin 20 nci maddesi benimsenmiştir.

MADDE 21. — Cumhuriyet Senatosu metninin 21 nci maddesi benimsenmiştir.

MADDE 22. — Kesinleşmiştir.

MADDE 23. — Kesinleşmiştir.

MADDE 24. — Cumhuriyet Senatosu metninin 24 ncü maddesi benimsenmiştir.

MADDE 25. — Cumhuriyet Senatosu metninin 25 nci maddesi benimsenmiştir.

MADDE 26. — Cumhuriyet Senatosu metninin 26 ncı madesi benimsenmiştir.

MADDE 27. — Cumhuriyet Senatosu metninin 27 nci maddesi benimsenmiştir.

MADDE 28. — Kesinleşmiştir.

MADDE 29. — Cumhuriyet Senatosu metninin 29 ncu maddesi benimsenmiştir.

MADDE 30. — Cumhuriyet Senatosu metninin 30 ncu maddesi benimsenmiştir.

MADDE 31. — Kesinleşmiştir.

MADDE 32. — Kesinleşmiştir.

MADDE 33. — Kesinleşmiştir.

MADDE 34. — Kesinleşmiştir.

MADDE 35. — Kesinleşmiştir.

MADDE 36. — Kesinleşmiştir.

MADDE 37. — Cumhuriyet Senatosu metninin 37 nci maddesi benimsenmiştir.

MADDE 38. — Cumhuriyet Senatosu metninin 38 nci maddesi benimsenmiştir.

MADDE 39. — Cumhuriyet Senatosu metninin 39 ncu maddesi benimsenmiştir.

MADDE 40. — Cumhuriyet Senatosu metninin 40 ncı maddesi benimsenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Kesinleşmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Cumhuriyet Senatosu metninin geçici 2 nci maddesi benimsenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Kesinleşmiştir.

GEÇİCİ MADDE 4. — Cumhuriyet Senatosu metninin geçici 4 ncü maddesi benimsenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 5. — Cumhuriyet Senatosu metninin geçici 5 nci maddesi benimsenmiştir.

MADDE 41. — Cumhuriyet Senatosu metninin 41 nci maddesi benimsenmiştir.

MADDE 42. — Kesinleşmiştir.

Dönem : 5
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 250'ye 2 nci Ek

6136 Sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar Hakkında Kanunun Başlığı ile 1, 2, 3, 4, 5, 12, 13, 14, 15, 16 ncı Maddelerinin ve Ek Maddesinin Değiştirilmesine ve İki Ek Madde ve Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısının Millet Meclisince Kabul Edilen Metni ile C. Senatosunca Değiştirilen ve Millet Meclisince Benimsenmeyen Metnine İlişkin Karma Komisyon Raporu ve Millet Meclisi, Cumhuriyet Senatosu ve Karma Komisyon Metinleri. (M. Meclisi : 1/160; C. Senatosu : 1/614)

(Not : C. Senatosu S. Sayısı : 875)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Karma Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Karma Komisyonu *11 . 6 . 1979*
Esas No. : 1/160
Karar No. : 2

Millet Meclisi Başkanlığına

6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar Hakkında Kanunun Başlığı ile 1, 2, 3, 4, 5, 12, 13, 14, 15, 16 ncı Maddelerinin ve Ek Maddesinin Değiştirilmesine ve Bu Kanuna İki Ek Madde ve Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısının 13 ncü maddesiyle 6136 sayılı Kanuna eklenen ek 3 ncü madde Cumhuriyet Senatosunca reddedildiğinden ve bu ret kararı da Millet Meclisince kabul edilmediğinden konuyu görüşmek üzere Anayasamızın 92 nci maddesine göre kurulan Komisyonumuz; 7 Haziran 1979 tarihinde başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip seçimini yapmış ve aynı gün Adalet Bakanlığı temsilcisi de hazır olduğu halde maddenin incelenip görüşülmesine başlamış ve sonuçlandırmıştır.

6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar Hakkında Kanunun 7 nci maddesine göre ateşli silahları ancak;

1. Özel kanunlarına göre silah taşıma salahiyetini haiz olanlar,
2. Bakanlar Kurulu kararıyla silah taşıyabileceklerine karar verilenler,
3. İçişleri Bakanlığınca tespit ve tayin edilecek esaslar çerçevesinde vali veya kaymakamlar tarafından verilecek izin belgesine sahip olanlar,

Taşıyabilirler veya bulundurabilirler.

Yürürlükteki mevzuata göre Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ve eski üyeleriyle Bakanlar Kurulu üyeleri ve eski üyeleri 6136 sayılı Yasanın 7 nci maddesinin üçüncü bendi uyarınca çıkarılan yönetmelik gereğince vali ve kaymakamlardan taşıma izin belgesi almak zorundadırlar. Oysa ki, valiler, vali yardımcıları, kaymakamlar, bucak müdürleri, köy muhtarları ve diğer bazı kamu görevlileri izin belgesi almak zorunda kalmadan Bakanlar Kurulu kararıyla silah taşımaya yetkilidirler. Bu durumda köy muhtarları dahi silah taşıma yönünden Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine oranla daha hafif bir statüye sahip bulunmaktadırlar.

Silah taşıma izin belgesini alma külfeti bir yana, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin gördükleri hizmetin gereği ülkenin tüm sorunlarına eğilmeleri, tüm kurum ve kuruluşlarına girmeleri görevlerinin doğal bir sonucudur.

Buna karşın 6136 sayılı Kanunun ek maddesindeki hükme göre taşıma ruhsatına sahip kişilerin üniversite, akademi, yüksekokul ile her türlü eğitim kurumları, dernekler ve spor müsabakalarının yapıldığı yerlere girmeleri bir seneden iki seneye kadar hapis cezasını gerektirmektedir.

Yürürlükteki mevzuatın bu sakıncalı hükümlerini önlemek ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleriyle eski üyelerinin ve Bakanlar Kurulu üyeleriyle eski üyelerinin gördükleri önemli hizmetler gözönünde tutularak ve işlevlerini daha serbestçe yerine getirmelerine olanak sağlamak üzere, Komisyonumuzca ilişikteki metin düzenlenmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına arz edilmek üzere saygıyla sunulur.

Karma Komisyon Başkanı
C. S. Bursa Üyesi
Şeref Kayalar

Başkanvekili
Zonguldak Milletvekili
Burhan Karaçelik

Sözcü
Zonguldak Milletvekili
Köksal Toptan

Kâtip
Kahramanmaraş Milletvekili
Hüseyin Doğan

C. S. Manisa Üyesi
Muhalifim. Senato kararını benimsiyorum.
Mustafa Fahri Dayı

C. S. İzmir Üyesi
Muhalifim. Senato kararını benimsiyorum.
Kâmran Erkmenoğlu

C. S. Çankırı Üyesi
Gürhan Titrek
İmzada bulunamadı.

C. S. Niğde Üyesi
Ergun Özkan
İmzada bulunamadı.

Tabii Üye
Mucip Ataklı
İmzada bulunamadı.

Cumhurbaşkanınca S. Ü. Çekinserim.
Safa Reisoğlu

Afyonkarahisar Milletvekili
Hasan Akkuş

Kırşehir Milletvekili
Doğan Güneşli

Uşak Milletvekili
M. Selahattin Yüksel

Denizli Milletvekili
M. Kemal Aykurt

Kastamonu Milletvekili
İ. Hilmi Dura

Trabzon Milletvekili
Lütfi Göktaş

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN	C. SENATOSUNUN KABUL ETTİĞİ METİN	TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ KARMA KOMİSYONU METNİ
6136 Sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar Hakkında Kanunun Başlığı ile 1, 2, 3, 4, 5, 12, 13, 14, 15, 16 ncı Maddelerinin ve Ek Maddesinin Değiştirilmesine ve İki Ek Madde ve Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı.	*6136 Sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar Hakkında Kanunun Başlığı ile 1, 2, 3, 4, 5, 12, 13, 14, 15, 16 ncı Maddelerinin ve Ek Maddesinin Değiştirilmesine ve Bu Kanuna Bir Ek Madde ve Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı.*	*6136 Sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar Hakkında Kanunun Başlığı ile 1, 2, 3, 4, 5, 12, 13, 14, 15, 16 ncı Maddelerinin ve Ek Maddesinin Değiştirilmesine ve Bu Kanuna İki Ek Madde ve Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı.*
MADDE 13. — 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar hakkında Kanuna aşağıdaki ek 2 ve ek 3 ncü maddeler eklenmiştir.	MADDE 13. — 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar hakkında Kanuna aşağıdaki ek 2 nci madde eklenmiştir.	MADDE 13. — 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar Hakkında Kanuna aşağıdaki ek 2 ve 3 ncü maddeler eklenmiştir.
EK MADDE 3. — Türkiye Büyük Millet Meclisi ile Bakanlar Kurulunun üyeleri ve eski üyeleri beyan edecekleri tabancalardan birini taşımaya yetkilidir.	EK MADDE 3. — Cumhuriyet Senatosunca metinden çıkarılmıştır.	EK MADDE 3. — Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Bakanlar Kurulunun eski üyeleri bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde, üyeleri ise üyelik sıfatlarının devamı süresince beyan edecekleri bir adet tabancayı taşımaya yetkilidirler. Bu şekilde beyan edilen tabancanın her ne surette olursa olsun başkasına devredilmesi, satılması, satın alınması yasaktır.

Dönem : 5
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 271'e 1 nci Ek

İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun 16 . 7 . 1965 Gün ve 671 Sayılı Kanunla Değişik 116 ncı Maddesiyle 140 ncı Maddesinin Birinci Fıkrasının Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi Hakkında Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı Tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosunca Yapılan Değişikliğe Dair Millet Meclisi İçişleri Komisyonu Raporu. (M. Meclisi : 2/112, 2/491, 2/583, 2/665; C. Senatosu : 2/143)

(Not : C. Senatosu S. Sayısı : 909)

Cumhuriyet Senatosu
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 7088-2/143

18 . 4 . 1979

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29 . 1 . 1979 gün ve 834 sayılı yazımız :

İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun 16 . 7 . 1965 Gün ve 671 sayılı Kanunla Değişik 116 ncı Maddesiyle 140 ncı Maddesinin Birinci Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifinin Millet Meclisince Kabul olunan metni, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 17 . 4 . 1979 tarihli 57 nci Birleşiminde değiştirilerek ve işari oyla kabul edilmiş, dosya ilişikte sunulmuştur.

Gereğini rica ederim.

Saygılarımla.

Sırrı Atalay
Cumhuriyet Senatosu Başkanı

Not : Değiştirilen Maddeler :
MADDE 1. — (Made 116)
MADDE 2. — (Madde 140)
MADDE 3. — (EK MADDE)
MADDE 4. — (GEÇİCİ MADDE)
MADDE 5. — (Madde numarası değiştirilmiştir.)
MADDE 6. — (Madde numarası değiştirilmiştir.)

İçişleri Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
İçişleri Komisyonu
Esas No. : 2/112, 2/491, 2/583, 2/665
Karar No. : 40

10 . 5 . 1979

Millet Meclisi Başkanlığına

Millet Meclisinin 25 . 1 . 1979 tarihli 40 ncı Birleşiminde görüşülerek kabul edilen, İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun 16 . 7 . 1965 gün ve 671 sayılı Kanunla Değişik 116 ncı Maddesiyle 140 ncı Maddesinin Birinci Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 17 . 4 . 1979 tarihli 57 nci Birleşiminde değiştirilerek kabul edildiğinden bu konudaki dosya yeniden Komisyonumuza havale edilmiştir.

Komisyonumuz, Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisince değişik biçimde kabul edilen metinleri inceleyip görüşmüştür.

1. 1 nci madde ile İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun 16 . 7 . 1965 gün ve 671 sayılı Kanunla değişik 116 ncı maddesi değiştirilmektedir.

Millet Meclisince kabul edilen metinde il genel meclisi üyelerine, Meclis toplantılarına katıldıkları her bir gün için, 657 sayılı Kanunun Devlet memurları için öngördüğü aylığa esas, gösterge tablosunun 1 nci derece birinci kademesinin her yıl Bütçe Kanununda saptanan katsayı ile çarpımı suretiyle elde edilen rakamın otuzdabiri nispetinde hakkı huzur ödemesi öngörülmektedir.

Cumhuriyet Senatosu metninde ise bu ödeneğin görüşmelerin devamı süresince ödenmesi kabul edilmiştir.

Komisyonumuz, Cumhuriyet Senatosu metnini, il genel meclisinin çalışma biçimine, adalete ve benzeri uygulamalara daha uygun bularak benimsemiştir.

2. 2 nci madde ile İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun 16 . 7 . 1965 gün ve 671 sayılı Kanunla değişik 140 ncı maddesinin birinci fıkrası değiştirilmektedir.

Bu maddenin Millet Meclisince kabul edilen metninde il daimi encümeni başkan ve üyelerine genel meclis kararıyla 500 göstergenin her yıl bütçe kanunlarıyla belirlenen katsayı ile çarpımı sonucu elde edilecek tutarı kadar aylık ödenek verilmesi uygun görülmektedir.

Cumhuriyet Senatosu metninde ise bu ödeneğin verilmesinde genel meclis kararı şartı aranmamaktadır.

Komisyonumuz, genel meclis kararının bir formaliteden öteye değer taşımayacağı düşüncesiyle bu maddede, Cumhuriyet Senatosu metnini benimsemiştir.

3. 3 ncü madde ile İdarei Umumiyei Vilayat Kanununa bir ek madde eklenerek il genel meclisi üyelerinin sosyal güvenlik olanaklarından yararlandırılmaları sağlanmak istenmektedir.

Komisyonumuz, Cumhuriyet Senatosunca kabul edilen ek madde metnini daha açık ve uygulamada doğacak yanlış anlamları önleyici nitelikte bulduğundan aynen benimsemiştir.

4. Cumhuriyet Senatosunca 4 ncü madde başlığı altında İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununa bir geçici madde eklenerek, il genel meclisi üyeliği devamıncave evvelce il genel meclisi üyeliğinde bulunanların geçmiş hizmetlerinin nasıl borçlanılacağı hükme bağlanmıştır.

Komisyonumuz geçici maddeyi yerinde bularak aynen benimsemiştir.

5. Cumhuriyet Senatosunca 4 ncü madde ile teklife bir geçici madde eklendiğinden, yürürlük ve yürütme maddelerinin numaraları Cumhuriyet Senatosu metninde 5 ve 6 ncı maddeler olarak düzeltilmiştir.

Komisyonumuz, 4 ncü maddede Cumhuriyet Senatosu metnini benimsediğinden, yürürlük ve yürütme maddeleri kesinleşmiştir.

Maddelerin kapsamları ise aynı olduğundan kesinleşmiştir.

6. Teklife, Millet Meclisi Genel Kurulunda ek madde, Cumhuriyet Senatosunda ise geçici madde eklenmesine rağmen, bu değişiklikler gerek Millet Meclisi, gerekse Cumhuriyet Senatosu metinlerinde başlığa yansıtılmadığından, Komisyonumuz teklif başlığının «İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun 16 . 7 . 1965 gün ve 671 sayılı Kanunla Değişik 116 ncı Maddesiyle 140 ncı Maddesinin Birinci Fıkrasının Değiştirilmesine ve Bu Kanuna Bir Ek ve Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi» şeklinde olmasını uygun görmüştür.

Raporumuz Genel Kurulun onayına öncelikle arz edilmek üzere saygıyla sunulur.

İçişleri Komisyonu Başkanı ve Bu Rapor Sözcüsü
Bolu
Bayram Turan Çetin

Adana
Hasan Cerit

Amasya
Etem Naci Altunay

Bursa
Mehmet Emin Dalkıran

İstanbul
M. Kâzım Özeke
İmzada bulunamadı.

İzmir
Aysel Uğural

Kırşehir
Kılıç Sorgucu

Yozgat
Ömer Lütfü Erzurumluoğlu

Millet Meclisi (S. Sayısı : 271'e 1 nci Ek)

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun 16 . 7 . 1965 Gün ve 671 Sayılı Kanunla Değişik 116 ncı Maddesiyle 140 ncı Maddesinin Birinci Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun 16 .7 . 1965 gün ve 671 sayılı Kanunla değişik 116 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 116. — İl genel meclisi üyelerine meclis toplantılarına katıldıkları her bir gün için 657 sayılı Kanunun Devlet memurları için öngördüğü aylığa esas gösterge tablosunun 1 nci derece 1 nci kademesinin her yıl bütçe kanununda saptanan katsayı ile çarpımı suretiyle elde edilen rakamın otuzda biri nispetinde hakkı huzur ödenir.

MADDE 2. — İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun 16 . 7 . 1965 gün ve 671 sayılı Kanunla değişik 140 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 140. — 1) İl daimi encümeni başkan ve üyelerine genel meclis kararıyla 500 göstergenin her yıl bütçe kanunlarıyla belirlenen katsayı ile çarpımı sonucu elde edilecek tutarı kadar aylık ödenek verilir.

MADDE 3. — İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

EK MADDE — İl genel meclisi üyelerinin üyelik sıfatları devam ettiği müddetçe de, bu müddetler emekliliklerine sayılır ve aldıkları son günlük ödenekleri aylık olarak hesap edilerek bu ödenekleri üzerinden borçlandırılır. Emekliliğe veya sigortaya esas sayılan 160 sayılı Kanunun kapsamında geçen hizmet müddetleriyle Bağ - Kur ve askerlikte geçen hizmetleri de eklenerek hizmet süreleri saptanır. Ancak, emeklilik hizmet sürelerine göre bağlanacak emekli aylığının tutarı, 1425 sayılı Kanun ile saptanan emeklilik aylığı gösterge tablosundaki en yakın aylık tutarından aşağı olamaz.

C. SENATOSUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun 16 . 7 . 1965 Gün ve 671 Sayılı Kanunla Değişik 116 ncı Maddesiyle 140 ncı Maddesinin Birinci Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun 16 . 7. 1965 gün ve 671 sayılı Kanunla değişik 116 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 116. — İl genel meclisi üyelerine görüşmelerin devamı süresince, her bir gün için, 657 sayılı Kanunun Devlet Memurları için öngördüğü aylığa esas gösterge tablosunun 1 nci derece 1 nci kademesinin her yıl bütçe kanununda saptanan katsayı ile çarpımı suretiyle elde edilen rakamın otuzda biri nispetinde ödenek verilir.

MADDE 2. — İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun 16 .7 . 1965 gün ve 671 sayılı Kanunla değişik 140 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 140. — 1) il daimi encümeni başkan ve üyelerine 500 göstergenin her yıl bütçe kanunlarıyla belirlenen katsayı ile çarpımı sonucu elde edilecek tutarı kadar aylık ödenek verilir.

MADDE 3. — İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

EK MADDE — İl genel meclisi üyelerinin, üyelik sıfatları devam ettiği müddetçe de, emekliliğe tabi bir görevde bulunduktan sonra veya Emekli Sandığıyla, Sosyal Sigortalar Kurumuyla, Bağ - Kur'la, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklarla ilgilenmeden, İl genel meclisi üyeliğine seçilenler yazı ile Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına müracaat ederek emeklilikle ilgilenmelerini istedikleri takdirde, üyelik sürelerinin devamınca sandıkla ilgilendirilerek, emeklilik kesenekleri kendilerinden karşılıkları da ilgili kurumlardan alınır.

Bunların emeklilik keseneğine esas aylıkları, aldıkları, hakkı huzur miktarına bakılmaksızın, bu kanun uyarınca borçlandıkları il genel meclisi üyelik süreleri de dikkate alınarak, 5434 sayılı Kanunun 8 . 7. 1971 gün ve 1425 sayılı Kanunla eklenen ek 2 nci madde esaslarına göre saptanır.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

(C. Senatosunun kabul ettiği metin)

Bununla beraber; İl genel meclisi üyeliğine seçilenlerden, Sosyal Sigortalar Kurumundan yazı ile isteyenler hakkında yukarıdaki fıkralar hükümleri uygulanmaz ve Emekli Sandığıyla, Sosyal Sigortalar Kurumuyla, Bağ - Kur'la veya 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesine tabi sandıklarla ilgilenmiş olup olmadıklarına bakılmaksızın, üyelik sürelerinin devamınca, Sosyal Sigortalar Kurumu ile ilgilendirilirler. Bunların sigorta primlerinden işveren hissesi kurumlarınca ödenir. Prime esas aylık gelirleri, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunundaki tavan sınırını geçmemek üzere, bu Kanun uyarınca kendilerine ödenecek hakkı huzurun 30 katıdır.

Bu madde uyarınca TC Emekli Sandığı veya Sosyal Sigortalar Kurumuna yazı ile yapılacak müracaattan dönülemez.

MADDE 4. — İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, il genel meclisi üyeliğinde bulunanlardan, TC Emekli Sandığı ile ilgilenenlerle, daha önce il genel meclisi üyeliğinde bulunup da halen iştirakçi olanların, veya bu tarihten sonra iştirakçi olacakların daha önce il genel meclisi üyeliğinde, herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tabi olmadan geçmiş süreleri borçlandıkları diğer sürelerle birlikte toplamı 15 yılı geçmemek üzere 5434 sayılı Kanuna 20 . 5 . 1976 günlü 2012 sayılı Kanunla eklenen ek maddedeki esas ve oranlara göre borçlandırılır.

Sosyal Sigortalar Kurumu ile ilgilenenlerin bu Kanunun yürürlüğünden itibaren 1 yıl içinde müracaat etmek şartıyla, daha önce il genel meclisi üyeliğinde, herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tabi olmadan geçmiş süreleri, 29 . 6 . 1978 tarihli ve 2167 sayılı Kanunun geçici 1 nci maddesi esasları dahilinde evvelce tescil şartı aranmaksızın borçlandırılır.

İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN GENEL KURULA TAVSİYELERİ

İdarei Umumiyei Vilâyat Kanununun 26 . 7 . 1965 gün ve 671 sayılı Kanunla Değişik 116 ncı Maddesiyle 140 ncı Maddesinin Birinci Fıkrasının Değiştirilmesine ve Bu Kanuna Bir Ek ve Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — Cumhuriyet Senatosunun 1 nci maddesi, Komisyonumuzca benimsenmiştir.

MADDE 2. — Cumhuriyet Senatosunun 2 nci maddesi, Komisyonumuzca benimsenmiştir.

MADDE 3. — Cumhuriyet Senatosunun 3 ncü maddesi, Komisyonumuzca benimsenmiştir.

MADDE 4. — Cumhuriyet Senatosunun 4 ncü maddesi, Komisyonumuzca benimsenmiştir.

MADDE 5. — Kesinleşmiştir.

MADDE 6. — Kesinleşmiştir.

Dönem : 5
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 276

Konya Milletvekili Şener Battal'ın, 4250 Sayılı İspirto ve İspirtolu İçkilerin İnhisarı Kanununun 19 ncu Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 38 nci Maddesi Uyarınca Gündeme Alınma Önergesi. (2/5)

Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıda yazılı kanun teklifimizin İçtüzüğün 38 nci maddesi gereğince gündeme alınmasını saygılarımızla talep ve rica ederiz.

18 . 5 . 1978

İstanbul Milletvekili	İstanbul Milletvekili	Konya Milletvekili
Dr. Fehmi Cumalıoğlu	*S. Arif Emre*	*Şener Battal*

Teklifin mahiyeti : 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkilerin İnhisarı Kanununun 19 ncu maddesinin dedeğiştirilmesi hakkında teklif.

Not : İçtüzüğün 38 nci maddesi uyarınca gündeme alınması, Genel Kurulun 24 . 1 . 1979 tarihli 39 ncu Birleşiminde kabul edilmiştir.

22 . 6 . 1977

Millet Meclisi Başkanlığına

Millet Meclisi İçtüzüğünün 78 nci maddesi gereğince hükümsüz kalan 2/599 esas numarada kayıtlı kanun teklifinin yeniden muamele görmek üzere ihya edilmesini saygılarımla arz ederim.

Konya Milletvekili
Şener Battal

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

4250 sayılı Kanunla ilgili değişiklik teklifim ekte takdim kılınmıştır. Gereğini saygılarımla arz ederim.

26.4.1976

Konya
Şener Battal

GEREKÇE

İşbu kanun teklifiyle : 4250 sayılı Kanunun 19 ncu maddesinin 2 nci fıkrası kaldırılmış olacaktır. Mezkûr 2 nci fıkra : (Şarap ve bira satmak isteyenler bir beyanname ile satış yerlerini İnhisarlar İdaresine bildirirler.) cümlesinden ibarettir. Bu cümle ile bira ve şarap için diğer içkilere uygulanan genel kaidelerin uygulanamayacağı ve istisna edileceği ve bira ve şarap için ruhsat rejimi yerini bildirme rejimi esas olacağı hususu getirilmiş bulunmaktadır.

Alkol alışkanlığı ilk kadehten başlayan sonu nereye varacağı belli olmayan bir alışkanlıktır. Bir toplumu kötü alışkanlıklara götürmenin yolu birtakım masum görünüşlü kötü alışkanlıklara sevk etmekten ibarettir. Üstelik Türk toplumunu tüketim toplumu haline getirerek, kalkınmasını ve tasarruf kabiliyetini kısırlaştırmak amaçları bizi sevmeyen devletlerin stratejileri olarak gözükmektedir. Türk Milleti içki ve her türlü tüketimin mağlubu olmayacaktır.

İşbu kanun teklifi bu yüksek hedefleri korumak amacını taşımaktadır.

KONYA MİLLETVEKİLİ ŞENER BATTAL'IN TEKLİFİ

4250 Sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanununun 19 ncu Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi

MADDE 1. — 4250 sayılı Kanunun 19 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 19. — İspirto ve İspirtolu içkiler satmak isteyenler İnhisarlar İdaresinden ruhsat almaya mecburdurlar.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Dönem : 5
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 324

6132 Sayılı Yasanın 7 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Yasa Tasarısı ve İzmir Milletvekili Ali Naili Erdem ile 2 Arkadaşının, 6132 Sayılı At Yarışları Hakkındaki Kanun Uyarınca Verilen Disiplin Cezalarının Affına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu. (1/169, 2/553)

TC
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Başkanlığı
Sayı : 101-285/05902

2 . 8 . 1978

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulması Bakanlar Kurulunca 6 . 6 . 1978 tarihinde kararlaştırılan «6132 sayılı Yasanın 7 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Yasa Tasarısı» ile gerekçesi ilişik olarak gönderilmiştir.

Gereğinin yapılmasını izinlerine sunarım.

Bülent Ecevit
Başbakan

GEREKÇE

Atın ve atçılığın gelişmesini sağlamak amacıyla başvurulan özendirme araçları arasında at yarışları önemli bir yer tutmakta ve yarışlar hemen hemen atçılık kadar eski bir tarihe sahip bulunmaktadır. At yarışlarının atçılıkla beraber Türk Milletinin gelenek ve görenekleri arasında önemli bir yeri vardır.

Bakanlığımız açısından da yarışlar yurt atçılığının ıslah ve gelişmesinde bir verim kontrolü ve özendirme aracıdır.

Bu görüş ve düşüncenin ışığı altında 10 . 7 . 1953 tarihinde At Yarışları Hakkındaki 6132 sayılı Yasa yürürlüğe girmiştir. Bu yasanın 8 nci maddesinde belirtilen hususlar dikkate alınarak uluslararası nizamlara, memleket gereksinmeleri ve işin gereğine göre 19 . 7 . 1955 tarih ve 4/5592 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile At Yarışları Tüzüğü yürürlüğe konulmuştur.

1953 tarihinden bugüne kadar yapılan ciddi çalışmalarla at yarışları iyi bir düzeye ulaşmış olup, sportif olduğu kadar sosyal, kültürel ve ekonomik yönden de iyi bir değer kazanmıştır.

At yarışlarındaki gelişme yarış gelirleri ile sağlanmış olacağından bu gelirlerin yasalara uygun şekilde elde edilmesine zorunluluk vardır. At yarışları hakkındaki 6132 sayılı Yasanın 7 nci maddesine aykırı hareket edenlerin yaptırım yetersizliği nedeniyle yıllar geçtikçe yaygın hale geldiği görülmekte ve böylece yarış gelirleri net olarak elde edilmemekte yasal kesintiler de zarar görmektedir.

Diğer taraftan yarışlarla ilgili hizmetliler yarışların dürüstlükle cereyanına engel olmakla at yarışları Tüzüğünün 143 ncü maddesine göre disiplin cezaları almak suretiyle maddi ve manevi zararlar görmektedirler.

Ülkemizde at yarışlarının gelişmesini ve güvence altında yapılmasını sağlamak amacıyla 6132 sayılı Yasanın 7 nci maddesinin değiştirilmesine ve ilk defa olmak üzere belli tarihe kadar disiplin cezası almış olanların affedilmelerine ilişkin yasa tasarısı ve gerekçesi hazırlanmış bulunmaktadır.

Bu tasarılar yasalaştıktan sonra daha verimli ve olumlu sonuçların alınacağı düşünülmektedir.

Madde 1. — 6132 sayılı At Yarışları Hakkındaki Yasa yürürlüğe girdikten sonra geçen kısa zamanda Türkiye'de at yarışları ve atçılığın gelişimi hızlanmış ve böylece kurulan modern tesislerle yarışçılık ve yetiştiricilik iyi bir duruma getirilmiştir.

Bu modern tesisleri kapsayan hipodromlarda yapılan teknik çalışmalarla 6132 sayılı Yasanın 3 ncü maddesinde açıkça tanımlanan at yarışları gelirleri de iyi bir düzeye ulaşmak üzeredir. Türkiye'de at yarışlarının daha cazip bir hale getirilmesi ancak yarış gelirlerinin artması ile mümkün olacaktır. Bu durum gözönünde tutularak gerekli çalışmalar düzenlenmelidir.

Hal böyle iken Yasanın 7 nci maddesindeki cezai yaptırımın çok az ve yetersiz oluşu, son zamanlarda Adana, İzmir, Ankara ve İstanbul gibi koşuların yapıldığı illerde bazı kimselerin bu yasa hükümlerine aykırı olarak teşkilat kurup, para ile tuttukları adamlarla bu yerlerde bilet yazdırmak suretiyle oyun oynamaları ve her hafta kazandıkları binlerce lira paradan Devlete de hiçbir vergi, rüsum vermemek suretiyle yolsuz kazançlarını artırmak yolunda oldukları görülmektedir. Bütün çabalara rağmen gerek idari kovuşturma ve gerekse müeyyidenin az olması bakımından adli kovuşturma da bir sonuç vermemiştir.

Bu durum ise, at yarışı gelirlerinin azalmasına neden olmaktadır. Bu önemli gelirin düşmesiyle birlikte mahalli belediyelere ödenen % 10 eğlence resmi ile Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumuna, Türk Hava Kuvvetleri Güçlendirme Vakfına, Kızılay Derneğine ödenmesi gerekli yasal kesintiler de yerine getirilememektedir.

Yazıcılar aracılığıyla Kanuna aykırı olarak oynatılan bu oyunlarla çeşitli hilelerin araya girmesi yarış dürüstlüğünü de zedelemektedir. Bu durum devam ettikçe zarar miktarı gün geçtikçe artmakta atçılığın ıslahı ve yarışçılığın gelişmesi de tehlikeye girmiş olmaktadır.

Yukarıda belirtilen nedenlerle Kanunun 7 nci maddesinin değiştirilmesi halinde hem oyun oynatanlara hem de oyun oynayanlara verilecek hapis cezası ile para cezasının bu işi önleyeceği ve böylece yarış emniyeti ve gelirinin korunması bakımından daha verimli ve olumlu sonuçların elde edileceği kuvvetle umulmaktadır.

Madde 2. — 6132 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinde yazılı hükümlere ve aynı yasanın 8 nci maddesine uyularak Bakanlar Kurulunun 19 . 7 . 1955 tarih ve 4/5592 sayılı Kararı ile yürürlüğe konulan At Yarışları Tüzüğünün 7 nci bölümünde yeralan cezalarla, 143 ncü maddesinde yazılı hükümlere uygun olarak yarış usul, nizam ve dürüstülüğüne aykırı hareket eden at sahibi, Antrenör, Jokey, Jokey yamağı, Seyisler vesair hizmetlerle atlar hakkında disiplin cezaları uygulanmaktadır.

At Yarışları Tüzüğünün uygulama biçimlerine göre Yarışların uluslararası nizamlara uygun olabilmesi için birçok maddelerin de 1955, 1960, 1961, 1962, 1965, 1968 ve 1975 tarihlerinde bazı değişiklikler yapılmıştır. Yapılan bu değişikliklerde süresiz yarış dışı bırakılma cezası almış olanlara ilişkin cezayı hafifletici ve affedici nitelikte hiçbir değişiklik yapılmış değildir.

Halen yarış sahalarımızda 475 at sahibi ve tüzük hükümlerine göre hizmet gören 163 Antrönör, 62 Jokey, 24 Jokey yamağı, ve 950 seyis vardır.

Bu kişiler at sahibi dışında kalan At Yarışları Tüzüğünde yapacakları hizmetler nedeniyle, sanat sahibi sayılmış kimselerdir. Ve bir yıl içinde geçerli olmak kaydıyla her yıl Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından lisans almaya ve vize ettirmeye zorunludurlar. Ayrı ayrı sınıflar içinde hizmet görürler. Yaptıkları bu hizmetlere karşılık aldıkları ücretlerle aile fertlerinin sosyal yaşantılarını sağlarlar. Bu hizmetleri görebilmek içinde yine Tüzük hükümlerine göre her yıl at sahipleriyle çalışma biçim ve alacakları ücretlere karşılık noterden onaylı bir sözleşme zorundadırlar.

Bu hizmetlerden yoksun olan kimselerin alışkanlıkları nedeniyle başka hizmet görmedikleri takdirde usule uymayan görevleri zorunlu olarak yaparak yarış disiplin ve nizamını bozdukları da zaman zaman saptanmıştır. Çünkü süresiz yarış dışı bırakılma cezası almış olanlar at yarışları hakkındaki yasanın 4 ncü maddesine göre yarış yerlerine, hipodrumlara ve yarışlarla ilgili yer ve tesislere girmeleri yasaklandığından bu kişiler için yarışçılık topluluğunda, yasa hükümlerine bağlı kalındığından, çalışma hayatı kalmamıştır. Ve cezanın uygulama şekli ağırdır.

1977 yılı Aralık ayı sonuna kadar süresiz yarış dışı bırakılma cezası almış olan Antrönörlerin sayısı 49 dur. Bu cezalar bir mahkeme kararıyla saptanmamıştır. Ancak, mevcut tüzük ve yönetmeliklere uyularak bu cezalar Yüksek Komiserler Kurulunca takdir olunmaktadır. Cezaların affına dair elimizde hiçbir idari ve yasal yaptırım yoktur. Bu 49 Antrönörün içerisinde bilgili, tecrübeli ve yarış sahasında iyi hizmet gören elemanlar da bulunmaktadır. Bunlarla beraber bir kısım at sahibi, Jokey, Apranti ve seyisler de çeşitli cezalar almış bulunmaktadırlar.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi çalışmalarını sanat haline getirmiş bulunan bu elemanlar başka bir hizmette başarı sağlayamamaktadırlar ve ayrıca sanatlarının özlemi içinde manevi ızdırap çekmektedirler.

Ceza almış bu kişilerin affedilmeleri sosyal yaşantılarını iyileştirecek onları mesleklerine ve topluma kazandıracağından bu madde düzenlenmiştir.

Madde 3 ve 4. — Yürürlük ve yürtüme ile ilgili maddelerdir.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Geçen dönem kadük olup dördüncü dönem listesinde 1/394 esas numarada kayıtlı 6132 sayılı At Yarışları hakkındaki Kanun uyarınca verilen disiplin cezalarına dair (Sıra Sayısı 349 da kaytılı listede) (Tasarının Genel Kurul gündemine alınmak üzere İç Tüzüğümüzün 78 nci maddesi gereğince sunuyoruz.

Gereğini saygı ile rica ederiz.

İzmir Milletvekili
Ali Naili Erdem

İzmir Milletvekili
Zeki Efeoğlu

İzmir Milletvekili
Şinasi Osma

TC
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Başkanlığı
Sayı : 71-900/01155

5 . 1 . 1976

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 18 . 12 . 1975 tarihlerinde kararlaştırılan «6132 sayılı At Yarışları hakkındaki Kanun Uyarınca Verilen Disiplin Cezalarının Affına Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

GEREKÇE

10 . 7 . 1953 tarihinde yürürlüğe giren 6132 sayılı At Yarışları hakkındaki Kanunun 4 ncü maddesinde yazılı hükümlere ve aynı Kanunun 8 nci maddesine uyularak Bakanlar Kurulunun 19 . 7 . 1955 tarih ve 4/5592 sayılı kararları ile yürürlükte bulunan At Yarışları Tüzüğünün 7 nci bölümüne dahil olan cezalarla 143 ncü maddesinde yazılı hükümlerine uygun olarak yarış usul, nizam ve dürüstlüğüne aykırı hareket eden at sahibi antrenör, jokey, jokey yamağı, seyisler vs. hizmetlilerle atlar hakkında disiplin cezaları uygulanmaktadır.

At Yarışları Tüzüğünün, uygulama şekillerine göre, yarışların uluslararası nizamlara uygun olabilmesi için bir çok maddelerinde 1955, 1960, 1961, 1962 ve 1965tarihlerinde değişiklikler yapılmıştır. Yapılan bu değişikliklerde müebbed diskalifiye cezası almış olanlara ait cezayı hafifletici ve affedici mahiyette hiçbir kanun ve tüzük değişikliği yapılmış değildir.

Halen yarış sahalarımızda tüzük hükümlerine göre hizmet görenlerin miktarları aşağıda belirtilmiştir.

At Sahibi	Antrenör	Jokey	Jokey Yamağı	Seyis
350	99	57	25	450

Bu kişilerden at sahibi hariç diğerleri At Yarışları Tüzüğünde yapacakları hizmetler nedeniyle sanat sahibi sayılmış kimselerdir. Bunlar At Yarışları Tüzüğü hükümlerine göre bir yıl için muteber olmak kaydıyla her yıl Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından lisans almaya ve vize ettirmeye mecburdurlar. Ayrı ayrı klaslar içinde hizmet görürler ve bu yaptıkları hizmetlere karşılık aldıkları ücretlerle aile fertlerinin sosyal yaşantılarını sağlarlar. Bu hizmetleri görebilmek için de yine tüzük hükümlerine göre her yıl at sahipleriyle çalışma şekil ve alacakları ücretlere karşılık noterlikten tastiklibir sözleşme yapmak zorundadırlar. Bu hizmetlerden mahrum olan kimselerin alışkanlıkları nedeniyle başka hizmet görmedikleri takdirde usule uymayan görevleri mecburen yaparak yarış disiplin ve nizamını bozdukları da zaman zaman tespit edilmiştir. Çünkü müebbed diskalifiye almış olanlar At Yarışları hakkındaki 6132 sayılı Kanunun 4 ncü maddesine göre yarış yerlerine, hipodromlara ve yarışlarla ilgili mahal ve tesislere girmekten men edildiklerinden bu şahıslar için yarışcılık camiası içinde Kanun hükümlerine riayet edildiği takdirde çalışma hayatı kalmamıştır, ve cezanın uygulama şekli cidden ağırdır.

1975 yılı Eylül ayı sonuna kadar müebbed diskalifiye almış olan antrenörlerin sayıları 34 dür. Bu cezalar saptanırken bir muhakeme usulü mevcut değildir. Ancak mevcut tüzük ve yönetmeliklere uyularak bu cezalar Yüksek Komiserler Kurulunca takdir olunmaktadır. Cezaların affına ait elimizde hiçbir idari ve kanuni müeyyide mevcut değildir. Bu 34 antrenörün içerisinde bilgili, tecrübeli ve yarış sahasında iyi hizmet gören elemanlar da mevcuttur. Bunlarla beraber bir kısım at sahibi, jokey, apranti ve seyisler de çeşitli cezalar almış bulunmaktadırlar.

Yukarıda belirttiğimiz gibi çalışmalarını sanat haline getirmiş bulunan bu elemanların başka bir hizmette başarı sağlamamaları ve esas sanatlarının özlemi içinde manevi bir ıstırap çektikleri de görülmektedir.

Bu cezaların sosyal yaşantılarını değiştirmek ve doğru dürüst çalışmalarını sağlamak amacıyla Kanunda belirtildiği şekilde bütün nitelikleri ile affa tabi tutulmaları, gerek eleman kazanmak ve gerekse yarış sahalarında bu kişilerin gizli ve usulsüz şekilde çalışmaları önlenmiş olacağı kanısı ile bu Kanun Tasarısı hazırlanmış bulunmaktadır.

İZMİR MİLLETVEKİLİ ALİ NAİLİ ERDEM İLE İKİ ARKADAŞININ TEKLİFİ

6132 Sayılı At Yarışları Hakkındaki Kanun Uyarınca Verilen Disiplin Cezalarının Affına Dair Kanun Tasarısı

Madde 1. — 31 . 10 . 1975 tarihine kadar, 6132 sayılı At Yarışları Hakkındaki Kanunun 4 ncü maddesinde yazılı yarış usul ve yarış dürüstlüğüne aykırı harekette bulunanlar hakkında verilmiş olup, halen devam eden disiplin cezaları (Atlar için verilen müebbed ve muvakkat disiplin cezaları hariç) bütün neticeleri ile affedilmiştir.

Madde 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

18 . 12 . 1975

Başbakan *S. Demirel*	Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı *N. Erbakan*	Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı *T. Feyzioğlu*
Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı *A. Türkeş*	Devlet Bakanı *S. Öztürk*	Devlet Bakanı *H. Aksoy*
Devlet Bakanı *M. K. Erkovan*	Devlet Bakanı *G. Karaca*	Adalet Bakanı *İ. Müftüoğlu*
Milli Savunma Bakanı *F. Melen*	İçişleri Bakanı *O. Asiltürk*	Dışişleri Bakanı *İ. S. Çağlayangil*
Maliye Bakanı *Y. Ergenekon*	Milli Eğitim Bakanı *A. N. Erdem*	Bayındırlık Bakanı V. *A. Doğru*
Tivaret Bakanı *H. Başol*	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı *K. Demir*	Güm. ve Tekel Bakanı *O. Öztrak*
Gıda - T. ve H. Bakanı V. *A. T. Paksu*	Ulaştırma Bakanı *N. Menteşe*	Çalışma Bakanı *A. T. Paksu*
Sanayi ve Tek. Bakanı *A. Doğru*	En. ve Tab. Kay. Bakanı *S. Kılıç*	Turizm ve Tan. Bakanı *L. Tokoğlu*
İmar ve İskân Bakanı *N. Ok*	Köy İşleri Bakanı *V. Poyraz*	Orman Bakanı *T. Kapanlı*
Genç. ve Spor Bakanı *A. Ş. Erek*	Kültür Bakanı *R. Danışman*	Sosyal Güvenlik Bakanı *A. M. Ablum*

Adalet Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Adalet Komisyonu
Esas No. : 1/169, 2/553
Karar No. : 86

5 . 2 . 1979

Millet Meclisi Başkanlığına

6132 sayılı Yasanın 7 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Yasa Tasarısı ile İzmir Milletvekili Ali Naili Erdem ile 2 Arkadaşının, 6132 sayılı At Yarışları Hakkındaki Kanun Uyarınca Verilen Disiplin Cezalarının Affına Dair Kanun Teklifi, Adalet, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlıkları ve Türkiye Jokey Kulübü temsilcilerinin de katılmasıyla Komisyonumuzda incelenip görüşüldü.

Komisyonumuz, her ikisi de aynı mahiyette olan tasarı ve tekliften, daha geniş mahiyetli olan tasarıyı esas almak ve teklifi bununla birleştirmek suretiyle konuyu görüşmüştür.

Bilindiği gibi, ülkemizde at yarışlarındaki gelişme yarış gelirleriyle sağlanmaktadır. Son yıllarda bilhassa büyük şehirlerde at yarışlarıyla ilgili oyun oynayanlar çoğalmış ve bazı kimseler kanun hükümlerinin yetersiz kalışı nedeniyle kanun dışı yollarla bu işten büyük paralar kazanmağa başlamışlardır. Bu durum yarış gelirlerinin azalmasına ve bazı resmi hayır kurumlarının payının ödenmemesine yol açmıştır. Ayrıca yarış dürüstlüğünün zedelenmesi ihtimali de ortaya çıkmıştır.

Komisyonumuz kanun dışı oyun oynatanlara verilen müeyyideleri artırarak yukarda belirtilen sakıncaları önlemeyi ve At Yarışları Tüzüğüne göre, at sahibi dışında kalan, antrenör, jokey, jokey yamağı ve seyislerin disiplin cezalarını affetmeyi amaçlayan tasarının tümünü uygun bularak maddelerin incelenmesine geçmiştir.

1 nci çerçeve madde ile 6132 sayılı Yasanın 7 nci maddesi değiştirilerek; bu yasa hükümlerine aykırı olarak ortak bahis ve yarış piyangosu düzenleyenlere, satın alanlara, dağıttıranlara, sattıranlara hapis cezası verilmesi, para cezası miktarı artırılması, yasa dışı oyun oynanan işyerinin kapatılabilmesi, haklarında ceza verilen kişilerin hipodromlara girmesinin yasaklanabilmesi esasları getirilmektedir.

Maddenin birinci fıkrasının son cümlesi değiştirilerek, oyunlara konu paranın, ancak mahkeme kararından sonra Hazineye gelir kaydolunması uygun bulunmuştur.

Aynı maddenin Komiserler Kurulunca yarış yerlerine girmeleri yasaklanan kimselerle ilgili 5 ve 6 ncı fıkraları şahsi hürriyetleri kısıtlayıcı mahiyette olduğundan Anayasaya aykırı bulunarak metinden çıkarılmıştır. Madde bu değişik şekliyle kabul edilmiştir.

Tasarının 2 nci maddesi kanun tekniğine uygun olarak bir çerçeve madde altında düzenlenmiş ve af tarihi olan 31 . 12 . 1977 tarihi, 31 . 12 . 1978 olarak değiştirilmiştir.

3 ve 4 ncü maddeler yürürlük ve yürütme maddeleri olup aynen kabul edilmiştir.

Tasarı başlığı yapılan değişikliklere uygun hale getirilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına arz edilmek üzere saygıyla sunulur.

Adalet Komisyonu Başkanı ve Bu Rapor Sözcüsü Ankara *İsmail Hakkı Köylüoğlu*	Çorum *M. Kemal Biberoğlu*	Erzincan *Lütfü Şahin*
Gaziantep *Ahmet Karahan*	İçel *Ramazan Çalışkan*	Kastamonu *İ. Hilmi Dura*
Kırşehir *Doğan Güneşli*	Nevşehir *İbrahim Ethem Boz*	Sıvas *Tevfik Koraltan*
Trabzon *Lütfi Göktaş*	Zonguladk *Burhan Karaçelik*	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ	ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
6132 Sayılı Yasanın 7 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Yasa Tasarısı	*10 Temmuz 1953 Tarih ve 6132 Sayılı At Yarışları Hakkında Kanunun 7 nci Maddesinin Değiştirilmesine ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı*
MADDE 1. — 6132 Sayılı Yasanın 7 nci maddesi aşağıdaki biçimde değiştirilmiştir.	MADDE 1. — 10 . 7 . 1953 tarih ve 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanunun 7 nci maddesi aşağıdaki biçimde değiştirilmiştir.
«Madde 7. — Bu Yasa Hükümlerine aykırı olarak her şekil ve surette ortak bahisler veya yarış piyangosu hazırlayıp düzenleyenler veya bunlara ait her türlü evrakı (Matbaa, teksir, daktilo, fotokopi vesair suretlerde düzenleyenler ve düzenletenler) satanlar veya satınalanlar, dağıtanlar, sattıranlar veya dağıttıranlar mahallin en büyük mülkiye amiri tarafından zabıta marifetiyle men edilip, haklarında tutulan tutanakla birlikte Asliye Ceza Mahkemesine verilir. Oyunlara konu para müsadere edilerek Hazineye gelir kaydolunur.	«Madde 7. — Bu Yasa hükümlerine aykırı olarak her şekil ve surette ortak bahisler veya yarış piyangosu hazırlayıp düzenleyenler veya bunlara ait her türlü evrakı (matbaa, teksir, daktilo, fotokopi vesair suretlerde düzenleyenler ve düzenletenler) satanlar veya satınalanlar, dağıtanlar, sattıranlar veya dağıttıranlar mahallin en büyük mülkiye amiri tarafından zabıta marifetiyle men edilip, haklarında tutulan tutanakla birlikte Asliye Ceza Mahkemesine verilir. Oyunlara konu paraya görevlilerce geçici olarak el konulur ve faillerin mahkumiyeti halinde mahkemece müsaderesine karar verilerek Hazineye gelir kaydolunur.
Birinci fıkra hükmüne aykırı hareket edenler hakkında üç aydan iki seneye kadar hapis ve 5 000 (Beşbin) liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezası verilir.	Birinci fıkra hükmüne aykırı hareket edenler hakkında üç aydan iki seneye kadar hapis ve 5 000 (Beşbin) liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezası verilir.
Yasa dışı oyun bir iş yerinde oynanmış veya oynatılmışsa, mahkeme bu iş yerinin bir aya kadar kapatılmasına karar verir.	Yasa dışı oyun bir iş yerinde oynanmış veya oynatılmışsa, mahkeme bu iş yerinin bir aya kadar kapatılmasına karar verir.
Suç at sahibi, antrenör, jokey, jokey yamağı, seyis gibi yarış hizmetlileri ile işbirliği halinde işlenmiş ise, faillere verilecek ceza altı aydan az olamaz.	Suç at sahibi, antrenör, jokey, jokey yamağı, seyis gibi yarış hizmetlileri ile işbirliği halinde işlenmiş ise, faillere verilecek ceza altı aydan az olamaz».
Haklarında bu maddeden kovuşturma açılan veya hüküm verilen kimseler Komiserler Kurulu kararı ile süresiz olarak yarış yerine, hipodromlara ve yarışlara ilgili yer ve tesislere girmeleri yasaklanır.	
Komiserler Kurulunca yarış yerlerine girmeleri yasaklanan kimselerin isimleri ve kimlikleri yarış müessesesi ve Mülkiye amirlerine yazılı olarak bildirilir.»	
MADDE 2. — 31 . 12 . 1977 tarihine kadar, 6132 sayılı At Yarışları Hakkındaki Yasanın 4 ncü maddesinde yazılı yarış usul ve yarış dürüstlüğüne aykırı harekette bulunanlar hakkında verilmiş olup halen devam eden disiplin cezaları bütün neticeleriyle affedilmiştir.	MADDE 2. — 10 . 7 . 1953 tarih ve 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

(Hükümetin teklifi)	(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
	«Geçici Madde — 31 . 12 . 1978 tarihine kadar, 6132 sayılı At Yarışları Hakkındaki Yasanın 4 ncü maddesinde yazılı yarış usul ve yarış dürüstlüğüne aykırı harekette bulunanlar hakkında verilmiş olup halen devam eden disiplin cezaları bütün neticeleriyle affedilmiştir.
MADDE 3. — Bu Yasa yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 4. — Bu Yasa hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.	MADDE 4. — Tasarının 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

6 . 6 . 1978

Başbakan *B. Ecevit*	Devlet Bak. Başbakan Yard. *O. Eyüboğlu*	Devlet Bak. Başbakan Yard. *T. Feyzioğlu*	Devlet Bak. Başbakan Yard. *F. Sükan*
Devlet Bakanı *H. Çetin*	Devlet Bakanı *E. Akova*	Devlet Bakanı *L. Doğan*	Devlet Bakanı *S. Yıldız*
Devlet Bakanı *A. R. Septioğlu*	Devlet Bakanı *M. Kılıç*	Devlet Bakanı *A. Şener*	Adalet Bakanı *M. Can*
Milli Savunma Bakanı *H. E. Işık*	İçişleri Bakanı *İ. Özaydınlı*	Dışişleri Bakanı V. *H. Çetin*	Maliye Bakanı *Z. Müezzinoğlu*
Milli Eğitim Bakanı *N. Uğur*	Bayındırlık Bakanı *Ş. Elçi*	Ticaret Bakanı *T. Köprülüler*	Sağ. ve Sos. Yar. Bakanı *M. Tan*
Güm. ve Tekel Bakanı V. *E. Akova*	Ulaştırma Bakanı *G. Öngüt*	Gıda - Tar. ve Hay. Bakanı *M. Yüceler*	Çalışma Bakanı *A. B. Ersoy*
Sanayi ve Teknoloji Bakanı *O. Alp*	İşletmeler Bakanı *K. Bulutoğlu*	Enerji ve Tabii Kay. Bakanı *D. Baykal*	Turizm ve Tanıtma Bakanı *A. Coşkun*
İmar ve İskân Bakanı *A. Karaaslan*	Köy İşleri ve Koop. Bakanı *A. Topuz*	Orman Bakanı *V. İlhan*	Gençlik ve Spor Bakanı *Y. Çakmur*
Sosyal Güvenlik Bakanı *H. İşgüzar*	Kültür Bakanı *A. T. Kışlalı*	Yerel Yönetim Bakanı *M. Özdemir*	

Dönem : 5
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 344

1765 Sayılı Üniversite Personel Kanununun 7 nci Maddesinin 1991 Sayılı Kanunla Değişik 3 ncü Fıkrasının Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı ve Milli Eğitim ve Plan Komisyonları Raporları. (1/268)

TC
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi Başkanlığı
Sayı : 101-406/01774

15 . 3 . 1979

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulması Bakanlar Kurulunca 27 . 2 . 1979 tarihinde kararlaştırılan «1765 sayılı Üniversite Personel Kanununun 7 nci Maddesinin 1991 sayılı Kanunla Değişik Üçüncü Fıkrasının Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı» ve gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğinin yapılmasını izinlerine saygıyla sunarım.

Bülent Ecevit
Başbakan

GEREKÇE

Ülkemizin planlı dönemde öngörülen hedeflere ulaşması için gerekli kalifiye insangücünün başlıca kaynağı üniversitelerimizdir. Mevcut üniversitelerimiz için olduğu kadar yeni açılması planlanan üniversiteler için de en önemli sorun yeterince öğretim üyesinin bulunmamasıdır. Öğretim üyesi azlığı her yıl memleketimizin acil ihtiyacının bulunmasına rağmen onbinlerce gencin yükseköğrenim yapamaması sonucunu doğurmaktadır.

Öğretim üyeliği yorucu ve uzun bir çalışmayı zorunlu kılmaktadır. İstenilen nitelikte ve sayıda öğretim üyesinin yetiştirilebilmesi, yetenekli gençlerin bu mesleği seçmelerine, mesleğin maddi olanaklar açısından da cazip hale getirilmesine bağlı bulunmaktadır.

Yürürlükteki Üniversite Personel Kanunu, bu amacı gerçekleştirmekten uzaktır. Üniversite Personel Kanununun üstün yetenek ve çalışma gücünü gerektiren, iki yabancı lisanı bilmeyi, doktora ve doçentlik imtihanlarında başarıyı, doktora, doçentlik ve profesörlük tezlerinin hazırlanmasını öngören üniversite öğretim üyeliği mesleğini, en azından diğer bazı kamu personeli seviyesinde koruması bir zorunluluk olarak belirmektedir.

Yeni öğretim üyelerinin yetiştirilmesinin yanı sıra, bugünkü öğretim üye ve yardımcı kadrosunun korunması da, Üniversite Personel Kanununda âcil değişikliğe ihtiyaç göstermektedir. Bugünkü koşullar altında öğretim üyelerine yeterli maddi olanak sağlanamadığından, pekçok değerli öğretim üyesinin üniversitelerden ayrılma zorunda kalmalarından endişe edilmektedir. Mühendislik, tıp, hukuk ve diğer çeşitli dallarda, kendi alanlarının en yeteneklileri arasında bulunan öğretim üyelerinin, üniversite dışında çok iyi maddi imkânlara sahip olacakları bir gerçektir. Üniversitelerimizin ve sonuç olarak toplumumuzun bu yönden uğrayacağı kayıplar, uzun süre telâfi edilemeyecektir.

Bazı yasa değişikliği ile öngörülmekte olan gösterge üstü ödemelerinden öğretim üyelerinin de yararlandırılması personel politikası bakımından açık bir zorunluluk olarak kabul edilmek gerekir.

Milli Eğitim Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Milli Eğitim Komisyonu
Esas No. : 1/268
Karar No. : 33

2 . 4 . 1979

Yüksek Başkanlığa

Başkanlığınız tarafından Komisyonumuza tevdi buyurulan, 1765 sayılı Üniversite Personel Kanununun 7 nci Maddesinin 1991 sayılı Kanunla Değişik Üçüncü Fıkrasının Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı, Milli Eğitim, Maliye Bakanlığı ile üniversite temsilcilerinin iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi.

Mevcut üniversitelerimiz için olduğu kadar yeni açılması planlanan üniversiteler için de en önemli sorun öğretim üye ve yardımcılarının yeteri kadar bulunmamasıdır. Bu durum da onbinlerce gencin yükseköğrenim yapamaması sonucunu ortaya koymaktadır.

Bu günkü koşullar altında öğretim üyelerine yeterli maddi olanak sağlanamadığından pek çok değerli öğretim üyesinin üniversitelerden ayrılma zorunda kalmalarından endişe edilmektedir.

Bu endişelerimizi kısmen olsun gidermek için, bazı yasa değişikliği ile öngörülmekte olan gösterge üstü ödemelerinden öğretim üyelerinin de yararlandırılmasını öngören bu tasarının Komisyonumuzca tümü benimsenmiş ve maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 nci maddesi ile değiştirilmesi istenen 1991 sayılı Kanunun 4 ncü maddesiyle değiştirilen 3 ncü fıkrasını; gösterge üstünün öğretim üye ve yardımcılarına adilane bir şekilde dağıtılmasını düşünen Komisyonumuz, aşağıdaki şekilde değiştirilmesini uygun görmüştür.

«Ancak, profesörlere 600, doçentlere 300, doktora yapmış öğretim yardımcılarına ve tıpta uzmanlık yetkisini almış olan asistanlara 150, diğer öğretim yardımcılarına 100 gösterge üstü uygulanır.»

Tasarının 2 ve 3 ncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Plan Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Komisyon Başkanı ve Bu Rapor Sözcüsü Kırşehir *Mustafa Eşrefoğlu*	Üye Adana *Hasan Gürsoy*	Üye Antalya *Sadık Erdem*
Üye Erzurum Osman Demirci İmzada bulunamadı.	Üye İzmir *Akın Simav*	Üye Muğla *Sami Gökmen*
Üye Muş *Burhan Garip Şavlı*	Üye Konya *Hüseyin Kaleli*	

Plan Komisyonunun Raporu

Millet Meclisi
Plan Komisyonu
Esas No. : 1/268
Karar No. 63

20 . 4 . 1979

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuza sevk edilen «1765 sayılı Üniversite Personel Kanununun 7 nci Maddesinin 1991 Sayılı Kanunla Değişik Üçüncü Fıkrasının Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı» ve ön havalesi uyarınca Milli Eğitim Komisyonu Raporu ve bu komisyonca yapılan değişiklikleri içeren metin, Milli Eğitim ve Maliye Bakanlıkları temsilcilerinin de katıldıkları toplantıda görüşüldü.

Ülkemizin planlı dönemde öngörülen hedeflere ulaşması için gerekli kalifiye insan gücünün başlıca kaynağı üniversitelerdir. Mevcut üniversiteler için olduğu kadar, yeni açılması planlanan üniversiteler içinde en önemli sorun yeterince öğretim üyesinin bulunmamasıdır. Öğretim üyesi azlığı her yıl memleketimizin acil ihtiyacının bulunmasına rağmen, onbinlerce gencin yüksek öğrenim yapamaması sonucunu doğurmaktadır.

Bugünkü koşullar altında öğretim üyelerine yeterli maddi olanak sağlanamadığından, pek çok değerli öğretim üyesinin üniversitelerden ayrılma zorunda kalmalarından endişe edilmektedir.

Bu endişeleri gidermek için; yasalarda yapılan gösterge üstüne ilişkin değişikliklerin, öğretim üyelerine de yansımasını öngören bu tasarı, Komisyonumuzca da olumlu karşılanmış ve Milli Eğitim Komisyonunun metnini esas alarak maddelerin müzakeresine geçmiştir.

Milli Eğitim Komisyonunca değiştirilen çerçeve 1 nci maddesindeki gösterge üstü rakamlar, öğretim üye ve yardımcılıklarını daha cazip hale getirmek, ekonomik yönden biraz ferahlatabilmek ve adil bir dağıtım sağlamak düşüncesiyle yükseltilmiştir.

Tasarının 2 nci maddesindeki yürürlük hükmü bir haksızlığa neden olmaması ve diğer yasalarla değişik meslek gruplarına uygulanan tarih esas alınarak değiştirilmiştir.

Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun olurlarının sağlanması için, Yüksek Başkanlığa sunulur.

Saygılarımızla.

Başkan Tekirdağ *Yılmaz Alpaslan*	Başkanvekili Aydın *Muharrem Sökeli*	Sözcü İstanbul *Sevil Korum*	Adana *M. Kemal Küçüktepepınar*
Ankara *Sebati Ataman*	Antalya *Kaya Çakmakçı*	Bolu Söz hakkım mahfuzdur. *Müfit Bayraktar*	Eskişehir *İsmet Angı*
İstanbul *Metin Tüzün*	Kastamonu *Sabri Tığlı*	Konya *Yücel Akıncı*	Manisa *Sümer Oral*
	Sıvas *Azimet Köylüoğlu*	Trabzon *İ. Vecdi Aksakal*	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1765 Sayılı Üniversite Personel Kanununun 7 nci Maddesinin 1991 Sayılı Kanunla Değişik Üçüncü Fıkrasının Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 25 . 6 . 1973 tarihli, 1765 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin 11 . 5 . 1976 tarihli, 1991 sayılı Kanunun 4 ncü maddesiyle değiştirilen 3 ncü fıkrası aşağıdaki biçimde değiştirilmiştir.

«Ancak, profesörlere 600, doçentlere 300, doktora yapmış ya da tıpta uzmanlık yetkisini almış olan asistanlara ve öğretim görevlilerine 150, asistan ve diğer öğretim yardımcılarına 50 gösterge üstü uygulanır.»

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

27 . 2 . 1979

Başbakan
B. Ecevit

Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı
H. Çetin

Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı
O. Eyüboğlu

Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı
F. Sükan

Devlet Bakanı
S. Yıldız

Devlet Bakanı
E. Akova

Devlet Bakanı
L. Doğan

Devlet Bakanı
A. Şener

Devlet Bakanı
A. R. Septioğlu

Devlet Bakanı
M. Kılıç

İçişleri Bakanı
H. F. Güneş

Adalet Bakanı
M. Can

Milli Savunma Bakanı
N. Akmandor

Milli Eğitim Bakanı
N. Uğur

Dışişleri Bakanı
G. Ökçün

Maliye Bakanı
Z. Müezzinoğlu

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı
M. Tan

Bayındırlık Bakanı
Ş. Elçi

Ticaret Bakanı
T. Köprülüler

Gıda Tarım ve Hay. Bakanı
M. Yüceler

Gümrük ve Tekel Bakanı
T. Mataracı

Ulaştırma Bakanı
G. Öngüt

İşletmeler Bakanı
K. Bulutoğlu

Çalışma Bakanı
A. B. Ersoy

Sanayi ve Teknoloji Bakanı
O. Alp

İmar ve İskân Bakanı
A. Karaaslan

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
D. Baykal

Turizm ve Tanıtma Bakanı
A. Coşkun

Gençlik ve Spor Bakanı
Y. Çakmur

Köy İşleri ve Koop. Bakanı
A. Topuz

Orman Bakanı
V. İlhan

Sosyal Güvenlik Bakanı
H. İşgüzar

Kültür Bakanı
A. T. Kışlalı

Yerel Yönetim Bakanı
M. Özdemir

MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

1765 Sayılı Üniversite Personel Kanununun 7 nci Maddesinin 1991 Sayılı Kanunla Değişik Üçüncü Fıkrasının Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 25 . 6 . 1973 tarihli, 1765 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin 11 . 5 . 1976 tarihli, 1991 sayılı Kanunun 4 ncü maddesiyle değiştirilen 3 ncü fıkrası aşağıdaki biçimde değiştirilmiştir.

«Ancak, profesörlere 600, doçentlere 300, doktora yapmış öğretim yardımcılarına ve tıpta uzmanlık yetkisini almış olan asistanlara 150, diğer öğretim yardımcılarına 100 gösterge üstü uygulanır.»

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

PLAN KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

1765 Sayılı Üniversite Personel Kanununun 7 nci Maddesinin 1991 Sayılı Kanunla Değişik Üçüncü Fıkrasının Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 25 . 6 . 1973 tarihli, 1765 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin 11 . 5 . 1976 tarihli, 1991 sayılı Kanunun 4 ncü maddesiyle değiştirilen 3 ncü fıkrası aşağıdaki biçimde değiştirilmiştir.

«Ancak, profesörlere 600, doçentlere 400, doktora yapmış öğretim yardımcılarına ve tıpta uzmanlık yetkisini almış olan asistanlara 300, diğer öğretim yardımcılarına 200 gösterge üstü uygulanır.»

MADDE 2. — Bu kanun 28 Şubat 1979 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Dönem : 5
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 345

Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanunu Tasarısı ve Milli Eğitim ve Plan Komisyonları Raporları. (1/177)

TC
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi
Başkanlığı
Sayı : 101 - 310/07143

25 . 8 . 1978

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kültür Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulması Bakanlar Kurulunca 30 . 7 . 1978 tarihinde kararlaştırılan «Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanunu Tasarısı» ve gerekçesi ilişik olarak gönderilmiştir.

Gereğinin yapılmasını izinlerine saygıyla sunarım.

Bülent Ecevit
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Bilindiği gibi Bakanlığımız bünyesinde kültür merkezleri, müzeler, kütüphaneler, konservatuvarlar, orkestralar, galeriler ve diğer kültür kuruluşları ile Devlet Tiyatrosu ve Devlet Opera ve Balesi gibi birimleri bulundurmakta ve bunlar kanalı ile halkımıza kültür hizmetlerini sunmaktadır.

Bu hizmetlerin gereği olarak, geniş bir kültür hizmeti sunumu ve yayın faaliyeti, araştırma, inceleme, derleme, arşivleme ve film çalışmaları yapılmaktadır.

Böylece, ulusal kültürümüzün aranması, bulunması, korunması, zenginleştirilmesi, tanıtılması, benimsetilmesi alanlarında bilimsel ve çağdaş tekniklerden de yararlanılarak, yeni ve özgün eserlerin yaratılması için büyük çaba harcanmaktadır.

Bu hizmetlerin bir bütün halinde etkili, verimli ve yaygın olarak yerine getirilebilmesi için, mali yönden karşılaşılan güçlükleri aşarak hızla uygulamaya konulması zorunlu bulunmaktadır. Bunun sonucu olarak kültür hizmetlerinin üretimi, dağıtımı ve pazarlamasının hızla yapılabilmesi için çeşitli kişi, kurum ve kuruluşların, bu hizmetlere katılmalarının kolaylıkla sağlanması yolu ile, yaygın, etkili ve başarılı bir kültür hareketinin oluşturulması mümkün olabilecektir.

Gerçekten, kültür hizmetlerinin yürütülmesi çoğu kez aynı anda ticari yön taşıyan bir işlem olmaktadır.

Bugün, Bakanlığımız kuruluşlarının birçoğu, hizmetlerini daha verimli bir şekilde yürütebilmek ve karşılaştıkları mali güçlükleri ortadan kaldırabilmek, kültür hizmeti pazarlamasının ticari yönüne uyum gösterebilmek için, yalnız kendi kuruluşlarını ve çoğunlukla kendi personelini içine alan dernekler kurma yoluna gitmişlerdir. Örneğin; İstanbul Kültür Sarayı Derneği, Ankara Milli Kütüphane Yardım Derneği, Ankara Turizmi, Eski Eserleri ve Müzeleri Sevenler Derneği, Türkiye Filarmoni Derneği gibi.

Ancak, 1630 sayılı Yasa hükümlerine bağlı dernekler yolu ile kültürel faaliyetlerimizin desteklenmesi ve mali darboğazların aşılması durumu birçok bakımdan sakıncalar doğurmaktadır.

Dernek çalışmaları gerçekte Bakanlığımız kararlarıyla yürütülme durumunda olmadığından ve kültürel kamu hizmetlerinin kısmen de olsa dernekler kanalı ile yürütülmesi kamu yönetimi açısından sakıncalar doğurduğundan dernek yardımına gereksinim duyulması şeklindeki bir uygulama, hizmetlerin yerine getiril-

mesi sırasında anlaşmazlıklara, sürtüşmelere yol açmakta ve dolayısı ile, hizmette bütünlük, verimlilik ve yönetimde genellik ilkesi sağlanamamaktadır.

Yukarda belirtildiği gibi, Bakanlığımıza bağlı kuruluşların büyük çoğunluğu, yaptıkları hizmetin gereği mali yönden daha esnek bir yapıya gereksinim duyduklarından bir dönersermaye kuruluşuna büyük gerek vardır.

Bugünkü uygulamanın yolaçtığı sorunların bir kısmı aşağıda özetlenmiştir.

1. Atatürk Kültür Merkezi, büyük özverilerle ve harcamalarla meydana getirilmiş önemli bir kültür kuruluşumuzdur. Burası için personel ve işletme masrafları karşılığı cari bütçeden 40 milyon liraya yakın bir ödenek ayrılmış bulunmaktadır. İçinde temel amacı olan kültür ve sanat olaylarına ek olarak, ulusal ve uluslararası toplantı, konferans, kongre, konser sergi v.b. çalışmalara yer verilecektir. Birçok kişi, kurum ve kuruluşu ilgilendiren, bugünkü değeri 1 milyar lirayı bulan ve tam bir kültür pazarlaması işletmesi niteliğinde olan Atatürk Kültür Merkezinin güvenli bir şekilde hizmete alınması, işletilmesi bugünkü mali düzen içinde mümkün değildir.

Kültürel faaliyetlerin Atatürk Kültür Merkezinde yapılabilmesi için, bu tesisten yararlanacak kuruluşlardan alınacak işletme gelirlerinin, bir elde toplanması, bunların tesisin giderleri ve gelişmesi doğrultusunda kullanılmasının sağlanması, dönersermayeli bir kuruluş olmasını gerektirmektedir.

2. Bakanlığımıza bağlı müzelerimiz de, bilindiği gibi, yerli ve yabancı turistlerin en çok ziyaret ettiği kültür kuruluşlarımız arasında bulunmaktadır.

1976 yılında toplam 5 milyondan fazla kişi müzelerimizi gezmiş ve 25 milyon lira gelir elde edilmiştir.

Bu gelir, Hazineye gelir kaydedilmekte, müzeleri gezenlere sağlanacak hizmetler ve müzelerin bakım, temizlik ve geliştirilmesi için kullanılamamaktadır. Genel bütçe içinden bu amaçla yapılabilecek harcamalar ise, genel bütçenin uymak durumunda olduğu kurallar içinde gerçekleştirilememektedir.

Ayrıca; müzecilikle ilgili olarak kurulan dernekler kanalı ile, müzelerimizde çeşitli hatıra eşya, kartpostal satışı v.b. tanıtıcı çalışmalar yapılmaktadır. Bunlardan elde edilen gelirleri ise dernekler almaktadır. Yukarıda açıklandığı gibi, derneklerin müzelerimize ve diğer kuruluşlarımıza katkıları hem sınırlı olmakta hem de büyük idari ve mali sorunlar yaratmaktadır. Dolayısıyla, bu yollarla elde edilen gelirlerin kontrollü bir şekilde ve düzen içinde Bakanlığımızca sağlanarak müzecilik hizmetlerine ayrılması mümkün olamamaktadır.

Bu bakımdan müzelerimizden giriş ücreti gelirleri ve her çeşit tanıtıcı eşyanın satışından elde edilecek her türlü gelirin, aynı amaç için tek elde toplanmasında ve kullanılmasında büyük yararlar görülmekte ve bunu sağlamak için dönersermaye oluşturulması gerekli bulunmaktadır.

3. Kütüphanelerimizdeki çalışmalar da aynı özellikleri göstermektedir. Bibliğrafya, kütüphane kataloglarının ve kütüphanecilikle ilgili yayınların yapılmasında ve ciltleme, film, mikrofilm, slayt, kitap v. b. alım - satımlarında bugün için büyük güçlükler vardır. Toplanan gelirlerin saptanan amaçlar doğrultusunda kullanılamaması, hizmetlerin geliştirilmesini büyük ölçüde aksattığından bu durumun da ancak dönersermaye ile düzeltilmesi mümkün görülmektedir.

Örneğin; kütüphanelerde bulunan herhangi bir kitabın birkaç sayfasının fotokopisini ücreti karşılığı almak isteyen bir okuyucuya, dönersermayeli bir kuruluş olmaması nedeniyle, kütüphaneciliğin gereği olan bu hizmet yapılamamaktadır.

4. Bakanlığımız, Beş Yıllık Kalkınma Planlarında öngörüldüğü gibi, kaliteli, ucuz ve yararlı yayınları, geniş halk kitlelerine ulaştırmak görevi ile de yükümlü bulunmaktadır. Bu görevi en iyi bir biçimde yerine getirebilmek için, yayın alanında yoğun bir çalışmaya girilmiştir.

Böylece, bir yandan çeşitli kentlerde halk kitapları, çocuk kitapları yayınlanırken, öte yandan da çeşitli kültür ve sanat dergileri, takvimler, amblemler v. b. tanıtıcı yayınlar gerçekleştirilmektedir. Bu etkinliklerin düzeyli, ucuz ve yaygın olması üzerinde özellikle durulmaktadır.

Ancak, yayın hizmetlerinin, yukarıda belirtilen niteliklere uygun olarak üretilebilmesi için, her şeyden önce, yayınlanan eserlerin depolanması ve ulaştırması sorunlarının çözümlenmesi, özellikle pazarlama ile ilgili konuların gerçekleştirilebilmesi genel bütçenin kuralları içinde mümkün olamamaktadır.

Milli Eğitim Bakanlığı ile yapılmaya çalışılan işbirliğinin, mali ve yönetsel güçlükler nedeniyle olumlu sonuçlar vermediği saptanmıştır. Basılan kitapların gelirleri Milli Eğitim Bakanlığı Dönersermayesine bı-

rakılmakta, bunun sonucu olarak Bakanlığımız kendi hizmetini geliştirme olanağından yoksun kalmaktadır. Ayrıca bu durum kültür eserlerimizi tüm yurttaşlarımıza kadar hızla ulaştırılmasını engellemektedir.

Bu durumda, hizmetlerin istenilen biçimde yürümesi, Dönersermaye kurulması ile sağlanabilecektir.

5. Bakanlığımızın en önemli çalışma alanlarından birisi de, folklor ve elsanatlarıdır. Bugün, her tür folklor ve elsanatlarının, eserlerimizin özgün değerleri korunarak aranması, bulunması ve daha verimli hale getirilmesi, plaklara, bantlara, mikrofilmlere geçirilmesi, bunların arşivlenerek ilgililerin yararına sunulması büyük önem taşımaktadır.

Ancak, bu hizmetler çok titiz ve bilimsel çalışmaları ve çabukluğu gerektirmektedir ki, çoğu kez, tam kaynağa inerek bir ezginin, bir oyunun, bir edebiyat ürününün derlenmesi, ya da bir kilimin, halının v. b. eserlerin kolaylıkla satın alınması zorunlu olmaktadır. Bu durumlarda, kişi, ya da kuruluşlara hemen ödeme yapmak gerekmektedir. Uygulamada 2490 ve 1050 sayılı yasalarla böyle ivedi bir uygulamaya gitmenin mümkün olmadığı bir gerçektir.

Köklü bir kültür mirasına sahip ülkemizdeki değerleri arşivleme çalışmaları bugünden ve hızla başlamaz, yürütülmez ve sonuçlandırmazsa, yakın gelecekte ulusal kültürümüzün zenginlikleri bir bir yitirilecek, bunun sonucunda ulus olarak yerine getirilmesi olanaksız büyük maddi ve manevi kayıplara uğranacaktır.

6. Bakanlığımız görevleri arasında bulunan diğer kültür çalışmalarının yaşatılması ve tanıtılması etkinliklerinde de, esnek mali dayanakların bulunmasında büyük yararlar olacaktır.

Çeşitli folklor gösterileri ve festivallerden elde edilecek gelirlerin belirli kaynakta toplanması ve bunların her tür hizmetlerde kullanılması ancak Dönersermaye ile gerçekleştirilebileecektir.

7. 1977 İcra Planında da öngörüldüğü üzere; Bakanlığımızın TRT ile sıkı bir işbirliği içinde bulunması gerekmektedir.

Bakanlık olarak, çeşitli kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak, yurt ve dünya ölçüsünde bilim, kültür ve sanat alanında ün yapmış kişilerimizi ve yurdumuzun zenginliklerini, güzelliklerini konu alan filmlerin, diziler halinde hazırlanması, bunların yurt içinde ve yurt dışında tanıtılması çalışmalarına da ağırlık vermiş bulunuyoruz.

Böylesine geniş ve yoğun bir çalışma, çoğu kez, yurt içinde ve yurt dışında bağlantılar yapmayı zorunlu kılmaktadır.

Oluşturulacak eserlerin satılması ve gelirlerinin belirli bir kaynakta toplanarak, tekrar bu hizmetlerin geliştirilmesi için kullanılması, ulusal kültürümüzün zenginleştirilmesi, yaygınlaştırılması, tanıtılması ve benimsetilmesi bakımından ayrı bir önem taşımaktadır.

8. Bakanlığımızın kültür hizmetleri yürütülürken, hizmetin gereği olarak telif haklarının satın alınması, gerektiğinde bu hakların üçüncü kişilere satılması zorunlu olmaktadır. Bugünkü mali yapı içinde gerçekleştirilemeyen bu işlerin dönersermaye ile kolaylıkla sağlanabileceği açıktır.

Yukarıda kısaca açıklamaya çalıştığımız durumdan anlaşılacağı üzere, kültür hizmetlerimizin iyi bir yönde yürütülmesi ivedilik gerektirdiği gibi, bütçeye daha çok yük olmadan elde edilecek paranın etkili, verimli ve yaygın olarak hizmetlerimize harcanması yolu ile beklenen sonuçların alınması, Bakanlığımıza bağlı bir «Dönersermaye» örgütünün kurulması ile olanaklı görüldüğü için ekli yasa tasarısı hazırlanmış bulunmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Tasarının 1 nci maddesi ile, dönersermayeye ayrılan para miktarı belirlenmiş ve bu sermayenin Bakanlar Kurulu Kararı ile ikiyüz milyon liraya kadar çıkartılabileceği açıklanmıştır.

Tasarının 2 nci maddesinde, dönersermayenin kaynakları belirtilmiş ve bunların; Bakanlığımız bütçesine konulacak ödenekler ve hazinece yapılacak ayni yardımlarla dönersermaye çalışmalarından elde edilecek kâr, bağış ve yardımlardan oluşacağı belirtilmiştir. Tasarıda ayrıca sermayenin tamamı 1 nci maddede açıklanan miktara ulaştıktan sonra, yapılacak işlemler ön görülmüştür.

Tasarının 3 ve 4 ncü maddeleri ile, dönersermayenin kullanma alanı ile ilgili hizmetler ve dönersermayeden harcama yapılabilecek işler ve yerler açıklanmıştır.

Tasarının 5 nci maddesinde; döner sermaye gelir kaynakları belirlenmiş, bunların yapılan hizmetler karşılığı elde edilecek ücretler, satılan mallarla telif hakkı gelirleri ve ilgililerince alınmayan depozito bedelleriyle her türlü bağış ve yardımlar olduğu kaydedilerek, bu konudaki tarifelerin Bakanlığımızca saptanacağı öngörülmüştür.

Tasarının 6 nci maddesinde, dönersermayenin her türlü parasal ve yönetim işlerini düzenlemek üzere Bakanlığımız Merkezinde Saymanlık örgütüne sahip «Dönersermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğü»nün ve ayrıca Merkez ve taşra örgütünde Bakanlığımızın gerekli göreceği ve sermaye vereceği yer ve birimlerde de Merkez Müdürlüğüne bağlı olarak «Dönersermaye İşletmesi» kurulacağı belirlenmiş olup, Saymanın Maliye Bakanlığınca atanacağı belirtilmiştir.

Milli Eğitim Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Milli Eğitim Komisyonu
Esas No. : 1/177
Karar No. : 22

7 . 12 . 1978

Yüksek Başkanlığa

Başkanlığınız tarafından Komisyonumuza tevdi buyrulan Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanunu tasarısı ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle tetkik edildi.

Tasarının tümü üzerindeki olumlu görüşmelerden sonra tasarı metninin incelenmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 nci maddesi ile dönersermayeye ayrılan para miktarını Komisyonumuz az görerek, 40 milyon liranın 50 milyon, 200 milyon liranın 300 milyon lira olarak yükseltilmesini uygun görmüştür.

Tasarının diğer maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Plan Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip
Kırşehir	Elazığ	Samsun
Mustafa Eşrefoğlu	*M. Tahir Şaşmaz*	Orhan Uluçay
		İmzada bulunamadı
Adana	Balıkesir	Isparta
Hasan Gürsoy	*İlhan Aytekin*	*Yakup Üstün*
Konya	Muğla	Muş
Hüseyin Kaleli	Sami Gökmen	Burhan Garip Şavlı
	İmzada bulunamadı	İmzada bulunamadı
Ordu	Trabzon	
Temel Ateş	Rahmi Kumaş	Zonguldak
İmzada bulunamadı	İmzada bulunamadı	*Abdülmüttalip Gül*

Plan Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Plan Komisyonu
Esas No. : 1/177
Karar No. : 62

20 . 4 . 1979

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuza sevk edilen «Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanunu Tasarısı» ve ön havalesi uyarınca Milli Eğitim Komisyonu Raporu, Maliye ve Kültür bakanlıkları temsilcilerinin katıldığı toplantıda görüşüldü.

Kültür Bakanlığı bünyesinde müzeler, kütüphaneler, konservatuvarlar, orkestralar, galeriler ve diğer kültür kuruluşları ile Devlet Tiyatrosu ve Devlet Opera ve Balesi gibi birimleri bulundurmakta ve bunlar kanalıyla halkımıza kültür hizmetlerini sunmaktadır.

Bu hizmetlerin gereği olarak, geniş bir kültür hizmeti sunumu ve yayın faaliyeti, araştırma, inceleme, derleme, arşivleme ve film çalışmaları yapılmaktadır.

Böylece, ulusal kültürümüzün aranması, bulunması, korunması, zenginleştirilmesi, tanıtılması, benimsetilmesi alanlarında bilimsel ve çağdaş tekniklerden de yararlanılarak, yeni ve özgün eserlerin yaratılması için büyük çaba harcanmaktadır.

Bu hizmetlerin bir bütün halinde etkili, verimli ve yaygın olarak yerine getirilebilmesi için mali yönden karşılaşılan güçlükleri aşarak hızla uygulamaya konulması zorunlu bulunmaktadır. Bunun sonucu olarak kültür hizmetlerinin üretimi, dağıtımı ve pazarlanmasının hızla yapılabilmesi için çeşitli kişi, kurum ve kuruluşların, bu hizmetlere katılmalarının kolaylıkla sağlanması yolu ile yaygın, etkili ve başarılı bir kültür hareketinin oluşturulması mümkün olacaktır.

Kütüphanelerdeki çalışmalar aynı özellikleri göstermektedir. Bibliyografya, kütüphane katoloğlarının ve kütüphanecilikle ilgili yayınların yapılmasında ve ciltleme, film, mikrofilm, slayt, kitap, alım satımlarında bugün için büyük güçlükler vardır. Toplanan gelirlerin saptanan amaçlar doğrultusunda kullanılamaması, hizmetlerin geliştirilmesini büyük ölçüde aksattığından bu durumun düzeltilmesi gerekmektedir.

Kültür hizmetleri yürütülürken, hizmetin gereği olarak telif haklarının satın alınması, gereğinde bu hakların üçüncü kişilere satılması zorunlu olmaktadır. Bugünkü mali yapı içinde gerçekleştirilemeyen bu işlerin döner sermaye ile kolaylıkla sağlanabileceği tabiidir.

Yukarıda kısaca açıklamaya çalıştığımız nedenlerle kültür hizmetlerinin iyi bir yönde yürütülmesi bütçeye daha çok yük olmadan elde edilecek paranın etkili, verimli ve yaygın olarak hizmetlere harcanması yolu ile beklenen sonuçların alınması için Kültür Bakanlığına bağlı bir döner sermaye örgütünün kurulması için hazırlanan kanun tasarısı, Komisyonumuzca da olumlu karşılanmış ve görüşmelere tasarıyı esas alarak maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Tasarının 3 ncü maddesinin 2 nci satırında yer alan «Anıtlar ve müzeler» ile «Dökümantasyon ve enformasyon» sözcüklerinin «Anıtlar, Müzeler», «Dökümantasyon, Enformasyon» olarak;

Yine tasarının 3 ncü maddesinin 3 ncü ve son satırlarında yer alan «Yayın ve tanıtma» ile «Mal ve hizmet» ibarelerinin «Yayın, tanıtma», «Mal veya hizmet» şeklinde değiştirilerek;

Milli Eğitim Komisyonunun 1 nci maddesi ile tasarının 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 ve 13 ncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun olurlarının sağlanması için Yüksek Başkanlığa sunulur.

Saygılarımızla.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Tekirdağ	Aydın	İstanbul
Yılmaz Alpaslan	*Muharrem Sökeli*	*Sevil Korum*

Adana *M. Kemal Küçüktepepınar*	Ankara *Sebati Ataman*	Antalya *Kaya Çakmakçı*
Bolu *Müfit Bayraktar*	Eskişehir *İsmet Angı*	İstanbul *Metin Tüzün*
Kastamonu *Sabri Tığlı*	Konya *Yücel Akıncı*	Manisa *Sümer Oral*

Sıvas *Azimet Köylüoğlu*	Trabzon Muhalifim. *İ. Vecdi Aksakal*

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanunu Tasarısı

Sermaye Ayırımı :

MADDE 1. — Kültür Bakanlığına 40 milyon lira döner sermaye ayrılmıştır. Bu sermaye Bakanlar Kurulu Kararı ile 200 milyon liraya kadar artırılabilir.

Sermayenin Kaynakları :

MADDE 2. — Kültür Bakanlığı döner sermayesi; Bakanlık bütçesine konulacak ödeneklerle Hazinece yapılacak ayni yardımlar, döner sermaye çalışmalarından elde edilecek kârlar, bağış ve yardımlardan oluşur. Sermayenin tümü 1 nci maddede belirlenen düzeye ulaştıktan sonra fazlası bir sonraki hesap yılının altıncı ayı sonuna kadar Hazineye yatırılır. Bu süreyi uzatmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

Bağış ve yardımlar 1 nci maddede gösterilen limite dahil değildir.

Döner Sermayenin Kullanma Alanı :

MADDE 3. — Kültür Bakanlığı döner sermayesi; eski eserler, anıtlar ve müzeler, kütüphanecilik, bibliyografya, dökümantasyon ve enformasyon, yayın ve tanıtma, güzel sanatlar, sahne sanatları, arşiv, folklor, el sanatları, sinema sanatı, festival düzenleme, kültür merkezleri ve bunlar gibi mal ve hizmet üretim ve satışını içeren işletme alanlarında kullanılır.

Harcama Yerleri :

MADDE 4. — 3 ncü maddede belirtilen iş ve hizmetlere ilişkin giderlerle, yalnız döner sermaye işlerinde çalıştırılacak personelin her türlü giderleri döner sermayeden karşılanır.

Gelir Kaynakları :

MADDE 5. — 3 ncü maddede belirtilen iş ve hizmetlerden elde edilecek;

a) Müzelerle, Devlet Tiyatroları ve Devlet Opera ve Balesi Genel müdürlüklerince düzenlenenler dışındaki, tiyatro, bale, opera, konser, sinema ve benzeri yerlere giriş ücreti dahil, her türlü ücretler,

b) Her çeşit hizmet, mal, sanat eseri, kültür malzemesi, yayın ve benzeri satış gelirleri,

c) Taşınır mallarla, Kültür Bakanlığına tahsis edilen ve döner sermaye hizmetlerinde kullanılan taşınmaz malların ve tesislerin sergi, yeme, içme, dinlenme yerleri ile salon, büfe ve otoparklarının işletme ve kira gelirleri,

d) Depozito gelirleri,

e) Telif hakkı gelirleri,

Dönersermayenin gelirleridir.

Yukarıdaki gelirlerle ilgili tarifeler, Kültür Bakanlığınca saptanır.

Kuruluş :

MADDE 6. — Döner sermayenin bütçe, bilanço ve hesaplarını düzenleme, inceleme, döner sermaye ile ilgili bütün mali ve yönetsel işleri düzenlemek ve yönetmek üzere Kültür Bakanlığı merkez kuruluşunda ve saymanlık örgütüne sahip olmak üzere «Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğü» ve ayrıca merkez ve taşra

MİLLİ EĞİTİM KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN	PLAN KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanunu Tasarısı	*Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanunu Tasarısı*
Sermaye Ayırımı :	*Sermaye Ayırımı :*
MADDE 1. — Kültür Bakanlığına 50 milyon lira döner sermaye ayrılmıştır. Bu sermaye Bakanlar Kurulu kararı ile 300 milyon liraya kadar artırılabilir.	MADDE 1. — Milli Eğitim Komisyonunun 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
Sermayenin Kaynakları :	*Sermayenin Kaynakları :*
MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
Döner Sermayenin Kullanma Alanı :	*Döner Sermayenin Kullanma Alanı :*
MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 3. — Kültür Bakanlığı döner sermayesi; eski eserler, anıtlar, müzeler, kütüphanecilik, bibliyografya, dökümantasyon, enformasyon, yayın, tanıtma, güzel sanatlar, sahne sanatları, arşiv, folklor, el sanatları, sinema sanatı, festival düzenleme, kültür merkezleri ve bunlar gibi mal veya hizmet üretim ve satışını içeren işletme alanlarında kullanılır.
Harcama Yerleri :	*Harcama Yerleri :*
MADDE 4. — Tasarının 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 4. — Tasarının 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.
Gelir Kaynakları :	*Gelir Kaynakları :*
MADDE 5. — Tasarının 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 5. — Tasarının 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
Kuruluş :	*Kuruluş :*
MADDE 6. — Tasarının 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 6. — Tasarının 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin teklifi)

örgütünde, Kültür Bakanlığı kararı ile döner sermaye verilen her birimde «Döner Sermaye İşletmesi» kurulur. Döner sermaye işletmeleri mali ve yönetsel açıdan, döner sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğüne bağlı olarak çalışırlar.

Sayman Maliye Bakanlığınca atanır.

Ayrıcalıklar :

MADDE 7. — Kültür Bakanlığı döner sermayesi; 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu, 2490 sayılı Artırma - Eksiltme ve İhale Kanunu ile bu kanunların ek ve değişiklikleri hükümlerine bağlı değildir.

Hesap Yılı ve Hesapların Denetimi :

MADDE 8. — Kültür Bakanlığı döner sermayesi hesap yılı, mali yıldır. Kültür Bakanlığı, hesap yılını izleyen 4 ay içinde döner sermaye hesaplarını, bilanço ve eklerini gelir ve gider belgeleri ile birlikte Sayıştay'a, bilanço ve eklerinin onaylı birer örneğini de Maliye Bakanlığına gönderir.

Çeşitli Hükümler :

MADDE 9. — Döner sermaye ile ilgili her türlü mali ve yönetsel işlemlerin nasıl yürütüleceği Kültür ve Maliye Bakanlıklarınca birlikte düzenlenecek bir yönetmelikle saptanır.

MADDE 10. — Döner sermayeye ait mallar Devlet malı kapsamı içindedir.

MADDE 11. — 15 Temmuz 1953 tarih ve 6152 sayılı Kanunla değiştirilen, 3340 sayılı Müzelerle Örenyerlerini Ziyaret Edenlerden Alınacak Ücret Hakkındaki Kanun ile 10 Haziran 1949 tarih ve 5441 sayılı Kanunun, 14 Temmuz 1970 tarih, 1310 sayılı Kanunla eklenen Ek 1 nci maddesi ve aynı tarih 1309 sayılı Kanunun 25 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

(Milli Eğitim Komisyonunun kabul ettiği metin)	(Plan Komisyonunun kabul ettiği metin)
Ayrıcalıklar :	*Ayrıcalıklar :*
MADDE 7. — Tasarının 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 7. — Tasarının 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
Hesap Yılı ve Hesapların Denetimi :	*Hesap Yılı ve Hesapların Denetimi :*
MADDE 8. — Tasarının 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 8. — Tasarının 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
Çeşitli Hükümler :	*Çeşitli Hükümler :*
MADDE 9. — Tasarının 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 9. — Tasarının 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 10. — Tasarının 10 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 10. — Tasarının 10 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 11. — Tasarının 11 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 11. — Tasarının 11 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin teklifi)

MADDE 12. — Bu Kanun yayımı gününde yürürlüğe girer.

MADDE 13. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan *B. Ecevit*	Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı *O. Eyüboğlu*	Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı *Prof. Dr. T. Feyzioğlu*
Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı *Dr. F. Sükan*	Devlet Bakanı *H. Çetin*	Devlet Bakanı *E. Akova*
Devlet Bakanı *Dr. L. Doğan*	Devlet Bakanı *S. Yıldız*	Devlet Bakanı *A. R. Septioğlu*
Devlet Bakanı *M. Kılıç*	Devlet Bakanı *A. Şener*	Adalet Bakanı *M. Can*
Milli Savunma Bakanı *H. E. Işık*	İçişleri Bakanı *İ. Özaydınlı*	Dışişleri Bakanı *Prof. G. Ökçün*
Maliye Bakanı *Z. Müezzinoğlu*	Milli Eğitim Bakanı *N. Uğur*	Bayındırlık Bakanı *Ş. Elçi*
Ticaret Bakanı *T. Köprülüler*	Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı *Dr. M. Tan*	Gümrük ve Tekel Bakanı *T. Mataracı*
Ulaştırma Bakanı *G. Öngüt*	Gıda-Tarım ve Hay. Bakanı *M. Yüceler*	Çalışma Bakanı *A. B. Ersoy*
Sanayi ve Teknoloji Bakanı *O. Alp*	İşletmeler Bakanı *Porf. Dr. K. Bulutoğlu*	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı *Doç. Dr. D. Baykal*
Turizm ve Tanıtma Bakanı *A. Coşkun*	İmar ve İskân Bakanı *A. Karaaslan*	Köy İşleri ve Koop. Bakanı *A. Topuz*
Orman Bakanı *V. İlhan*	Gençlik ve Spor Bakanı *Y. Çakmur*	Sosyal Güvenlik Bakanı *H. İşgüzar*

Kültür Bakanı *Doç. Dr. A. T. Kışlalı*	Yerel Yönetim Bakanı *M. Özdemir*

(Milli Eğitim Komisyonunun kabul ettiği metin)	(Plan Komisyonunun kabul ettiği metin)
MADDE 12. — Tasarının 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 12. — Tasarının 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 13. — Tasarının 13 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 13. — Tasarının 13 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Dönem : 5
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 349

Adana Milletvekili Cevdet Akçalı ve 17 Arkadaşının, 1425 Sayılı Kanunun Ek 1 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Plan Komisyonu Raporu. (2/614)

Millet Meclisi Başkanlığına

8 . 7 . 1971 tarih ve 1425 sayılı Kanunun Ek Birinci Maddesine Bir Fıkra İlave Edilmesine Mütedair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ilişiktir.

Gereğine müsaadelerinizi saygılarımızla arz ederiz.

Adana	Uşak	Bursa
Cevdet Akçalı	*Selahattin Yüksel*	*Emin Dalkıran*
Kayseri	Tokat	Ankara
Kemal Doğan	*Cevat Atılgan*	*Mustafa Başoğlu*
Çankırı	Eskişehir	Adana
Arif Tosyalıoğlu	*Y. Cemal Özkan*	*Muslihittin Yılmaz Mete*
Adana	Sıvas	Tokat
Melih Kemal Küçüktepepınar	*Tevfik Koraltan*	*Ali Kurt*
İçel	Sıvas	İçel
Veli Yıldız	*Tahsin Türkay*	*Ali Ak*
Nevşehir	Sakarya	Adana
İbrahim Etem Boz	*Güngör Hun*	Halit Dağlı

GEREKÇE

Devlet memurluğunda ve yasama organı üyeliğinde geçen hizmet süreleri toplamı, emekli aylığı bağlanmasına müsait olan ve devlet memurlarına ait maaş cetvelinin birinci derecesinin dördüncü kademesini müktesep hak olarak kazanmış bulunan yasama organı üyelerine, 1425 sayılı Kanuna bağlı gösterge tabloşundaki ek gösterge esası üzerinden emekli maaşı bağlanması adı geçen kanun hükümleri gereğinden bulunmaktadır.

Yürürlükteki TC Emekli Sandığı Kanununda, eski ve yeni bütün parlamenterlerin emekli işlemlerinin bir bütün olarak ele alınması ve aynı esasa bağlanması amaçlanmış olmasına rağmen, yasama organı üyeliği yapmadan veya yaptıktan sonra TC Emekli Sandığı iştirakçiliği kapsamına giren bir hizmet ifa ederek birinci derecenin dördüncü kademe maaşını müktesep hak olarak kazanmış bulunanların durumları her nasılsa gözden kaçmış olduğundan, aynı şartları haiz bulunan eski parlamenterler ile yeni parlamenterler arasında bir farklılık hasıl olmuş, kanunun bütünlüğü ve eşitliği ihlal olunmuştur. O kadar ki, parlamenter iken birinci derecenin dördüncü kademesine gelmiş ve o kademede parlamenter sıfatıyla TC Emekli Sandığına kesenek ödemiş, fakat bu hizmeti sona erdiğinde emekliliğini istemeyerek TC Emekli Sandığı ile ilgisini devam ettirmiş olanları bile bu kanun kazanılmış haklarından yoksun kılmakta ve onları, TC Emekli Sandığına daha fazla kesenek ödedikleri halde daha az maaş almak gibi hukuk ve mantık dışı bir sonuçla karşı karşıya bırakmaktadır.

Parlamentoda bir veya birkaç devre bulunduktan sonra bir hizmete girenler ve orada birinci derecenin dördüncü kademesini müktesep hak olarak kazanmış bulunanlar veya birinci derecenin dördüncü kademesindeki bir görevden emekli olup da yasama organına seçilenler ve orada bir veya birkaç devre hizmet görenler, yalnız bir tek devre seçilmiş olup da o dönem içinde emekliliklerini isteyen aynı derecedeki arkadaşlarının sahip oldukları emeklilik haklarından mahrum bırakılmaktadırlar. Parlamenter sıfatı ile emekli olan-

ların ise, bilahara TC Emekli Sandığına tabi bir göreve yeniden girmiş olsalar dahi emeklilik haklarına bir halel gelmemekte ve yeni hizmetten doğan mükteseplerı de evvelkilerine eklenmektedir.

Bütün bunlar kanunun bütünlüğünü, eşitliğini ve maksadını ihlal etmektedir.

Teklif ettiğimiz fıkranın 1425 sayılı Kanunun ek 1 nci maddesine ilave edilmesi ile, hem kanunun bütünlüğü sağlanmış olacak, hem de aynı şartları haiz bulunan eski ve yeni parlamenterler arasında, ek gösterge uygulanmak suretiyle emekli maaşı bağlanması bakımından muadelet temin edilmiş olacaktır.

Kapsadığı kimseler mahdut sayıda oldukları için bu kanun, TC Emekli Sandığına ve Hazineye fazla bir külfet yüklemeyecek, ancak hangi sıfatla olursa olsun istenmesi hak olan bir konuyu adil bir çözüme bağlayacaktır.

Plan Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Plan Komisyonu
Esas No. : 2/614
Karar No. : 64

24 . 4 . 1979

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuza sevk edilen «Adana Milletvekili Cevdet Akçalı ile 17 arkadaşının, 1425 sayılı Kanunun Ek 1 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi» Maliye Bakanlığı temsilcisinin de katıldığı toplantıda görüşüldü.

Yasama organı üyeliğinde bir süre bulunduktan sonra bir kamu hizmetinde birinci derecenin dördüncü kademesini müktesep hak olarak kazanmış veya birinci derecenin dördüncü kademesinden emekliye ayrıldıktan sonra yasama organı üyeliğine seçilenlerle; seçildikleri dönem içinde emekliliklerini isteyenler arasında, emeklilik hakları yönünden farklılık bulunmaktadır.

Ayrıca, emekli parlamenterler sonradan emekli sandığına tabi bir göreve başladıklarında kazanılmış emeklilik haklarında bir kayıp sözkonusu olmadığı gibi, yeni hizmetten doğan mükteseplerı de öncekilerine eklenmektedir. Dolayısıyla yasanın uygulamadaki bütünlük ve eşitliği zedelenmektedir.

Yasa teklifi ile bütün bu hususlar gözönüne alınarak, bir süre yasama organı üyeliğinde bulunduktan sonra bu görevden ayrılanlarla yasama organı üyeliğinden emekliye ayrılmış olanlar arasında ek gösterge uygulanmak suretiyle emekli maaşı bağlanması bakımından birlik ve eşitlik sağlanması amaçlanmaktadır.

Yapılan görüşmeler sonunda teklifi Komisyonumuz da olumlu bulmuş ve maddelerin müzakeresine geçerek, teklif metnini aynen kabul etmiştir.

Genel Kurulun olurlarının sağlanması için Yüksek Başkanlığa sunulur.

Saygılarımızla.

Başkan	Başkanvekili	İstanbul	Bu Rapor Sözcüsü
Tekirdağ	Aydın	Sevil Korum	Adana
Yılmaz Alpaslan	*Muharrem Sökeli*	İmzada bulunamadı	*M. Kemal Küçüktepepınar*
Ankara	Antalya	Bolu	Eskişehir
Sebati Ataman	*Kaya Çakmakçı*	*Müfit Bayraktar*	İsmet Angı
			İmzada bulunamadı
İstanbul	Kastamonu	Konya	Manisa
Metin Tüzün	*Sabri Tığlı*	Yücel Akıncı	*Sümer Oral*
	Sıvas	Trabzon	
	Azimet Köylüoğlu	*İ. Vecdi Aksakal*	

ADANA MİLLETVEKİLİ CEVDET AKÇALI VE 17 ARKADAŞININ TEKLİFİ	PLAN KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
1425 Sayılı Kanunun Ek 1 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi	*1425 Sayılı Kanunun Ek 1 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi*
MADDE 1. — 1425 sayılı Kanunun ek 1 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir : Birinci derecenin dördüncü kademesinden emekliye ayrıldıktan sonra yasama organı üyeliğine seçilmiş olanlarla, yasama organı üyeliğinden ayrıldıktan sonra TC Emekli Sandığı ile iştirakçi olarak ilgilerini devam ettiren bir hizmet ve görevde bulunmuş olanlardan, emeklilik keseneğine esas aylıkları birinci derecenin dördüncü kademesine ulaşmış bulunanların emeklilik işlemleri, yasama organı üyeleri hakkında uygulanan ek göstergeler emsal alınarak yapılır. Bunlardan, bu kanun yürürlüğe girdiği tarihten önce emekliye ayrılmış olanlar hakkında da aynı hükümler uygulanır. Ancak bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki süreler için fark ödenmez.	MADDE 1. — Teklifin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 2. — Teklifin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.	MADDE 3. — Teklifin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Dönem : 5
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 351

Millet Meclisi İdareci Üyelerinin, TBMM Eski Üyeleri Hakkında Kanun Teklifi ve Anayasa ve Plan Komisyonları Raporları. (2/657)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 328)

Millet Meclisi Başkanlığına

TBMM Eski Üyeleri Hakkında Kanun Teklifimiz gerekçesiyle birlikte ilişikte sunulmuştur.
Gereğini saygıyla arz ederiz.

Millet Meclisi İdareci Üyeleri

Siirt Milletvekili	Giresun Milletvekili	Ordu Milletvekili
Zeki Çeliker	*M. Kemal Çilesiz*	*Hamdi Mağden*

GEREKÇE

Demokratik parlamenter rejimin kabul edildiği ülkelerde milli iradenin oluşturulduğu temel kurum olan Parlamentoya üye olarak seçilen kimselerin diğer yurttaşlara göre bazı özel durumları olduğunun kabulü, parlamenter rejime ve onun odak noktası Parlamentoya duyulması gereken saygının ifadesidir.

Demokratik parlamenter rejimimizin yerleşmesine ve gelişmesine büyük katkıda bulunan TBMM eski üyelerine bazı hakların sağlanması bir ayrıcalık veya imtiyaz olmayıp, parlamenter rejimin yerleşmesinde ve yaşamasında mücadele vermiş kişilere bu mücadelelerini devam ettirebilmek için sağlanan bir kolaylıktan ibarettir.

Ülkemizde belli görevlerde bulunan veya bazı hizmetleri gerçekleştiren kişilerin ödüllendirildiğine bir vefa örneği olarak sık sık rastlanır. Örneğin; malul gazilere geçmiş hizmetleri karşılığı olarak bazı haklar ve kolaylıklar sağlanmıştır. (Tercihli telefon bağlanması, tren ve vapurlarda ücretsiz seyahat etmeleri, sağlık kurumlarında sağlanan bazı kolaylıklar... gibi)

Kaldı ki kanun teklifimizle yeni bir hak veya ödül getirilmemiştir. TBMM eski üyelerinin büyük çoğunluğu sosyal güvenlik kurumlarının birisinden emekli olma hakkını kazanmış durumdadırlar. Yani sağlık ve tedavi haklarını da kazanmışlardır. Ne varki teklifimiz yasalaştığında TBMM sağlık hizmetlerinden yararlanma gibi bir kolaylığa kavuşacaklardır. Ulaştırma ve haberleşme konularındaki haklarda bir ayrıcalık olmayacaktır. Örneğin; bu kurumların yönetim kurulu üyelerinin veya mensuplarının yararlandığı birçok haklar sayılabilir.

Görüldüğü gibi, kanun teklifimiz yeni konan haklar değildir. Demokratik parlamenter rejimin yerleşmesi, gelişmesi ve bugünkü olgunluğa ulaşmasında çaba göstererek katkıda bulunan eski parlamenterleri onore etmek ve bazı kolaylıklar sağlamaktan öte bir amaç taşımamaktadır. Verilmek istenen çok şey değil ama anlamı çok büyüktür. Yalnız Meclislerimiz değil, demokrasiye gönül vermiş onun faziletinin bilincine varmış tüm yurttaşların bu konuda duyarlı ve vefalı olacağından kuşku duymuyoruz.

Anayasa Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Anayasa Komisyonu
Esas No. : 2/657
Karar No. : 12

21 . 3 . 1979

Millet Meclisi Başkanlığına

Millet Meclisi İdareci Üyelerinin, Türkiye Büyük Millet Meclisi Eski Üyeleri hakkında Kanun Teklifi Komisyonumuzda incelenip görüşüldü.

Teklifle, demokratik parlamenter rejimin yerleşmesi ve gelişmesinde katkıları olan ve belli bir dönemde halkı temsil eden eski parlamenterlere bazı haklar tanınmakta ve bunlar onore edilmektedir.

Komisyonumuz tanınacak kolaylıkların imtiyaz mahiyetinde olmadığını, ülkemizde hemen her müessesenin eski mensuplarına kolaylıklar sağladığını, TBMM üyeliği yapmış kişilerin onurlarının korunmasının rejimin saygınlığının gereği olduğunu gözönüne alarak teklifin tümünü kabul etmiş ve maddelerin incelenmesine geçmiştir.

1 nci madde ile Temsilciler Meclisi üyeleri ve TBMM eski üyeleri, sağlık ve tedavi konusu ile ulaştırma ve haberleşme konularında TBMM üyelerine tanınan haklardan yararlandırılmaktadır. Komisyonumuz bunlara ek olarak, bu kimselere 5682 sayılı Pasaport Kanunu hükümlerine göre hususi damgalı pasaport verilmesini de kabul etmiştir.

Teklifin 2 nci ve 3 ncü maddeleri yürürlük ve yürütme maddeleri olup, aynen kabul edilmiştir.

Bu konudaki çalışmaları dolayısıyla Adana Milletvekili Cevdet Akçalı Komisyonumuzca özel sözcülüğe seçilmiştir.

Raporumuz, Plan Komisyonuna gönderilmek üzere saygıyla sunulur.

Anayasa Komisyonu Başkanı İstanbul Eşitlik ilkesinin ruhuyla bağdaşmaz saydığımdan muhalifim. *Muammer Aksoy*	Başkanvekili Konya Şener Battal İmzada bulunamadı	Sözcü Denizli Adnan Keskin İmzada bulunamadı
Bu Rapor Sözcüsü Adana *Cevdet Akçalı*	Afyonkarahisar *Ali İhsan Ulubahşi*	Çanakkale Altan Tuna Oylamada bulunmadı
Çorum Mehmet Irmak Oylamada bulunmadı	Diyarbakır *Bahattin Karakoç*	Elazığ *Rasim Küçükel*
Erzurum *Çetin Bozkurt*	İstanbul Eşitlik ilkesinin ruhu ile bağdaşmadığı için muhalifim *Ferit Gündoğan*	İzmir *Talât Asal*
Kayseri *Mehmet Gümüşçü*		Kütahya *Hüseyin Cavit Erdemir*

Plan Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Plan Komisyonu
Esas No. 2/657
Karar No. 65

27 . 4 . 1979

Millet Meclisi Başkanlığına

Millet Meclisi İdareci üyelerince verilen «TBMM Eski Üyeleri Hakkında Kanun Teklifi» ile ön havalesi uyarınca Anayasa Komisyonu Raporu Maliye Bakanlığı temsilcisinin de katıldığı toplantıda görüşüldü.

Yasa teklifi; demokratik parlamenter rejimin yerleşmesi, gelişmesi ve günümüzdeki düzeyine ulaşmasında büyük katkıları olan eski parlamenterleri onore etmeyi ve kendilerine belli bazı kolaylıklar sağlamayı amaçlamaktadır.

Ülkemizde belli görevlerde bulunan veya bazı hizmetleri gerçekleştiren kişilere kolaylıklar sağlandığı bilinen bir gerçektir. Bu nedenle TBM Meclisi eski üyelerinede sağlık, tedavi, ulaştırma ve haberleşme konularında bazı kolaylıkların sağlanması diğer kurumların uygulamaları ile paralellik sağlayacaktır.

Söz konusu yasa teklifini bu şekilde değerlendiren komisyonumuz, teklifi yerinde görmüş ve Anayasa Komisyonu metnini esas olarak maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Metnin 1 nci maddesinin ikinci fıkrası kaldırılmış, ilgililere pasaport verilmesi hususu birinci fıkraya eklenerek madde metni yeniden düzenlenmiştir.

Yürürlük ve yürütme ile ilgili 2 ve 3 ncü maddeler aynen kabul edilmiştir.

Genel kurulun olurlarının sağlanması için, Yüksek Başkanlığa sunulur.

Saygılarımızla.

Başkan Tekirdağ *Yılmaz Alpaslan*	Başkanvekili Aydın *Muharrem Sökeli*	Bu Rapor Sözcüsü Adana *M. Kemal Küçüktepepınar*
İstanbul Sevil Korum İmzada bulunamadı	Ankara *Sebati Ataman*	Çanakkale O. Orhan Çaneri İmzada bulunamadı
Eskişehir *İsmet Angı*	İstanbul *Metin Tüzün*	İzmir Süleyman Genç İmzada bulunamadı
Kastamonu *Sabri Tığlı*	Kırklareli *Mehmet Dedeoğlu*	Konya *Yücel Akıncı*
Manisa *Erkin Topkaya*	Nevşehir *Y. Kemal Yüksekli*	Ordu *Bilâl Taranoğlu*
Samsun *İ. Etem Kılıçoğlu*	Sıvas Azimet Köylüoğlu İmzada bulunamadı	Trabzon *İ. Vecdi Aksakal*
	Tekirdağ *Nihan İlgün*	

M. MECLİSİ İDARECİ ÜYELERİNİN TEKLİFİ	ANAYASA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN	PLAN KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TBMM Eski Üyeleri Hakkında Kanun Teklifi	*TBMM Eski Üyeleri Hakkında Kanun Teklifi*	*TBMM Eski Üyeleri Hakkında Kanun Teklifi*
MADDE 1. — 13.12.1960 tarih ve 157 sayılı Kanunla kurulan Temsilciler Meclisi Üyeleri ile Türkiye Büyük Millet Meclisi eski üyeleri, sağlık ve tedavi konusu ile ulaştırma ve haberleşme konularında, kanunların, kararnamelerin ve yönetmeliklerin Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine tanıdığı haklardan yararlanırlar.	MADDE 1. — 13.12.1960 tarih ve 157 sayılı Kanunla kurulan Temsilciler Meclisi Üyeleri ile Türkiye Büyük Millet Meclisi eski üyeleri, sağlık ve tedavi konusu ile ulaştırma ve haberleşme konularında, kanunların, kararnamelerin ve yönetmeliklerin Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine tanıdığı haklardan yararlanırlar.	MADDE 1. — 13.12.1960 tarih ve 157 sayılı Kanunla kurulan Temsilciler Meclisi Üyeleri ile Türkiye Büyük Millet Meclisi eski üyeleri, sağlık ve tedavi konusu ile Ulaştırma, haberleşme ve pasaport konularında, kanunların, kararnamelerin ve yönetmeliklerin Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine tanıdığı haklardan yararlanırlar.
Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 68 nci maddesi gereğince seçilme yeterliğini kaybetmiş olanlar bu haklardan yararlanamazlar.	Bu kimselere, isteklerinde, 5682 sayılı Pasaport Kanununun 14 ncü maddesinin (A) fıkrası hükümleri dahilinde, - başka bir görev almamış veya iş tutmamış olmak kaydı aranmaksızın, - hususi damgalı pasaport verilir. Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 68 nci maddesi gereğince seçilme yeterliğini kaybetmiş olanlar bu haklardan yararlanamazlar.	Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 68 nci maddesi gereğince seçilme yeterliğini kaybetmiş olanlar bu haklardan yararlanamazlar.
MADDE 2. — Bu Kanun hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 2. — Teklifin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 2. — Teklifin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.	MADDE 3. — Teklifin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 3. — Teklifin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.